Mitch Albom

Öğretmenim Mori'yle Salı Buluşmaları
yazarı

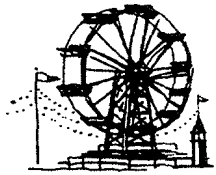
cennette karşılaşacağınız beş kişi

ALTIN KİTAPLAR

3.Basım

Öğretmenim Mortyle Salı Buluşmaları yazarı

Mitch Albom

cennette karşılaşacağınız beş kişi

3.Basım

TÜRKÇESİ
ZELİHA İYİDOGAN BABAYİGİT

ALTIN KİTAPLAR

Herkesin sahip olmak istediği, öyle olmasını umduğu cennet, ikinci bir başlangıç gibidir. Orada karşılaşacaklarınız konusunda en ufak bir bilgimiz olmasa da hepimiz mutlaka, "Böyle olabilir."' dediği inançları vardır.

İkinci hayalımız, yani cennet, belki de yaşarken farkında olduğumuz ya da olmadığımız, bildiğimiz veya bilmediğimiz rastlantıların bir muhasebesidir.

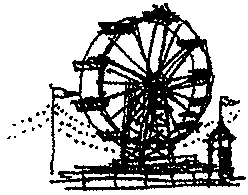
Cennette karşılaşacağınız beş kişi aramızdan birinin ikinci yolculuğunu yaparken olmasını umduğu cenneti arayış öyküsüdür. Cennet, onun hayatını farkında olmadan şekillendiren beş kişiyle karşılaştığı ve aslında onların tüm yaşam zinciri içinde ne anlama geldiğini öğrendiği yerdir.

Yoğun bir hümanizma, sevgi, paylaşım ve fedakarlığın anlamını bulduğu bu arayış ve başlangıç öyküsü, unuttuğumuzu sandığımız kimi duygularımızı yeniden keşfetmemize yardım edecektir.

Bu kitap, kafamda cennetle ilgili ilk fikirlerin oluşmasını sağlayan sevgili amcam Edward Beitchman'a adanmıştır. Her Şükran Günü masasında, hastanede uyanıp yatağının kenarında oturmuş kendisini bekleyen sevdiklerinin ruhlarını gördüğü geceyi anlatır. O hikayeyi hiç unutmadım. Ve amcamı da hiç unutmayacağım.

Çoğu dinin olduğu gibi her insanın da bir cennet fikri vardır ve hepsine saygı duymak gerekir. Burada anlatılan ise yalnızca kişisel bir tahmin, ayrıca bazı açılardan, amcam ve onun gibilerin -dünyada kendilerini önemsiz gören insanların sonunda ne kadar önemli olduklarını ve ne kadar sevildiklerini fark etmelerine yönelik bir dilek.

Son

Bu, Eddie'yle ilgili bir hikaye ve sondan, yani Eddie'nin güneşin altında ölmesiyle başlıyor. Bir hikayeyi sondan başlatmak garip görünebilir. Fakat bütün sonlar aynı zamanda bir başlangıçtır. Biz yalnızca bunu o sırada bilemeyiz.

Eddie'nin hayatının son saati, çoğu kez olduğu gibi Ruby İskelesi'nde, büyük gri okyanusun yanındaki lunaparkta geçti. Parkta her zamanki eğlenceler; iskele, dönme dolap, korku treni, çarpışan arabalar, karamela tezgahı ve bir palyaçonun ağzına su püskürtebildiğiniz kemeraltı vardı. Freddy'nin Serbest Düşüşü adı verilen büyük yeni bir alet daha gelmişti ve Eddie'nin ülke çapında gazetelere çıkmasına neden olan kazada öleceği yer de burasıydı.

Öldüğü sırada Eddie kısa boynu, fıçı gibi göğsü, kalın kollan ve sağ omzundaki dövmesiyle tıknaz, beyaz saçlı bir adamdı. Bacakları ince ve damadıydı; savaşta yaralanan sol dizinde eklem romatizması vardı.

Yürümek için baston kullanması gerekiyordu. Geniş yüzü güneşin etkisiyle kavrulmuştu. Ak düşmüş favorileri ve hafifçe çıkık çenesi olduğundan daha mağrur görünmesini sağlıyordu. Sol kulağının arkasında bir sigara, belinde bir anahtarlık taşıyordu. Lastik ayakkabılar giymiş, eski keten bir kasket takmıştı. Soluk kahverengi üniforması onun çalışan bir işçi olduğunu gösteriyordu ve gerçekten de öyleydi.

Eddie'nin işi çocukların bindiği oyuncakların "bakımını yapmak", yani güvenli olmalarını sağlamaktı. Her öğleden sonra parkta dolaşır, Balerin'den, Boru Dalışı'na kadar bütün oyun araçlarını kontrol ederdi. Kırık tahta, gevşek cıvata, eskimiş çelik olup olmadığına bakardı. Bazen durup gözleriyle etrafı tarar, bu yüzden yanından geçen insanlar bir şeylerin yolunda gitmediğini sanırdı. Ama aslında o yalnızca dinliyor olurdu. Bunca yıldan sonra artık ekipmanın cızırtısından, tıkırtısından ve uğultusundan belanın *sesini duyabildiğini* söylüyordu.

Bu dünyada elli dakikası kalan Eddie, Ruby İskelesi boyunca son kez yürüyordu. Yaşlı bir çiftin yanından geçti.

"Dostlar," diye mırıldandı, kasketine dokunarak.

Çift kibarca başıyla selamladı onu. Müşteriler Eddie'yi tanırdı. En azından düzenli gelenler. Onu her yaz görürlerdi, parkla bağdaştırdığınız bir yüzdü o. İşçi gömleğinin göğsünde EDDIE, altında da TEKNİSYEN

yazdığı için bazen onu, "Hey, Eddie Teknisyen," diye çağırırlardı, ama o bunun komik olduğunu düşünmezdi hiç.

Tesadüf bu ya, bugün Eddie'nin doğum günüydü ve 83 yaşına giriyordu. Geçen hafta doktor, ona zona olduğunu söylemişti. Zona mı? Eddie bunun ne olduğunu bile bilmiyordu. Bir zamanlar iki kolunda birer atlıkarınca atı taşıyacak kadar güçlüydü. Ama bu çok uzun zaman önceydi.

"Eddie!" ... "Beni al, Eddie!" ... "Beni al!"

Ölümüne kırk dakika kalmıştı. Eddie korku treni kuyruğunun ön tarafına doğru ilerledi. Frenlerin ve dümenlerin durumundan emin olmak için her oyuncağa en az haftada bir kez binerdi. Bugün korku trenine -bu trene "Hayalet Treni" diyorlardı, binme günüydü ve tanıyan çocuklar beraber binmek için ona sesleniyorlardı.

Çocuklar Eddie'yi çok severdi. Ama ergenler değil. Ergenler onun başını ağrıtırdı. Yıllar yılıdır, aslında aylak aylak dolaşıp sebepsiz yere üzerinize parlayan her türden ergeni gördüğünü düşünüyordu Eddie. Ama çocuklar farklıydı. Çocuklar -çıkık çenesiyle yunus balıkları gibi her zaman gülümser görünen Eddie'ye bakar ve ona güvenirlerdi. Soğuk ellerin ateşe yaklaştığı gibi yaklaşırlardı ona. Bacaklarına sarılırlardı. Anahtarlarıyla oynarlardı. Eddie çoğu zaman homurdanır, fazla bir şey söylemezdi. Kendisini fazla konuşmadığı için

sevdiklerini düşünüyordu.

Eddie beysbol şapkalarını ters giymiş iki oğlanın başına dokundu. Çocuklar hemen koşup bir vagona atladılar. Eddie bastonunu görevliye verip yavaşça iki çocuğun arasına bıraktı kendini.

"İşte gidiyoruz... *İşte gidiyoruz!. .. "* diye cıyakladı oğlanlardan biri. Eddie önlerindeki demir çubuğu indirdi ve *klak-klak-klak* sesleriyle yukarı tırmanmaya başladılar.

Eddie'yle ilgili bir hikaye anlatılırdı. Eddie o rıhtımda büyüyen küçük bir çocukken bir sokak kavgasına karışmıştı. Pitkin Bulvarı'ndan gelen beş çocuk, ağabeyi Joe'yu bir köşeye sıkıştırmış dövmek üzereydi. Eddie bir blok ötede kamburunu çıkarmış sandviç yiyordu. Ağabeyinin attığı çığlığı duyunca koşarak sokağa gelmiş, bir çöp kutusunun kapağını alarak iki oğlanı hastanelik etmişti.

Bu olaydan sonra Joe utancından iki ay konuşmamıştı onunla. Joe büyüktü, önce o doğmuştu, ama kavga eden Eddie olmuştu.

"Tekrar binebilir miyiz, Eddie? *Lütfen?"*

Yaşayacak otuz dört dakikası kalmıştı. Eddie önlerindeki çubuğu kaldırdı, iki çocuğa birer karamela verip bastonunu geri aldı, sonra yaz güneşinden korunmak için topallayarak servis atölyesine geri döndü. Ölümünün yakın olduğunu bilseydi başka bir yere giderdi. Ama

o, hepimizin yaptığı şeyi yaptı. Sanki dünyanın bütün günleri önündeymiş gibi her zamanki sıradan işlerine devam etti.

Atölye işçilerinden biri olan Dominguez adındaki ince, uzun genç adam, eritme lavabosunun yanında, bir dümenin üzerindeki yağı siliyordu.

"Merhaba, Eddie," dedi.

"Dom," dedi Eddie.

Atölye testere tozu kokuyordu. İçerisi karanlıktı; alçak tavam, matkap, testere ve çekiçlerin asılı olduğu duvarlarıyla sıkışık bir mekandı. Lunaparktaki oyuncaklara ait iskelet parçalan ortalığa rastgele bırakılmıştı: kompresörler, motorlar, kayışlar, ampuller, Korsanın Kafası'nın tepesi. Bir duvara içinde çivi ve vidaların konduğu kahve kutulan, karşı duvaraysa sonsuz sayıdaymış gibi görünen yağ tüpleri sıralanmıştı.

Eddie bir rayı yağlamanın bulaşık yıkamaktan daha fazla bir beyin gerektirmediğini söyleyebilirdi; aradaki tek fark yağlama yaparken temizlenmek yerine kirlenirdiniz. İşte Eddie'nin yaptığı bu tür bir işti: Yağlar, frenleri ayarlar, cıvataları sıkar, elektrikli panelleri kontrol ederdi. Çoğu kez buradan ayrılıp başka bir iş bulmak, farklı bir hayat kurmak istemişti. Ama savaş çıktığı için planlan hiçbir zaman gerçekleşmemişti. Zaman içinde saçlarının kırlaştığını ve pantolonlarının bollaştığını görmüş, yorgun bir kabullenişle kendisinin bu olduğunu,

hiçbir şeyin değişmeyeceğini; mekanik kahkaha ve sosisli sandviç dünyasında ayakkabılarında her zaman kum bulunan bir adam olarak kalacağını kendi kendine itiraf etmişti. Tıpkı babası gibi Eddie de bakım elemanıydı -bakım biriminin başıydıya da bazı çocukların dediği gibi "Ruby İskelesi'ndeki Oyuncakçı Adam"dı.

Otuz dakikası var.

"Hey, doğum günün kutlu olsun," dedi Dominguez.

Eddie homurdandı.

"Parti filan yok mu?"

Eddie, ona delirmiş gibi baktı. Bir an için pamuk şeker kokan bir yerde yaşlanmanın ne kadar garip olduğunu düşündü.

"Eh, unutma, Eddie, haftaya pazartesiden itibaren ben izinliyim. Meksiko'ya gidiyorum."

Eddie başıyla onaylarken. Dominguez kısa bir dans gösterisi yaptı.

"Ben ve Theresa. Bütün aileyi göreceğiz. Par-r-r-ti-i-i!"

Eddie'nin dik dik baktığım görünce dansı kesti.

"Hiç gittin mi?" diye sordu Dominguez.

"Nereye?"

"Meksiko'ya."

Eddie nefesini burnundan vererek. "Oğlum, ben tüfekle gönderilmediğim hiçbir yere gitmedim," dedi.

Dominguez'in lavaboya döndüğünü gördü. Bir an

düşündü. Sonra cebinden küçük bir para tomarı çıkardı. İçinden sahip olduğu son yirmilikleri aldı, ikisini de. Dominguez'e uzattı.

"Karına güzel bir şey al," dedi Eddie.

Dominguez paraya baktı, yüzünde kocaman bir gülümseme belirdi. "Hadi, dostum. Emin misin?"

Eddie parayı Dominguez'in avucuna sıkıştırdı. Sonra arkadaki depo alanına geçti. Yıllar önce tahtadan gezinti yolunda bir "balık avlama" deliği açmışlardı. Eddie plastik kapağı açtı. Ucuna bir parça etin takılı olduğu naylon ipi suya sarkıttı.

"Bir şey yakaladık mı?" diye seslendi Dominguez. "N'olur, bir şey tuttuğumuzu söyle."

Eddie, adamın nasıl bu kadar iyimser olabildiğini merak etti. Daha önce bir şey yakaladıkları hiç olmamıştı.

"Bir gün kalkan tutacağız," diye bağırdı Dominguez.

"Evet," diye mırıldandı Eddie, ama o büyüklükte bir balığı bu büyüklükte bir delikten asla geçiremeyeceklerini biliyordu.

Yaşayacak yirmi altı dakikası kalmıştı. Eddie tahta yoldan parkın güneyine doğru yürümeye devam etti. İşler yavaştı. Karamela tezgahının arkasındaki kız dirseklerinin üstüne dayanmış sakız patlatıyordu.

Bir zamanlar Ruby İskelesi yazın gidilecek en gözde yerdi. O günlerde filler, havai fişekler ve maraton dans

yarışmaları vardı. Ama artık insanlar okyanuslardaki gezinti iskelelerine gitmiyorlardı; bilet başı 75 dolar ödeyip kocaman, tüylü bir karakterle fotoğraf çektirdikleri lunaparkları tercih ediyorlardı.

Topallayarak çarpışan arabaların yanından geçerken bir grup gencin korkuluklara dayandıklarını gördü. Harika, dedi kendi kendine. Tam ihtiyacım olan şey.

"Aşağı," dedi Eddie, bastonuyla korkuluklara vurarak. "Hadi. Burası güvenli değil."

Gençler, ona öfkeyle baktılar. Arabaların çubukları elektrik akımı yüzünden cızırdıyor, *zzzap zzzap* sesleri çıkarıyordu.

"Güvenli değil," diye tekrarladı Eddie.

Gençler birbirlerine baktılar. Saçlarında turuncu bir tutam bulunan genç, Eddie'ye alaycı bir şekilde sırıtıp ortadaki korkuluğa çıktı.

"Hadi, ahbaplar, çarpın bana!" diye bağırdı genç, sürücülere bağırarak. "Bana da..."

Eddie bastonuyla korkuluklara öyle sert vurdu ki, bastonu neredeyse ikiye ayırıyordu. "ÇEKİLİN!"

Gençler hemen kaçıştılar.

Eddie hakkında anlatılan bir hikaye daha vardı. Askerdeyken pek çok kereler çarpışmaya girmişti. Cesurdu. Hatta bir madalya bile kazanmıştı. Ama hizmetinin sonlarına doğru kendi adamlarından biriyle kavgaya tutuşmuş ve bu yüzden yaralanmıştı. Öteki

adama ne olduğunu kimse bilmiyordu.

Kimse sormuyordu.

Dünyada on dokuz dakikası kalan Eddie alüminyum şezlonga son kez oturdu. Kısa, kaslı kollan göğsünün üstünde bir fok balığının yüzgeçleri gibi kavuşmuştu. Bacakları güneşten kızarmıştı, sol dizindeki yara izi hala belirgindi. Aslında, Eddie'nin vücudunun büyük bölümü hayatta kalmayı başardığı mücadelelerin izlerini taşıyordu. Çeşitli makineler yüzünden meydana gelen kırıklar sayesinde parmakları garip açılarda bükülüyordu. Burnu onun "salon kavgaları" dediği olaylar sırasında birkaç yerinden kırılmıştı. Geniş çeneli yüzü bir zamanlar yakışıklı olabilirdi, tıpkı para için eldivensiz dövüşen boksörlerin yumruk yemeden önceki halleri gibi.

Artık Eddie yalnızca yorgun görünüyordu. Burası onun Ruby İskelesi'ndeki tahta gezinti yolunda her zaman gittiği yerdi. Bu özel nokta 1980'lerde Yıldırım, 1970'lerde Çelik Yılan Balığı, 1960'1arda Lolipop Salıncağı, 1950'lerde Karanlıktaki Laffve ondan önce de Stardust Band Shell olan Jackrabbit treninin arkasında bulunuyordu.

Eddie, Marguerite'le burada tamşmıştı.

Bütün hayatlarda bir karelik gerçek aşk fotoğrafı vardır. Eddie'nin bu fotoğrafı ılık bir eylül gecesinde, fırtınadan hemen sonra tahta iskele suyu iyice emmiş bir haldeyken çekilmişti. Kızın üzerinde sarı pamuklu bir

elbise, saçlarında pembe bir toka vardı. Eddie fazla bir şey söylememişti. O kadar heyecanlıydı ki dilinin dişlerine yapıştığını hissediyordu. Long Legs Delaney ve onun Everglades Orkestrası'yla dans etmişlerdi. Eddie, ona köpüklü limonata getirmişti. Marguerite anne, babası kızmadan eve dönmesi gerektiğini söylemişti. Ama giderken geri dönüp Eddie'ye el sallamıştı.

Fotoğraf karesi buydu. Eddie hayatının geri kalanında ne zaman Marguerite'i düşünse o anı, omzunun üstünden kendisine el sallayışını, siyah saçlarının bir gözünün üstüne düşüşünü görür ve aşkın aynı şekilde hücumunu bütün damarlarında hissederdi.

O gece eve gelip ağabeyini uyandırmış, ona evleneceği kızı bulduğunu söylemişti.

"Yat uyu, Eddie," diye homurdanmıştı ağabeyi.

Fooooşşşşş. Bir dalga sahile çarptı. Eddie öksürünce ağzına gelen şeyi görmek istemedi. Ama yine de tükürdü.

Fooooşşşş. Eskiden Marguerite'i çok düşünürdü. Ama artık o kadar düşünmüyordu. Eski bir bandajın altındaki yara gibiydi o ve artık bandaja daha çok alışmıştı.

Fooooşşşş.

Zona neydi?

Fooooşşşş.

On altı dakikası kalmıştı.

Hiçbir hikaye tek başına bir şey ifade etmez. Bazen hikayeler köşelerde buluşur ve bazen nehrin içindeki taşlar gibi birbirini tamamen kaplar.

Eddie'nin hikayesinin sonu, görünüşte masum olan bir başka hikayeye, aylar öncesine -genç bir adamın üç arkadaşıyla birlikte Ruby İskelesi'ne geldiği bulutlu bir geceye dokunuyordu.

Adı Nicky olan genç adam, araba sürmeye yeni başlamıştı ve anahtarlık kullanmaya hâlâ alışamamıştı. Bu yüzden tek anahtarı çıkarıp ceketinin cebine koydu, sonra ceketini beline bağladı.

Sonraki birkaç saat içinde o ve arkadaşları en hızlı oyuncaklara bindiler: Uçarı Şahin, Suya İniş, Freddy'nin Serbest Düşüşü, Hayalet Treni.

"Eller havaya!" diye bağırdı bir tanesi.

Ellerini havaya kaldırdılar.

Daha sonra, hava karardığında yorgun bir halde bir yandan kahkahalar atıp bir yandan bira içerek arabaya geri döndüler. Nicky ceketine uzandı. Biraz arandıktan sonra küfretti. Anahtar yoktu.

Ölümüne on dört dakika kala Eddie mendiliyle alnını sildi. Elmas biçimli gün ışıklan okyanusta dans ediyordu. Eddie onların kıvrak hareketlerini seyretti. Savaştan beri ayaklan'nın üstünde dimdik dmmamıştı.

Ama geçmişte Marguerite'le gittiği Stardust Band Shell'de oldukça hoş görünüyordu. Gözlerini kapatıp

ikisini bir araya getiren, Judy Garland'm o filmde söylediği şarkıyı hatırlamaya çalıştı. Kafasının içindeki şarkı, dalga sesleriyle ve oyuncaklara binen çocuk çığlıklanmn yol açtığı şamatayla karışıyordu.

"Beni kendine âşık ettin..."

Fooooşşşş.

"...ben bunu istemedim, ben bunu..."

Şaaaapppp.

"...âşık ettin..."

Eeeeee.

"...ve onca zaman biliyordu ve onca..."

Fıuşşşşş.

"...biliyordun..."

Eddie, Marguerite'in ellerini omuzlarında hissetti. Hatırayı daha yakına getirmek için gözlerini sıkıca yumdu.

Ün iki dakikası kalmıştı.

"Affedersiniz."

Karşısında sekiz yaşlarında küçük bir kız çocuğu durmuş gün ışığını engelliyordu. San saçları lüle lüleydi, ayaklarında tokyo, üzerinde paçaları kesilmiş bir kot ve önünde çizgi film kahramanı bir ördeğin bulunduğu limon yeşili bir tişört vardı. Adının Amy olduğunu düşündü. Amy ya da Any. Bu yaz buraya sık sık gelmişti, ama Eddie, onun annesini ya da babasını hiç görmemişti.

"Affedersiniz," dedi kız tekrar. "Eddie Teknisyen siz misiniz?"

Eddie içini çekti. "Yalnızca Eddie'yim."

"Eddie?"

"Hı hı?"

"Şey yapabilir misin..."

Dua ediyormuş gibi ellerini birleştirdi.

"Hadi, çocuk. Sana ayıracak bütün günüm yok."

"Bana bir hayvan yapabilir misin? *Yapabilir misin?"*

Eddie düşünmesi gerekiyormuş gibi yukarı baktı. Sonra cebine uzanıp yalnızca bu amaçla taşıdığı üç tane san boru temizleyicisini çıkardı.

"Evvveett!" dedi küçük kız ellerini çırparak.

"Annen baban nerede?"

"Oyuncaklara biniyorlar."

"Sensiz mi?"

Kız omuz silkti. "Annemin erkek arkadaşı var."

Eddie yukarı baktı. Oh!

Boru temizleyicilerini bükerek birkaç halka yaptı, sonra halkaları birbirinin etrafından geçirdi. Artık elleri titriyordu, bu yüzden bu iş eskisinden daha uzun sürüyordu, ama az sonra boru temizleyicileri bir kafa, kulaklar, beden ve kuyruğa dönüştü.

"Bir tavşan mı?" diye sordu küçük kız.

Eddie, ona göz kırptı.

"Teşekkküüür ederim!"

Tepede uçan bir martı çığlığı duyuldu.

İnsanlar son sözlerini nasıl seçerler? Bu sözlerin öneminin farkında mıdırlar? Bu sözlerin akıllıca olması kader midir?

Eddie 83 yaşına gelene kadar neredeyse sevdiği herkesi kaybetmişti. Bazıları genç ölmüştü, ama bazılarına bir felaket ya da kaza onları bu dünyadan alana dek yaşlanma fırsatı tanınmıştı. Eddie bu insanların cenazelerinde yas tutan kişilerin, rahmetlinin son konuşmalarım anlatışım dinlerdi. *"Sanki öleceğini biliyor gibiydi ... "* derdi bazıları.

Eddie buna hiçbir zaman inanmamıştı. Ona göre insanın zamanı gelince geliyordu ve hepsi bu kadardı. Gitmeden önce akıllıca bir şey söyleyebilirdiniz, ama aynı şekilde aptalca bir şey söyleme olasılığınız da vardı.

Sırf bilinsin diye söylüyorum ki, Eddie'nin son sözleri, "Geri çekilin!" oldu.

İşte Eddie'nin yeryüzündeki son dakikalarına ait sesler. Çarpan dalgalar. Uzaklarda zonklarcasına çalan rock müziği. Kuyruğunda bir reklam afişi taşıyan küçük çift kanatlı uçağın vızıltısı. Ve bu.

"AMAN TANRIM! BAKIN!"

Eddie gözlerinin, kapaklarının altında yuvalarından fırladığını hissetti. Yıllar boyunca Ruby İskelesi'ndeki her sesi tanır olmuştu ve ninni dinler gibi uyuyabilirdi bu seslerle.

Ama bu ses alışık olduğu ninnide yoktu.

"AMAN TANRIM! BAKIN!"

Eddie hemen doğruldu. Dirseklerinde gamzeleri olan tombul kollu bir kadın elinde alışveriş torbasıyla bir yeri işaret edip çığlıklar atıyordu. Bakışlarını gökyüzüne çevirmiş küçük bir kalabalık toplanmıştı etrafında.

Eddie hemen gördü. Freddy'nin Serbest Düşüşü'ndeki yeni "Kule İnişi" oyuncağındaki arabalarından biri içindeki yükünü boşaltmak istercesine meyilli duruyordu. Yalnızca emniyet çubuğuyla yerlerinde duran ikisi kadın ikisi erkek dört yolcusu bulabildikleri her şeye tutunmaya çalışıyorlardı.

"AMAN TANRIM!" diye bağırdı şişman kadın. "BU İNSANLAR DÜŞECEKLER!"

Eddie'nin belindeki telsizi hışırdadı. *"Eddie! Eddie!"*

Telsizin düğmesine bastı. "Görüyorum! Güvenliği çağır!"

İnsanlar sahilden koşarak geliyor, daha önceden bu işin alıştırmasını yapmış gibi elleriyle işaret ediyorlardı. *Bak! Yukarıya bak! Bir oyuncak bozulmuş!* Eddie bastonunu kapıp kalçasındaki anahtar tomarını şıngırdatarak platformun etrafındaki güvenlik çitine doğru gürültüyle yürümeye başladı. Kalbi deli gibi çarpıyordu.

Freddy'nin Serbest Düşüşü'nde iki araba mideleri altüst eden bir şekilde inişe geçer ve hidrolik hava akışıyla son anda dururdu. Arabalardan biri nasıl böyle

gevşemişti? Önce aşağıya doğru inişe geçmiş, ardından fikrini değiştirmiş gibi üst platformun birkaç metre aşağısında yan yatmıştı.

Eddie çitin kapısma ulaşmca soluklarım düzenlemeye çalıştı. Koşarak gelen Dominguez neredeyse ona çarpıyordu.

"Dinle beni!" dedi Eddie, Dominguez'i omuzlarından yakalayarak. Kavrayışı o kadar sıkıydı ki Dominguez acıyla yüzünü buruşturmak zorunda kaldı. "Dinle beni! Yukarda kim var?"

"Tamam. Acil düğmesine basmış olmalı. Araba bu yüzden asılı duruyor. Merdivenle yukarı tırmanıp Willie'ye emniyet kilidini eliyle açmasını söyle de bu insanlar arabadan inebilsinler. Tamam mı? Emniyet kilidi arabanın arkasında, bu yüzden o arabaya doğru sarkarken sen onu tutmak zorundasın. Tamam mı? O halde... o halde siz ikiniz -ikiniz birlikte yapacaksınız işi, biriniz değil, anladın mı?-o insanları arabadan çıkaracaksınız! Biriniz diğerini tutacak! Anladın mı!... *Anladın mı?"*

Dominguez başıyla evet işareti yaptı.

"Soma o lanet arabayı aşağıya gönderin de nesi varmış bakalım!"

Eddie'nin başı zonkluyordu. Parkında büyük bir kaza olmasa da bu işle ilgili dehşet hikayelerini biliyordu. Bir keresinde Brighton'da gondolda bir cıvata gevşemiş ve iki insan düşerek ölmüştü. Bir başka sefer Wonderland

Park'ta bir adam korku treninin raylarından karşıya geçmeye çalışırken aşağıya kaymış ve raylar koltukaltlarında kalacak şekilde asılı kalmıştı. Çığlıklar atarak oraya sıkışıp kalmıştı ve arabalar hızla üzerine doğru geliyordu... Eh, en kötüsü buydu.

Eddie bu düşünceyi kafasından uzaklaştırdı. Etrafındaki insanlar ellerini ağızlarına kapatmış Dominguez'in merdivene tırmanışını seyrediyordu. Eddie, Frreddy'nin Serbest Düşüşü'nün içini hatırlamaya çalıştı. *Motor. Silindirler. Hidrolikler. Contalar. Kablolar.* Araba nasıl gevşemişti? Aleti, tepedeki dört korkmuş insandan aşağıya, tabanına kadar gözleriyle inceledi. *Motor. Silindirler. Hidrolikler. Contalar. Kablolar. ...*

Dominguez üst platforma ulaşmıştı. Eddie'nin kendisine söylediğini yaparak Willie kilidi gevşetmek için arabanın arkasına uzanırken onu tuttu. Kadın yolculardan biri Willie'ye doğru atılınca onu neredeyse aşağıya düşürüyordu. Kalabalık korkuyla yutkundu.

"Bekle..." dedi Eddie kendi kendine.

Willie tekrar denedi. Bu kez emniyet kilidini açmayı başardı.

"Kablo..." diye mırıldandı Eddie.

Öndeki emniyet çubuğu kalktı ve kalabalıktan bir, "Ahhhh," sesi yükseldi. Arabanın içindekiler hızla platforma çıkarıldı.

"Kablo *çözülüyor. .. "*

Eddie haklıydı. Freddy'nin Serbest Düşüşü'nün içinde, görünmeyen bir yerde 2 numaralı arabayı kaldıran kablo, son birkaç aydır yerine kilitlenen palangaya sürtünerek aşmıyordu. Palanga yerinde sabit olduğu için kablonun çeliğini ciddi biçimde kopana kadar yavaş yavaş aşındırmıştı; tıpkı bir mısır koçanının kabuğunu soyar gibi. Kimse bunu fark etmemişti. Nasıl fark edebilirlerdi ki? Yalnızca mekanizmanın içine giren biri, sorunun ender rastlanan nedenini görebilirdi.

Palanga tam zamanında açıklıktan içeri düşen küçük bir nesne tarafından yerine kilitlenmişti.

Bir anahtardı bu.

“ARABAYI BIRAKMA!" diye bağırdı Eddie. Kollarım havada deli gibi sallıyordu. "HEY! HEEEEY! SORUN KABLO! ARABAYI BIRAKMA! KOPACAK!"

Kalabalık onun sesini boğmuştu. Willie ve Dominguez son yolcuyu da indirirken kalabalık sevinçle çığlık atıyordu. Yolculann dördü de güvendeydi. Platformun tepesinde birbirlerine sarıldılar.

"DOM! WILLIE!" diye bağırdı Eddie. Birisi ona çarpıp telsizini yere düşürdü. Eddie telsizi almak için eğildi. Bu arada Wifüe kontrol düğmelerine gitti. Parmağım yeşil düğmeye koydu. Eddie başmı kaldmp baktı.

"HAYIR, HAYIR, HAYIR, YAPMA!"

Eddie kalabalığa döndü. "GERİ ÇEKİLİN!"

Eddie'nin sesindeki bir şey kalabalığın dikkatini

çekmiş olmalıydı; sevinç çığlığı atmayı bırakıp kaçışmaya başladılar. Freddy'nin Serbest Düşüşü'nün dibinde bir açıklık oluştu.

Ve Eddie hayatındaki son yüzü gördü.

Kız, birisi onu devirmiş gibi oyuncağın metal tabanına yatmıştı, bumu akmış, gözleri sulanmıştı. Boru temizleyicisinden hayvan yaptığı küçük kızdı bu. Adı Amy miydi? Annie mi?

"An... Anne... Anneciğim..." diye neredeyse ritmik bir şekilde inlerken, vücudu ağlayan çocukların yaşadığı felçle donmuştu.

"Anne... Anne... Anneciğim..."

Eddie'nin gözleri hızla kızdan arabaya doğru döndü. Zamanı var mıydı? Gözleri tekrar kıza döndü.

Güm. Çok geçti. Arabalar inmeye başlamıştı -*Tanrım, freni bıraktı* ve Eddie için her şey bulanık bir hal aldı. Bastonunu atıp sakat bacağının üstüne bastı ve kendisini neredeyse yere deviren bir acı dalgasının içini kapladığım hissetti. Büyük bir adım. Bir adım daha. Freddy'nin Serbest Düşüşü'nün içindeki kablo son bağ parçasını da koparıp hidrolik hat boyunca yırtıldı. 2 numaralı araba artık ölüm inişine başlamıştı, onu durduracak hiçbir şey yoktu, tepeden yuvarlanan bir kayaydı o.

Son dakikalarında Eddie bütün dünyayı duyuyor gibiydi: uzaktan gelen çığlıklar, dalgalar, müzik, rüzgârın uğultusu ve göğsünden koptuğunu fark ettiği alçak,

yüksek, çirkin bir ses. Küçük kız kollarım kaldırdı. İleri atıldı. Sakat bacağı tökezledi. Kıza doğru yan uçarak, yan sendeleyerek metal platforma düştü. Platform gömleğini yırtıp EDDIE ve TEKNİSYEN yazan yerin hemen altında göğsünü yardı. Elinin üstünde iki el hissetti, iki küçük el.

Sersemletici bir çarpma.

Kör edici bir ışık parıltısı.

Ve sonra hiçlik.

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

1920'li yıllar, şehrin en yoksul kesimlerinden birinde kalabalık bir hastane. Eddie'nin babası bekleme odasında öteki baba adaylarıyla birlikte sigara içiyor Hemşire elinde mandallı kağıt altlığıyla içeri giriyor. Onun adını söylüyor. Ama yanlış bir telaffuzla. Öteki adamlar sigara dumanlarını üflüyor. Eee?

Eddie'nin babası elini kaldırıyor.

"Tebrikler," diyor hemşire.

Yenidoğan bakım odasına doğru hemşireyi takip ediyor. Ayakkabıları koridorda yüksek sesle takırdıyor.

"Burada bekleyin," diyor hemşire.

Camdan hemşirenin tahta beşik/erdeki numaralan kontrol ettiğini görüyor. Birinin yanından geçiyor, onun bebeği değil; bir başkasının yanından geçiyor, bu da onun bebeği değil, bir bebek daha, o da değil, bir diğeri de değil.

Hemşire duruyor. İşte. Battaniyenin altında. Mavi başlıkla örtülmüş minik bir kafa. Tekrar mandallı dosyasını kontrol ediyor. Ondan sonra bebeği gösteriyor.

Baba derin derin soluk alırken başıyla onaylıyor. Bir an için yüzü buruşuyor gibi oluyor, nehre çöken bir köprü gibi. Ardından gülümsüyor.

Onun bebeği.

Yolculuk

Eddie dünyadaki son anıyla ilgili olarak hiçbir şey görmedi; ne iskeleyi, ne kalabalığı, ne de parçalanan fiberglas arabayı.

Ölümden sonraki hayatla ilgili hikayelerde, ruh genellikle veda anında yukarıda gezinir, otoyol kazasında polis arabalarının üstünde havada asılı durur ya da bir örümcek gibi hastane odasının tavanına tutunur. Bunlar kendilerine ikinci bir şans verilen, nedense bu dünyadaki yerlerini koruyan insanlardır.

Görünüşe göre, Eddie'ye ikinci bir şans verilmemişti.

NEREDE?...

Nerede?

Nerede?

Gökyüzü önce puslu balkabağı, ardından koyu turkuvaz, derken parlak limon yeşili oldu. Eddie havada yüzüyordu ve kollan hala öne doğru uzanıyordu. *Nerede? ...*

Kule arabasının düşüşünü hatırlıyordu. Küçük kız - Amy mi? Annie mi? ağlıyordu. Bunu hatırlıyordu. İleri doğru atıldığım hatırlıyordu. Platforma çarptığını hatırlıyordu. Ellerindeki küçük elleri hatırlıyordu.

Sonra ne olmuştu?

Kızı kurtarmış mıydı?

Eddie sanki yıllarca önce olmuş bir şeyi hatırlar gibi uzaktan hayal edebiliyordu olanları. Daha da garibi herhangi bir şey *hissedemiyordu.* Yalnızca sükunet hissediyordu, annesinin kollarında sallanan küçük bir çocuk gibi.

Nerede?. ..

Çevresindeki gökyüzü yine değişti; önce greyfurt sarısı, sonra orman yeşili, derken Eddie'nin her şeyden çok pamuk şekerle bağdaştırdığı pembeye dönüştü.

Onu kurtardım mı?

Yaşıyor mu?

Nerede? ...

... endişelerim?

Ağrım nerede?

Eksik olan şey buydu. Çektiği her acı, katlanmak zorunda kaldığı her an, hepsi verilen bir nefes gibi yok olmuştu. Hiçbir acı hissetmiyordu. Üzüntü hissetmiyordu. Bilincinin dumanlı ve puslu olduğunu, sükunet hariç hiçbir şey yaratamadığım hissetti. Altındaki renkler tekrar değişti. Bir şey dönüyordu. Su. Okyanus.

Engin san denizin üstünde havada yüzüyordu. Şimdi kavun rengine dönüştü su. Şimdi de safir. Sonra birden düşmeye, yüzeye doğru savrulmaya başladı. Hayal edemeyeceği kadar hızlıydı, ama gariptir ki yüzüne hafif bir rüzgar bile çarpmıyordu ve hiçbir korku hissetmiyordu. Derken altın sahilin kumlarını gördü.

Artık suyun altındaydı.

Sonra her şey sessizleşti.

Endişelerim nerede?

Ağrılarım nerede?

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie beş yaşında. Ruby İskelesi'nde pazar öğleden sonrası.

Uzun, beyaz sahile bakan iskeleye piknik masaları yerleştirilmiş. Masaların birinde, üzerinde mavi mumların olduğu vanilyalı bir pasta var. Bir çanak portakal suyu da. İskele işçileri, çığırtkanlar, gösteri oyuncuları, hayvan eğiticileri, balık tarlalarından bazı adamlar etrafta dolaşıyorlar. Eddie'nin babası her zamanki gibi kumar masasında. Eddie de onun ayağının dibinde oynuyor. Ağabeyi Joe, ilgileniyormuş gibi yapıp kibarca alkışlayan bir grup yaşlı kadının önünde şınav çekiyor.

Eddie kırmızı bir kovboy şapkası ve oyuncak tabanca kılıfından oluşan doğum günü hediyelerini takıp takıştırmış. Ayağa kalkıp bir gruptan diğerine koşuyor, oyuncak tabancasını çekip, "'Bang, bang!" yapıyor.

"Buraya gel, oğlum," diyor Mickey Shea oturduğu banktan.

"Bang, bang," diyor Eddie.

Mickey Shea, Eddie'nin babasıyla birlikte lunapark-taki oyuncakları tamir ediyor. Pantolon askıları takan bu şişman adam her zaman İrlanda şarkıları söylüyor. Adam, Eddie'ye göre garip kokuyor, öksürük şurubu gibi.

"Gel buraya. Sana doğum günü hoppalası yapiim," diyor. "İrlanda' da yaptığımız gibi."

Birden Mickey'nin iri elleri Eddie'nin koltukaltlarını kavrıyor, onu havaya kaldırıp çeviriyor, ayaklarından aşağıya sarkıtıyor. Eddie'nin şapkası düşüyor.

"Dikkat et, Mickey!" diye sesleniyor Eddie'nin annesi. Eddie'nin babası başını kaldırıp bakıyor, sırıtıp tekrar kağıt oyununa geri dönüyor.

"Ho, ho. Onu yakaladım," diyor Mickey. "Şimdi. Her doğum günü için bir hoppala."

Mickey, Eddie'yi başı yere sürünen,e kadar yavaşça aşağıya indiriyor.

"Bir!"

Mickey, Eddie'yi tekrar kaldırıyor. Diğerleri de kahkahalar atarak ona katılıyor. Bağırmaya başlıyorlar. "İki!. .. Üç!"

Ters dönen Eddie kimin kim olduğundan emin değil. Başı dönmeye başlıyor.

"Dört!. .. " diye bağırıyorlar. "Beş!"

Eddie sağ tarafı yukarı gelecek şekilde havaya fırlatılıp yere indiriliyor. Herkes alkışlıyor. Eddie şapkasına uzanırken yalpalayıp yere devriliyor. Sonra ayağa kalkıp Mickey Shea'ya doğru sendeleyerek yürüyor, adamın koluna bir yumruk indiriyor.

"Ho hol Bu da nereden çıktı küçük adam?" diye soruyor Mickey. Herkes kahkahalar atıyor. Eddie dönüp koşmaya başlıyor, üç adımdan sonra annesinin kollarında buluyor kendini.

"İyi misin, sevgili doğum günü bebeğim?" Yüzü Eddie'ninkinden yalnızca birkaç santim ötede. Eddie, onun koyu renk rujunu, tombul, yumuşak yanaklarını ve kumral saçlarının dalgalarını görebiliyor.

"Ters çevirdi beni," diyor.

"Gördüm."

Annesi şapkasını tekrar takıyor. Daha sonra onu iskeleye götürecek, belki filli oyuncağa bindirecek ya da balıkçıların akşam ağlarım çekişlerini; balıkların parlak, ıslak paralar gibi altüst oluşlarını seyredecekler. Annesi Eddie'nin elini tutup doğum gününde iyi bir çocuk olduğu için Tanrı'nın kendisiyle gurur duyduğunu söyleyecek ve bu onun yeniden sağ tarafına doğru havalanıyormuş gibi hissetmesine neden olacak.

Varış

Eddie çay fincanının içinde uyandı.

Eski lunapark oyuncaklarından biriydi bu; koyu renk cilalı tahtadan yapılmış, minderli koltuklan ve çelik menteşeli kapısı olan büyük bir fincandı bu. Eddie'nin kollan ve bacakları kenarlardan aşağıya sarkıyordu. Gökyüzü renk değiştirmeye devam ediyor, ayakkabısının derisi kahverengiden koyu kırmızıya dönüşüyordu.

İçinden bastonuna uzanmak geldi. Son birkaç yıldır yatağının yanında tutuyordu bastonunu, çünkü bazı sabahlar onsuz hareket edecek gücü olmuyordu. Bu durum, eskiden arkadaşlarını selamlamak için omuzlarını yumruklayan Eddie'yi utandırıyordu.

Ama artık bastonu yoktu, bu yüzden Eddie derin bir soluk alıp doğrulmaya çalıştı. Şaşırtıcıdır ki sırtı ağrımıyor, bacağı zonklamıyordu. Biraz daha asılıp çay fincanının kenarını kolayca aştı. Garip bir şekilde yere inerken aklına hemen üç şey geldi.

Birincisi, kendini harika hissediyordu.

İkincisi, tamamen yalnızdı.

Üçüncüsü, hala Ruby İskelesi'ndeydi.

Ama bu kez farklı bir Ruby İskelesi'ydi burası. Kanvas çadırlar ve boş çimenlik alanlar vardı, arada çok az engel olduğundan okyanustaki yosunlu dalgakıranı kolayca görebiliyordunuz. Eğlence aletlerinin renkleri itfaiye kırmızısı ve krem rengiydi -grimsi mavi ya da bordo değilve her oyuncağın kendi bilet gişesi vardı. İçinde uyandığı çay fincanı Döner Kase -adlı basit oyuncağın

bir parçasıydı. Tabelası, gezinti iskelesi boyunca sıralanan dükkan vitrinlerine asılan diğer alçak tabelalar gibi kontrplaktandı.

El Tiempo Puroları! İşte, Duman Bu!

Çorba, 10 sent!

Çalkantı'ya Binin Çağın Hissi!

Eddie zorlukla yutkundu. Bu, 75 yıl öncesinin, çocukluğunun lunaparkıydı, yalnızca her şey yeni ve temizdi. İleride -onlarca yıl önce sökülen Halka-İçinde-Halka oyuncağı şu tarafta da hamamlar ve 1950'lerde yerle bir edilen tuzlu su havuzları vardı. Şurada, lekesiz beyaz boyasıyla ilk dönme dolap göğe doğru yükseliyordu; onun ilerisinde eski mahallesinin sokakları ve pencerelerinden çamaşır ipleri sarkan kalabalık tuğla binaların çatılan görünüyordu.

Eddie bağırmaya çalıştı, ama sesi hışırtılı bir hava şeklinde çıktı. "Hey!" demeye çalıştıysa da gırtlağından bir ses çıkmadı.

Kollarına ve bacaklarına dokundu. Sesinin olmayışı dışında kendini inanılmaz hissediyordu. Yürüyerek bir halka çizdi. Zıpladı.

Hiçbir ağrı yoktu. Son on yıldır yüzünü buruşturmadan yürümenin ya da sırtını rahatlatmak için mücadele etmeden oturmanın nasıl bir şey olduğunu unutmuştu. Dışarıdan bakınca o sabahkiyle aynı görünüyordu: kasketi, şortu ve kahverengi bakım gömleğiyle tıknaz, fıçı

göğüslü yaşlı adamdı yine. Ama çok *esnekti.* O kadar esnekti ki ayak bileklerine dokunabiliyor ve bacağını kamına doğru kaldırabiliyordu. Bedenini bir bebek gibi inceleyerek yeni mekanizmasıyla büyülendi; lastik gibi esneyen lastik adamdı o.

Sonra koşmaya başladı.

Ha ha! Koşuyordu! Eddie 60 yıldır, savaştan beri koşmamıştı, ama şimdi koşuyordu. Önce birkaç dikkatli adımla, sonra gençliğindeki gibi gitgide hızlanarak koşmaya başladı. İskele boyunca koştu, balıkçıların tezgahlarını (beş sent) ve yüzücüler için mayo kiralayan tezgahı (üç sent) geçti. Dik bir kayaktan oluşan Uçan Kaydırak adlı oyuncağın yanından hızla geçti. Ruby İskelesi boyunca sarmallar, minareler ve soğan biçimli kubbelerden oluşan Fas tasarımlı muhteşem binaların altında koştu. Oyma tahta atlan, hepsi pırıl pırıl parlayan cam aynaları ve Wurlitzer orguyla Paris Atlıkanncası'nın yanından koşarak geçti. Yalnızca bir saat önce atölyesinde bu atlıkarıncanın parçalarının paslarını temizliyordu.

Ağırlık tahmincilerinin, falcıların ve dans eden çingenelerin bir zamanlar çalıştığı eski merkeze doğru koştu. Çenesini sarkıtıp kollarını bir planör gibi iki yana açarak koşarken, koşunun uçuşa dönüşeceğini umarak birkaç adımda bir çocuklar gibi zıpladı. Bu durum seyreden herkese komik gelebilirdi, beyaz saçlı bir bakım teknisyeni uçak taklidi yapıyordu. Ama kaç yaşına

gelirse gelsin her erkeğin içinde koşan bir çocuk vardır.

Derken Eddie koşmayı bıraktı. Bir şey duymuştu. Megafondan geliyormuş gibi titreşen bir sesti bu.

"Ya ona ne diyorsunuz, bayanlar ve baylar? Hiç bu kadar korkunç bir şey gördünüz mü?"

Eddie büyük sinemanın önündeki boş bilet gişesinin yanında dikiliyordu. Tepesindeki tabelada şunlar yazılıydı:

Dünyanın En Tuhaf İnsanları Ruby İskelesi Gösterisi!

Aman Tanrım! Bunlar Şişman! Bunlar Sıska!

Vahşi Adamı Bir Görün!

Gösteriler. Ucube evleri. Gürültü salonu. Eddie burayı en azından elli yıl önce, insanların televizyon yüzünden hayal güçlerini kışkırtacak gösterilere ihtiyaç duymaz hale geldikleri zaman kapattıklarını hatırlıyordu.

"En garip sakatlıkla doğan bu vahşiye iyi bakın. .. "

Eddie girişe bir göz attı. Burada çok garip bazı insanlarla karşılaşmıştı. Ağırlığı 225 kilo olup iki kişinin yardımıyla merdivenlerden çıkabilen bir Jolly Jane vardı. Omurgaları birleşik olduğu için tek bir müzik aleti çalan yapışık ikizler vardı. Kılıç yutan adamlar, sakallı kadınlar, derileri gerilip uzuvlarından sarkana kadar yağla ovulmaktan kauçuk gibi olmuş bir çift Hintli kardeş vardı.

Eddie çocukken bu gösterilere çıkarılan insanlara acırdı. Müşteriler yanlarından geçip alaycı bir şekilde onları işaret ederken localarda ya da sahnede, bazen de barın arkasında oturmaya zorlanırlardı. Çığırtkan bu garip insanların reklamım yapardı ve Eddie'nin şu anda duyduğu ses bu çığırtkana aitti.

"Yalnızca korkunç bir kader insanı böyle acınası bir duruma getirebilir! Bu insanı dünyanın en uzak köşesinden sizin görebilmeniz için getirdik... '"

Eddie karanlık salona girdi. Ses daha da yükseldi.

"Bu talihsiz insan doğanın çarpıklığına katlanmak zorunda... '"

Ses sahnenin karşı tarafından geliyordu.

"Yalnızca burada, Dünyanın En Tuhaf İnsanları'nda onları bu kadar yakından görebilirsiniz. .. " Eddie perdeyi kenara çekti.

"Bırakın gözleriniz bu en tuhaf görüntüyle bayram et. .. "

Çığırtkanın sesi kesildi. Ve Eddie inanamayarak geri çekildi.

Sahnede bir sandalyede tek başına oturan orta yaşlı, sarkık omuzlu, belinden yukarısı çıplak bir adam vardı. Saçları kısa kesilmişti. Dudakları ince, yüzü uzun ve süzgündü. Tek bir özelliği haricinde Eddie, onu unutalı uzun zaman olmuştu.

Derisi maviydi.

"Merhaba, Edward," dedi adam. "Ben de seni bekliyordum."

Eddie'nin Cennette Karşılaştığı İlk Kişi

"Korkma..." dedi Mavi Adam yavaşça sandalyesinden kalkarak. "Korkma..."

Sesi rahatlatıcıydı, ama Eddie gözlerini ayırmadan bakıyordu yalnızca. Bu adamı çok az tanıyordu. Neden şimdi onu görüyordu? Rüyalarımızda birden ortaya çıkan ve ertesi sabah, "Dün gece rüyamda kimi gördüğümü asla tahmin edemezsin," diyeceğiniz yüzlerden biriydi o.

"Bedenin bir çocuğunki gibi, öyle değil mi?"

Eddie başıyla onayladı.

"Beni tanıdığın zaman bir çocuktun ya o yüzden. O zaman taşıdığın duygularla başlıyorsun."

Neye başlıyorum, diye düşündü Eddie.

Mavi Adam çenesini kaldırdı. O tuhaf renkteki derisi grimsi maviye çalıyordu. Parmaklan buruşuktu. Dışarı çıktı. Eddie de peşinden. İskele boştu. Sahil boştu. Bütün gezegen boşalmış mıydı?

"Bana bir şey söyle," dedi Mavi Adam. Uzaktaki ikikamburlu korku trenini işaret etti. Adı Çalkalayıcı'ydı. 1920'lerde, arabaların raylardan fırlayıp uçmasını engellemek için yapılmış alttan sürtünmeli tekerleklerden önce inşa edilmişti. "Çalkalayıcı. Hala yeryüzündeki 'en hızlı oyuncak' mı?"

Eddie yıllar önce sökülmüş olan hurdaya baktı. Başını "hayır" anlamında iki yana salladı.

"Ah," dedi Mavi Adam. "Ben de öyle tahmin etmiştim. Burada hiçbir şey değişmiyor. Ve korkanın öyle bulutlardan aşağıya bakmak da yok."

Burada, diye düşündü Eddie.

Mavi Adam soruyu duymuş gibi gülümsedi. Eddie'nin omzuna dokundu ve Eddie daha önce hiç hissetmediği bir sıcaklık dalgasının içine yayıldığını hissetti. Düşünceleri cümleler gibi dökülmeye başladı.

Nasıl öldüm?

"Bir kaza oldu," dedi Mavi Adam.

Öleli ne kadar oldu?

"Bir dakika. Bir saat. Bin yıl."

Neredeyim?

Mavi Adam dudaklarını birbirine bastırdı, sonra düşünceli bir şekilde soruyu tekrarladı. "Neredesin?" Dönüp kollarını kaldırdı. Birden eski Ruby İskelesi'ndeki bütün oyuncaklar harekete geçti. Dönme dolap dönmeye, çarpışan arabalar birbirine çarpmaya başladı; korku treni tepeye tırmanırken atlıkarıncadaki atlar Wurlitzer orgunun müziği eşliğinde pirinç direklerinde inip kalkmaya başladılar. Okyanus önlerindeydi. Gökyüzü limon rengiydi.

"Nerede sanıyorsun?" diye sordu Mavi Adam. "Cennette."

Hayır! Eddie başını deli gibi iki yana salladı. *HAYIR!* Mavi Adam eğleniyor gibiydi.

"Hayır mı? Cennet olamaz mı?" dedi. "Neden? Burada büyüdüğün için mi?"

Eddie dudaklarım *evet,* anlamında kıpırdattı.

"Ah." Mavi Adam başını onaylar gibi salladı. "Eh. İnsanlar genellikle doğdukları yeri küçümserler. Ama cennet en olasılık dışı köşelerde bulunabilir. Ayrıca, cennetin pek çok aşamaları olabilir. Burası benim için ikinci aşama, senin için de ilk."

Eddie'yi parktan, puro dükkanlarından, sosis tezgahlarından ve enayilerin bozuk paralarını kaybettikleri "eğlence yerlerinden geçirdi.

Cennet mi diye düşündü Eddie. Gülünçtü. Yetişkin hayatının büyük bölümünü Ruby İskelesi'nden *kaçmaya* çalışarak geçirmişti. Burası insanların çığlık atıp ıslandıkları, dolarlarım verip tombul oyuncak bebekler aldıkları bir lunaparktı, hepsi bu. Buranın kutsal dinlenme yeri olduğunu düşünmek bütün hayallerinin ötesinde bir şeydi.

Tekrar konuşmaya çalıştı. ve bu kez göğsünden bir homurtu yükseldiğini duydu. Mavi Adam döndü.

"Sesin çıkacak. Hepimiz aynı aşamalardan geçeriz. hk geldiğinde konuşamazsın."

Gülümsedi. "Dinlemenin yaran olur."

"Cennette karşılaşacağın beş kişi vardır," dedi Mavi

Adam birden. "Her birimiz bir nedenle senin hayatında bulunduk. O zamanlar bunu bilmiyor olabilirsin..

Eddie kafası karışmış görünüyordu.

Bulutların üstünde gezip ırmaklarda ve dağlarda tembellik ettikleri bir yer, güzel bahçeler olarak hayal ediyor.. Ama tesellisiz manzara anlamsızdır.

“Hayatında neler olup bittiğini anlamanı sağlayan Tanrı'nın sana verebileceği en büyük armağandır. Her şeyin açığa kavuşması...

Eddie öksürüp sesini çıkarmaya çalıştı. Sessiz kalmaktan sıkılmıştı.

"Ben senin karşılaşacağın ilk insanım, Eddie. Ben öldüğümde hayatım karşılaştığım beş insanla aydınlandı ve sonra seni beklemek, senin kuyruğunda dikilmek, sana senin hikayenin de bir parçası haline gelen hikayemi anlatmak için buraya geldim. Seni bekleyen başkaları da olacak. Bazılarını tanıyorsun, belki bazılarını tanımıyorsun. Ama hepsi ölmeden önce bir şekilde senin yoluna çıktılar. Ve onu sonsuza dek değiştirdiler."

Eddie olabildiğince zorlayarak göğsünden bir ses çıkarmayı başardı.

"Kim..." diyebildi boğuk bir sesle.

Sesi bir civciv gibi kabuğunu kırıyordu.

"Kim... öldürdü..."

Mavi Adam sabırla bekledi.

"Seni... kim... öldürdü?"

Mavi Adam biraz şaşırmış görünüyordu. Eddie'ye gülümsedi. "Sen."

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie bugün yedi yaşına giriyor ve hediyesi yeni bir beysbol topu. İki elinde sıkıp gücün kollarından yukarı çıkışını hissediyor.

Kendisinin, Cracker Jack koleksiyon kartlarındaki kahramanlarından biri, belki büyük atıcı Walter Johnson olduğunu hayal ediyor.

"Buraya, fırlat," diyor ağabeyi Joe.

Parkın ortasındaki yol boyunca yürüyorlar, üç yeşil şişeyi devirirseniz bir hindistancevizi ve kamış kazandığınız oyun bölmesinden geçiyorlar.

"Hadi, Eddie," diyor Joe. "Paylaşmalısın."

Eddie durup kendisini stadyumda hayal ediyor. Topu ağabeyine doğru fırlatıyor. Ama o dirseklerini kaldırıp başını kollarının arasına sokuyor.

"Çok sert atıyorsun!" diye bağırıyor Joe.

"Topum!" diye bağırıyor Eddie. "Kahrol, Joe."

Eddie topunun iskeleden zıplayıp direkten sekişini ve gösteri çadırlarının arkasındaki küçük açıklığa girişini izliyor. Hemen topun peşine düşüyor. Joe da arkasından geliyor. Yere çöküp aramaya başlıyorlar.

"Görüyor musun?" diye soruyor Eddie.

"Iıhh."

Tok bir ses duyuyorlar. Bir çadırın kapısı açılıyor.

Eddie ve Joe dönüp bakıyorlar. Aşırı derecede şişman bir kadın ve bütün bedeni kızıl kıllarla kaplı gömleksiz bir adam dışarı çıkıyor. Korku gösterilerindeki ucube insanlar bunlar.

Çocuklar donup kalıyorlar.

"Ne yapıyorsunuz burada çokbilmişler?" diyor kıllı adam sırıtarak. "Belanızı mı arıyorsunuz?"

Joe'nun dudağı titriyor: Ağlamaya başlıyor. Ayağa fırlayıp kollarını deli gibi sallayarak kaçıyor. Eddie de ayağa kalkıyor, ama o sırada topunun bıçkı tezgahında olduğunu görüyor. Bakışlarını gömleksiz adamdan ayırmadan yavaşça topa doğru ilerliyor.

"Bu benim," diye mırıldanıyor. Topu kapıp ağabeyinin peşinden koşmaya başlıyor.

e/c>"Beni dinle, bayım," dedi Eddie gıcırtılı bir sesle. "Seni ben öldürmedim, tamam mı? Seni *tanımıyorum* bile."

Mavi Adam bir banka oturdu. Konuğunu rahatlatmaya çalışmak istercesine gülümsedi. Eddie savunmacı bir tavırla ayakta dikilmeye devam etti.

"Gerçek adımla başlayayım," dedi Mavi Adam. "Adım Joseph Corvelzchik, küçük bir Polonya köyünde terzilik yapan bir adamın oğluyum. 1894'te Amerika'ya geldik. O zamanlar yalnızca küçük bir çocuktum. Annem beni geminin korkuluklarına kaldırıp yeni dünyanın rüzgarında salladı ve bu çocukluğumla ilgili hatırladığım

ilk anı haline geldi.

"Çoğu göçmen gibi bizim de paramız yoktu. Amcamın mutfağındaki şiltede uyuduk. Babam paltolara düğme dikilen bir atölyede çok uzun saatler boyunca çok az para karşılığında çalışmaya başladı. On yaşıma geldiğimde beni okuldan aldı ve onun yanında çalışmaya başladım."

Eddie, Mavi Adam'ın delik deşik yüzüne, ince dudaklarına, çökük göğsüne baktı. *Neden bunları bana anlatıyor,* diye düşündü.

"Yapı gereği ürkek bir çocuktum ve atölyedeki gürültü, durumu yalnızca daha da kötüleştiriyordu. Orada, durmadan küfredip yakınan o adamların arasında olamayacak kadar küçüktüm.

"Ustabaşı ne zaman gelse babam bana, 'Yere bak. Seni fark etmesine izin verme,' derdi. Ama bir keresinde tökezleyerek düğme torbasını yere düşürünce bütün düğmeler yere saçıldı. Bunun üzerine ustabaşı benim işe yaramaz bir çocuk olduğumu ve gitmem gerektiğini haykırdı. O anı, babanım bir sokak dilencisi gibi ona yalvarışını, ustabaşının alaycı bir şekilde sırıtıp elinin tersiyle burnunu silişini hala çok iyi hatırlıyorum. Midemin acıyla burkulduğunu hissettim. Sonra bacağımda bir ıslaklık fark ettim. Ustabaşı benim kirlenen pantolonumu işaret edip güldü, öteki adamlar da gülmeye başladılar.

"O günden sonra babam benimle konuşmayı

reddetti. Onu utandırdığımı düşünüyordu ve sanırım bunu onun dünyasında yapmıştım. Aslında babalar çocuklarım mahvedebilirler ve ben de o günden sonra bir anlamda mahvolmuştum. Ürkek bir çocuktum ve büyüdükçe de ürkek bir genç adam haline geliyordum. En kötüsü de geceleri hala yatağımı ıslatmamdı. Sabahlan çarşaflarını gizlice lavaboya götürüp yıkıyordum. Bir sabah başımı kaldırıp bakınca karşımda babamı buldum. Kirli çarşaflan görüp hiç unutmayacağım bir şekilde baktı bana, sanki aramızdaki hayat bağım koparmak ister gibiydi."

Mavi Adam durakladı. Mavi sıvıyla boyanmış gibi görünen derisi karnının etrafına küçük yağlı katmanlar halinde yığılmıştı. Eddie elinde olmadan gözlerini dikmiş bakıyordu.

"Ben her zaman böyle bir hilkat garibesi değildim Eddie," dedi. "Ama o zamanlar tıp çok ilkeldi. Sinirlerime iyi gelecek bir şey almak için eczaneye gittim. Adam bana bir şişe gümüş nitrat verdi ve suyla kanştırıp her gece içmemi söyledi. Gümüş nitrat. Bu madde daha sonları zehir olarak değerlendirilmeye başlandı. Ama elimdeki tek şey oydu ve işe yaramayınca az içtiğimi düşünmeye başladım. Bu yüzden daha fazla aldım. Su içmeden iki, bazen üç yudum içiyordum.

"Kısa süre sonra insanlar bana garip garip bakmaya başladılar. Derim gitgide kül rengine dönüyordu.

"Utanıyor ve üzülüyordum. Bunun üzerine daha fazla gümüş nitrat içtim, derim griden maviye döndü. Zehrin yan etkisiydi bu."

Mavi Adam durakladı. Sesi kısıldı. "Fabrika beni kovdu. Ustabaşı öteki işçileri korkuttuğumu söyledi. İşim olmadan nasıl yemek yiyebilirdim? Nerede yaşardım?"

"Bir salon buldum, şapka ve paltonun altında gizlenebileceğim karanlık bir yerdi. Bir gece bir grup karnaval çalışanı arka tarafta oturuyordu. Puro içip kahkahalar atıyorlardı. Bir tanesi, tahta bacaklı, ufak tefek olanı durmadan bana bakıyordu. Sonunda yanıma geldi.

"Gece bitmeden onların karnavalına katılmaya karar vermiştim. Ve bir mal olarak hayatım böylece başlamıştı."

Eddie, Mavi Adam'ın yüzündeki teslim olmuş ifadeyi fark etti. Bu hilkat garibesi gösterilerine çıkan insanların nereden geldiğini her zaman merak etmişti. Her birinin geçmişinde üzücü bir hikaye olduğunu tahmin edebiliyordu.

"Karnavallar bana isimler taktılar, Edward. Bazen Kuzey Kutbu'ndan gelen Mavi Adam'dım, bazen Cezayir'den ya da Yeni Zelanda'dan gelen Mavi Adam. Kuşkusuz bu yerlerin hiçbirine gitmemiştim, ama yalnızca bir tabela üstünde olsa da egzotik biri olarak görülmek

hoş bir şeydi. 'Gösteri' çok basitti. İnsanlar yanımdan geçip çığırtkan ne kadar acıklı göründüğümü anlatırken yan çıplak bir şekilde sahnede oturacaktım. Bunun karşılığında cebime biraz para girecekti. Müdür bir keresinde alanındaki 'en iyi hilkat garibesi' olduğumu söylemişti. Bu kulağa çok üzücü gelse de ben bununla gurur duydum. Toplum dışına itilmiş biri olduğunda sana atılan taşı bile sevinçle karşılayabilirsin.

"Bir kış ayında bu iskeleye geldim. Ruby İskelesi. Tuhaf İnsanlar adıyla bir gösteri başlatıyorlardı. Bir yere ait olma ve karnaval hayatının sarsıntılı at arabalarından kurtulma fikri hoşuma gitmişti.

"Burası benim evim oldu. Sosisçinin üstündeki odada kalıyordum. Geceleri öteki işçilerle ve hatta bazen senin babanla kağıt oynuyordum. Sabahları" uzun gömlek giyip başımı bir havluyla örtersem insanları korkutmadan sahil boyunca yürüyebiliyordum. Bu senin için önemli olmayabilir, ama benim ender yaşayabildiğim bir özgürlüktü."

Durdu. Eddie'ye baktı.

"Anlıyor musun? Neden burada olduğumuzu? Burası *senin* cennetin değil. Benimki."

Bir hikayeyi iki farklı açıdan ele alalım.

1920'lerin sonunda, yağmurlu bir temmuz pazarım düşünün. Eddie ve arkadaşları, neredeyse bir yıl önce doğum gününde kendisine verilen beysbol topuyla

oynuyorlar. Topun Eddie'nin başının üstünden aşıp caddeye düştüğü am hayalinizde canlandırın. Kahverengimsi san bir pantolon giyip yünlü bir kasket takmış olan Eddie topun peşinden caddeye, A Model bir Ford'un önüne koşar. Araba fren yapıp savrulur ve zorlukla ona çarpmamayı başarır. Eddie ürpererek nefesini bırakır, topunu ahr ve koşarak arkadaşlarının yanına geri döner. Oyun kısa süre sonra biter ve çocuklar pençeyi andıran mekanizmasıyla küçük oyuncaklar kaptıkları Erie Digger makinesinin başına koşarlar.

Şimdi aynı hikayeyi farklı bir açıdan ele alalım. A Model Ford'un direksiyonundaki adam alıştırma yapmak için arabayı arkadaşından ödünç almış olsun. Yerler sabah yağmuruyla nemli. Aniden caddeye bir beysbol topu fırlıyor ve peşinden bir çocuk koşuyor. Sürücü frene yüklenip direksiyonu kırıyor. Araba kayıyor, lastikleri gıcırdıyor.

Adam her nasılsa kontrolü yeniden kazanıyor ve A Model Ford yoluna devam ediyor. Dikiz aynasından bakınca çocuğun gözden kaybolduğunu görüyor, ama adamın bedeni hala etkilenmiş durumda, bir trajediye ramak kaldığını düşünüyor. Adrenalin yüzünden kalbi deli gibi çarpıyor, ama kalbi yeterince güçlü değil ve pompalama işlemi adamın gücünü tüketiyor. Başının döndüğünü hissediyor ve kafası bir an için öne düşüyor. Otomobili neredeyse bir başkasıyla çarpışmak üzere.

İkinci sürücü kornaya basıyor, adam direksiyonu bir kez daha kırıyor ve frene basıyor. Cadde boyunca kayıp bir sokağa dalıyor. Aracı, park etmiş bir kamyonun arkasına çarpana kadar kaymaya devam ediyor. Küçük bir çarpışma sesi duyuluyor. Farlar parçalanıyor. Adam darbenin etkisiyle direksiyona çarpıyor. Alnı kanıyor. Arabadan iniyor, ıslak kaldırıma düşüyor. Kollan zonkluyor. Göğsü acıyor. Günlerden pazar sabahı. Sokak boş. Orada, arabanın yan tarafına dayanmış bir şekilde, kimse tarafından fark edilmeden kalıyor. Kalp damarlarından gelen kan artık kalbine akmıyor. Bir saat geçiyor. Onu bir polis memuru buluyor. Adli tabip ölmüş olduğunu bildiriyor. Ölüm nedeni "kalp krizi" olarak kayıtlara geçiyor. Bilinen bir akrabası yok.

Tek bir hikayeyi iki ayrı açıdan düşünün. Aynı gün, aynı anda yaşanıyor, ama bir tanesi mutlu sonla, kahverengi pantolonlu küçük çocuğun Erie Digger makinesine bozuk para atışıyla bitiyor; diğeriyse üzücü bir şekilde şehir morgunda. Morgda çalışanlar yeni gelen cesedin mavi derisine şaşırarak birbirlerini çağırıyorlar.

"Anlıyor musun?" diye fısıldadı Mavi Adam, kendi hikayesini bitirdiğinde. "Küçük çocuk?"

Eddie ürperdiğini hissetti.

"Oh, hayır," diye fısıldadı.

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie sekiz yaşında. Ekose desenli kanepeye oturup

kollarını öfkeyle göğsünde kavuşturmuş. Annesi ayaklarının dibinde ayakkabılarını bağlıyor. Babası aynada kravatını düzeltiyor.

"Ben gitmek İSTEMİYORUM," diyor Eddie.

"Biliyorum," diyor annesi başını kaldırmadan. "Ama gitmek zorundayız. Üzücü şeyler olduğunda bazı şeyleri yapmak zorunda kalır insan."

"Ama bugün benim DOGUM GÜNÜM."

Eddie kederli bir şekilde odanın karşı köşesindeki oyuncak metal iskele yığınına ve üç küçük lastik tekerleğe bakıyor. Eddie bir kamyon yapmakta. Nesneleri bir araya getirmede çok iyi. Kamyonunu doğum günü partisinde arkadaşlarına gösterebilmeyi umut ediyor. Ama onun yerine giyinip başka bir yere gitmek zorundalar. Bunun haksızlık olduğunu düşünüyor.

Ağabeyi Joe yün pantolon giyip papyon takmış, sol elinde beysbol eldiveniyle içeri giriyor. Öteki eliyle eldivenine sertçe vurup Eddie' ye alaycı bir şekilde bakıyor.

"Bunlar benim eski ayakkabılarım," diyor. "Yeni ayakkabılarım daha güzel."

Eddie yüzünü buruşturuyor. Joe'nun eskilerini giymekten nefret ediyor.

"Kıpırdanmayı bırak," diyor annesi.

"Acıtıyorlar," diye sızlanıyor Eddie.

"Yeter!" diye bağırıyor babası. Öfkeyle küçük oğluna bakıyor.

O da susuyor.

Eddie mezarda iskeleden gelen insanları zor tanıyor. Normalde lame ve kırmızı eşarplar takan adamlar şimdi babası gibi siyah takım elbiseler giymişler. Kadınlar da siyah elbiseler giymiş, yüzlerini peçeyle örtmüşler.

Eddie bir adamın toprağı kazzşım seyrediyor. Adam küller hakkında bir şeyler söylüyor. Çocuk, annesinin elini tutup gözlerini kısarak güneşe bakıyor. Üzgün olması gerektiğini biliyor, ama gizlice sayı sayıyor. 1' den başlayıp 1000' e ulaştığında doğum gününe geri döneceğini umuyor.

İlk Ders

"Lütfen, bayım..." diye yalvardı Eddie. "Bilmiyordum. İnanın bana... Tanrı bana yardım etsin, bilmiyordum."

Mavi Adam başıyla onayladı. "Bilemezdin ki. Çok küçüktün."

Eddie bir adım geriledi. Kavgaya hazırlanıyormuş gibi bedenini dikleştirdi.

"Ama şimdi ödemek zorundayım."

"Ödemek mi?"

"Günahımın bedelini. Bu yüzden buradayım, değil mi? Adalet için?"

Mavi Adam gülümsedi. "Hayır, Edward. Sana bir şey öğretebilmem için buradasın. Burada karşılaşacağın bütün insanların sana öğreteceği bir şey var."

Eddie şüpheyle bakıyordu. Yumruklan hâlâ sıkılıydı.

"Neymiş o?" Rastgele hiçbir hareket yoktur. Hepimiz birbirimize bağlıyız. Meltemi rüzgardan ayıramayacağın gibi bir hayatı da diğerinden ayıramazsın."

Eddie başını iki yana salladı. "Biz *top* oynuyorduk. Caddeye öyle koşmak *benim* aptallığımdı. Neden *benim* yüzümden *senin* ölmen gerekiyordu? Bu *adil* değil."

Mavi Adam elini uzattı. "Adalet, yaşam ve ölümü düzenlemez. Eğer öyle olsaydı hiçbir iyi insan gençken ölmezdi."

Avucunu yukarı doğru çevirdi ve birden bir mezarlıkta, kederli küçük bir insan grubunun arkasında buldular kendilerini. Mezar taşmm yanındaki rahip İncil'den bir bölüm okuyordu. Eddie yüzleri göremiyordu, yalnızca şapkaların, elbiselerin ve takım elbiselerin arkasını görebiliyordu.

"Benim cenazem," dedi Mavi Adam. "Yas tutanlara bak. Bazıları beni tanımıyorlar bile, ama yine de gelmişler. Neden? Bunu hiç merak ettin mi? Birisi ölünce neden insanlar toplanırlar? İnsanlar neden toplanmaları *gerektiğini* düşünürler?

"Çünkü insan ruhu derinlerde, bütün hayatların birbiriyle kesiştiğini bilir. Ölümün yalnızca birini almadığım, bu arada bir başkasını atladığım ve o atlanma arasındaki küçük mesafede hayatların değiştiğini bilir.

"Benim yerime senin ölmen gerektiğini söyledin.

Ama benim dünyada geçirdiğim süre içinde benim yüzümden de başkaları öldü. Bu her gün olan bir şey. Sen gittikten bir dakika sonra yıldızın düştüğünde veya binmen gereken ama binemediğin uçak düştüğünde. Sen değil de meslektaşın hastalandığında. Bu tür şeylerin rastgele olduğunu düşünürüz. Ama hepsinde bir denge vardır. Bir şey canlılığını yitirirken diğeri gelişmeye başlar. Doğum ve ölüm bir bütünün parçalarıdır.

"Bu yüzden bebekler bizi çok çeker..." Yas tutanlara döndü. "Ve cenazeler."

Eddie yeniden mezarlıkta toplanan insanlara baktı. Kendisinin

de bir cenaze töreni olup olmadığını merak etti. Kimsenin gelip gelmediğini. Rahibin İncil okuduğunu ve matemdeki insanların başlarım önlerine indirdiklerini gördü. Bu Mavi Adam'ın yıllar önce gömüldüğü gündü. Eddie de oradaydı. O ölümde' oynadığı rolün farkında olmaksızın tören boyunca kıpır kıpır yerinde duramayan küçük bir çocuktu.

"Hala anlamıyorum," diye fısıldadı Eddie. "Senin ölümünden ne yarar sağlandı?"

"Sen yaşadın," diye yanıtladı Mavi Adam.

"Ama birbirimizi çok az tanıyorduk. Bir yabancı da olabilirdim."

Mavi Adam kollarım Eddie'nin omuzlarına doladı. Eddie sıcak, eritici bir his duydu.

"Yabancılar yalnızca senin yeni tanımak üzere olduğun ailedir," dedi Mavi Adam.

Bu sözler üzerine Mavi Adam, Eddie'yi yakınına çekti. Eddie birden Mavi Adam'ın hayatı boyunca yaşadığı her şeyin içine aktığını, bedeninde yüzdüğünü hissetti; bunların arasında yalnızlık, utanç, çekingenlik, kalp krizi vardı. Kapanan bir çekmece gibi her şey Eddie'nin içine aktı.

"Ben gidiyorum," diye fısıldadı Mavi Adam kulağına. "Cennetin bu aşaması benim için bitti. Ama buluşacağın başkaları da var."

"Bekle," dedi Eddie geri çekilerek. "Yalnızca tek bir şey söyle bana. Küçük kızı kurtardım mı? İskelede. Onu kurtardım mı?"

Mavi Adam yanıtlamadı. Eddie olduğu yere çöktü. "O halde ölümüm boşa gitti, tıpkı yaşamım gibi."

"Hiçbir hayat boşuna değildir," dedi Mavi Adam. "Boşa geçirdiğimiz tek zaman, yalnız olduğumuzu düşündüğümüz andır."

Mezarlığa doğru gerileyip gülümsedi. Bu arada cildi kusursuz bir karamela rengine ve pürüzsüzlüğe kavuştu. Eddie bunun o güne dek görmediği kadar mükemmel bir cilt olduğunu düşündü.

"Bekle!" diye bağırdı Eddie, ama birdenbire havaya fırlatıldı, mezarlıktan uzaklaşıp büyük gri okyanusun üstünde uçmaya başladı. Aşağıda eski Ruby İskelesi'nin

çatısında, sarmal ve kulelerini, rüzgarda uçuşan bayrakları gördü.

Soma yok oldu.

PAZAR GÜNÜ, SAAT 15.00

İskeledeki kalabalık Freddy'nin Serbest Düşüşü'nün enkazının başında sessizce dikiliyordu. Yaşlı kadınlar ellerini boğazlarına götürdüler. Anneler çocuklarını oradan uzaklaştırdılar. Üzerlerinde yalnızca atlet olan iri adamlar bu iş yalnızca onların halledebileceği bir şeymiş gibi önlere doğru ilerlediler, ama onlar da durumu çaresizce seyretmekten başka bir şey yapamadılar. Güneş ortalığı kavuruyor, gölgeleri keskinleştiriyor, insanların selam veriyormuş gibi ellerini gözlerine siper etmelerine neden oluyordu.

"Ne kadar kötü?" diye fısıldadı insanlar. Kalabalığın arkasından Dominguez kıpkırmızı bir yüz ve ter içinde bir gömlekle öne doğru fırladı. Katliamı görmüştü.

"Ahh hayır, hayır, Eddie," diye inledi başını tutarak. Güvenlik görevlileri gelmişti. İnsanları geriye doğru ittiler. Ama sonra onlar da ellerini kalçalarına koyup çaresiz bir şekilde ambulansları beklemeye başladılar. Sanki herkes -anneler, babalar, dev meşrubat bardaklarıyla çocuklar olanlara bakamayacak kadar sersemlemekle birlikte oradan ayrılamayacak kadar da şaşkındı. Karnaval müziği park hoparlörlerinden yükselirken ölüm ayaklarının dibindeydi.

Ne kadar kötü? Sirenler çalmaya başladı. Üniformalı adamlar geldi. Bölgenin etrafına san bant çekildi. Kemeraltı dükkanları kepenklerini indirdi. Oyuncaklar belirsiz bir süre için kapandı. Meydana gelen kötü olayla ilgili haberler yayıldı ve gün batımına kadar Ruby İskelesi tamamen boşaldı. Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Odasında oturan Eddie, kapısı kapalı olduğu halde annesinin yeşil biber ve kırmızı tatlı soğanlarla birlikte ızgara yaptığı bifteklerin kokusunu alabiliyor. Çok sevdiği yoğun, odunsu bir koku bu.

"Eee-diii!" diye bağırıyor annesi mutfaktan. "Neredesin? Herkes burada!"

Yataktan inip elindeki çizgi romanı bırakıyor. Bugün 17 yaşına basıyor. Bu tür şeyler için artık çok büyük olsa da Kzzzlmaske gibi kötü adamlarla savaşıp dünyayı kurtaran renkli kahramanlar halli çok hoşuna gidiyor. Koleksiyonunu Romanya' dan birkaç ay önce gelen okul çağındaki kuzenlerine vermişti. Eddie'nin ailesi onları limanda karşılamıştı ve Eddie'nin ağabeyiyle paylaştığı odaya yerleşmişlerdi. Kuzenleri İngilizce konuşamıyordu, ama çizgi romanları çok seviyorlardı. Hem bu şekilde Eddie de çizgi romanlarına yakın olabiliyordu.

"İşte doğum günü çocuğu buradaymış," diye cıvıldıyor annesi oğlu içeri girince. Eddie'nin üzerinde önden düğmeli bir gömlek ve kaslı boynunu sıkan mavi bir

kravat var. Bir araya gelen ziyaretçiler, aile fertleri, arkadaşlar, iskele işçilerinin merhaba homurtuları ve kalkan bira kadehleri Eddie'yi selamlıyor. Eddie'nin babası bir köşede küçük bir puro bulutu altında kağıt oynuyor.

"Hey, anne, bil bakalım ne oldu?" diye sesleniyor Joe. "Eddie dün gece bir kızla buluştu."

"Oooh. Öyle mi?"

Eddie kanın yüzüne hücum ettiğini hissediyor.

"Evet. Onunla evleneceğini söyledi."

"Kapa çeneni," diyor Eddie, Joe'ya.

Joe, ona aldırmıyor. "Ya, dün gece gözleri parlayarak odaya girdi ve dedi ki: 'Joe, evleneceğim kızı buldum!'"

Eddie çok rahatsız oluyor-. "Sana kapa çeneni dedim."

"Adı ne?" diye soruyor kalabalıktan biri.

"Kiliseye gidiyor mu?"

Eddie, ağabeyinin yanına gidip koluna bir yumruk indiriyor.

Joe ağzını yeniden açıyor. "Ve onunla dans et..."

Pat.

"Ahh."

"KAPA ÇENENİ!"

"Eddie kes şunu."

Romanyalı kuzenler bile bakıyor artık, kavga onların da anladığı bir şey. İki kardeş birbirine girip kanepeden

yere yuvarlanırken Eddie'nin babası sonunda purosunu söndürüp bağırıyor. "İkinize de birer şaplak indirmeden kesin şunu."

Kardeşler soluk soluğa birbirlerinden ayrılıyorlar. Yaşlı akrabalar gülümsüyor-. Teyzelerden biri fısıldıyor. "Bu kızdan gerçekten hoşlanmış olmalı."

Özel biftek yendikten, mumlar üflendikten ve konukların çoğu gittikten sonra Eddie'nin annesi radyoyu açıyor. Avrupa'daki savaşla ilgili bir haber var ve Eddie'nin babası eğer işler kötü gider-

se kereste ve bakır bulmanın zorlaşacağıyla ilgili bir şeyler söylüyor. Bu da parkın bakımını olanaksız hale getirecek bir durum.

"Ne korkunç haberler," diyor Eddie'nin annesi. "Doğum gününde olacak şey değil."

Küçük kutudan müzik sesi yayılana kadar düğmeyi çeviriyor. Gülümseyerek tempolu müziğe eşlik etmeye başlıyor. Sonra, bir sandalyeye yayılmış pastanın kalanını yiyen Eddie'nin yanına geliyor. Önlüğünü çıkarıp sandalyenin üstüne bırakıyor, sonra Eddie'yi ellerinden tutarak ayağa kaldırıyor.

"Yeni arkadaşınla nasıl dans ettiğini göster bana."

"Ah, anne.'"

"Hadi."

Eddie idama gidiyormuş gibi duruyor. Ağabeyi alaycı bir şekilde sırıtıyor. Ama annesi güzel, yuvarlak

yüzüyle Eddie kendisiyle dans edene dek mırıldanmaya ve ileri geri hareket etmeye devam ediyor.

"Daa daa deee," *diye melodiyle birlikte şarkı söylüyordu.* "...sen benimleyken... da da... yıldızlar, ay... da... da... haziranda..."

Eddie kendini kaybedip kahkahalar atmaya başlayana dek dans ediyorlar. Eddie şimdiden annesinden on beş santim daha uzun, ama yine de annesi onu kolayca döndürebiliyor.

"Eee," diyor annesi. "Bu kızdan hoşlanıyor musun?"

Eddie hangi ayakla hareket edeceğini şaşırıyor.

"Sorun yok," diyor annesi. "Senin adına sevindim."

Dönerek masaya geliyorlar ve annesi Joe'yu elinden tutup kaldırıyor.

"Şimdi siz ikiniz dans edin," diyor annesi.

"Onunla mı?"

"Anne!"

Ama anneleri ısrar ediyor ve onlar da teslim oluyorlar. Az sonra Eddie ve Joe birbirlerinin kollarında yalpalayarak kahkahalar atıyor, abartılı hareketlerle eğilip bükülüyorlar. Klarnetler radyodaki melodiye öncülük edip Romanyalı kuzenler de bir yandan alkış tutarken ızgara bifteğin kokusuna dair son kalıntılar da parti havasında kayboluyor. İki kardeş ise annelerinin sevinçli bakışları altında masanın etrafında dönüyorlar dönüyorlar.

Eddie'nin Cennette Karşılaştığı İkinci Kişi

Eddie ayaklarının toprağa değdiğini hissetti. Gökyüzü yeniden renkten renge giriyor, kobalt mavisinden kömür grisine dönüşüyordu. Eddie'nin çevresi devrilmiş ağaçlar ve kararmış molozlarla kuşatılmıştı. Kollarına, omuzlarına ve bacaklarına dokundu. Kendini öncekinden daha güçlü hissediyordu, ama ayak parmaklarına dokunmaya çalıştığında artık bunu yapamadığım gördü. Esnekliği kaybolmuştu. O çocuksu esneklik yoktu artık. Bütün kasları piyano teli gibi gergindi.

Etrafındaki cansız bölgeye baktı. Yakındaki tepede kırık dökük bir vagon ve bir hayvanın çürümekte olan kemikleri duruyordu. Eddie yüzüne sıcak bir rüzgarın çarptığım hissetti. Gökyüzü patlayarak alev alev bir sarıya dönüştü.

Ve Eddie bir kez daha koşmaya başladı.

Artık daha farklı, bir askerin sert, ölçülü adımlarıyla koşuyordu. Bir gök gürültüsü -ya da gök gürültüsüne benzer bir şey, bazı patlamalarduydu ve içgüdüsel olarak kendini yere attı, kollarıyla vücudunu çekerek karın üstü sürünmeye başladı. Gökyüzü patlayarak açıldı ve bardaktan boşanırcasına yoğun, kahverengi bir yağmur yağmaya başladı. Eddie başını eğip çamurda ilerlemeye çalışırken dudaklarında toplanan kirli suyu tükürdü.

Sonunda başının sert bir şeye dokunduğunu hissetti. Kaldırıp bakınca toprağa saplanmış bir tüfek gördü,

tepesine bir miğfer oturtulmuştu ve kabzasında bir dizi boyun kimliği vardı. Yağmurun altında gözlerini kırpıştırarak boyun kimliklerine dokundu, sonra deli gibi geriye sürünüp ince sarmaşıklardan oluşan gözenekli duvardan geçti. Karanlığa daldı. Dizlerini kamına doğru çekti. Soluklarını düzenlemeye çalıştı. Korku onu yeniden bulmuştu, cennette bile.

Boyun kimliklerindeki isim kendisine aitti.

Genç erkekler savaşa giderler. Bazen mecbur oldukları, bazen de istedikleri için. Ama daima gitmeleri gerektiğini düşünürler. Bu düşünce, yüzyıllar boyunca cesaretin silahlara sarılmayla, korkaklığın ise silahlan bırakmayla karıştırıldığını gören bir hayatın, üzücü, çok katmanlı hikayelerinden kaynaklanır.

Ülkesi savaşa girince Eddie yağmurlu bir sabah erkenden kalkıp tıraş oldu, saçlarını geriye doğru taradı ve orduya yazıldı. Diğerleri savaşıyordu. O da savaşacaktı.

Annesi gitmesini istemiyordu. Haberi verdiğinde babası bir sigara yakıp dumanını yavaşça üfledi.

Bir tek soru sordu? "Ne zaman?"

Eddie daha önce hiç gerçek bir silah kullanmadığı için Ruby İskelesi'ndeki atış poligonunda alıştırma yapmaya başladı. Bir beşlik ödüyordunuz ve makine çalışmaya başlıyordu. Tetiği çekerek zürafa ve aslandan oluşan orman hayvanların resimlerine metal mermiler atıyordunuz. Eddie her akşam Küçük Adamlar Minyatür

Demiryolu'na fren kollarım götürdükten sonra oraya gidiyordu. Ruby İskelesi'ne çok sayıda yeni ve küçük oyuncaklar eklenmişti, çünkü ülkede yaşanan ekonomik krizden sonra korku trenini çalıştırmak epeyce pahalıya mal olmuştu. Minyatür Demiryolu da onun benzeriydi, ama tren vagonları bir yetişkinin bacaklarından daha yüksekte değildi.

Eddie orduya yazılmadan önce mühendislik okumak için para biriktiriyordu. Onun amacı buydu. Ağabeyi Joe durmadan, "Hadi Eddie, sen o kadar akıllı değilsin," dese bile o bir şeyler inşa etmek istiyordu.

Ama savaş başladıktan sonra iskeledeki işlerde de yavaşlama olmuştu. Eddie'nin müşterilerinin çoğu, babalan savaşa giden çocuklarım getiren annelerdi. Bazen çocuklar Eddie'den kendilerini omzuna almasmı istiyorlardı. Eddie bunu yaptığında annelerin yüzündeki üzgün gülümsemeyi. görebiliyordu: Bunun yanlış kollarla yapılan doğru hareket olduğunu düşünüyordu. Kısa süre sonra Eddie uzaklardaki bu adamlara katılması gerektiğine, rayları yağlama ve fren kollarım taşıma işinin sona ermesi gerektiğine karar verdi. Savaş onu erkekliğe çağırıyordu. Belki onu da bir özleyen olurdu.

O son gecelerden birinde Eddie küçük tüfeklerden birinin üstüne eğilmiş, büyük bir dikkatle silahım ateşliyordu. *Bang! Bang!*

Gerçekte düşmana ateş ettiğini hayal ediyordu.

Bang! Onlara ateş ettiğinde ses çıkaracaklar mıydı *bang!* yoksa yalnızca aslanlar ve zürafalar gibi yere mi düşeceklerdi?

Bang! Bang!

"Öldürme talimi mi yapıyorsun, delikanlı?"

Mickey Shea, Eddie'nin arkasında dikiliyordu. Terden ıslanmış saçları vanilyalı dondurma rengindeydi ve yüzü içtiği şey yüzünden kıpkırmızıydı. Eddie omuz silkip tüfeğine geri döndü. *Bang!* Bir tane daha gitti. *Bang!* Bir tane daha.

"Hıhh," diye homurdandı Mickey.

Eddie, içinden Mickey'nin bir an önce gitmesini, kendisinin de yaptığı işe geri dönebilmesini diledi. Yaşlı ayyaşın arkasında olduğunu hissediyordu. Zorlukla nefes alışını, burnundan gelen ve bir bisiklet lastiğinin pompayla şişirilmesini andıran tıslamayı duyabiliyordu.

Eddie ateş etmeye devam etti. Birden omzunun acı verecek derecede sıkıldığını hissetti.

"Beni dinle, delikanlı." Mickey'nin sesi alçak bir homurtu şeklinde çıkıyordu. "Savaş bir oyun değildir. Eğer ateş etmen gerekiyorsa edersin. Suçluluk duygusu hissetmeden. Duraksamadan. Yalnızca ateş eder ve yine ateş edersin, bu arada kimi vurduğunu ya da öldürdüğünü veya bunun nedenini düşünmezsin. Tekrar eve dönmek istiyorsan yalnızca ateş et, düşünme."

Eddie'nin omzunu daha da sıktı.

"Ölümüne neden olacak şey düşünmektir."

Eddie dönüp dik dik Mickey'ye baktı. Adam, onun yanağına sert bir şaplak indirdi ve Eddie içgüdüsel olarak karşılık vermek için yumruklarını kaldırdı. Ama Mickey geğirerek geriye doğru sendeledi. Sonra ağlayacakmış gibi Eddie'ye baktı. Bu arada jeton bittiği için mekanik tüfeğin uğuldaması kesilmişti.

Genç adamlar savaşa giderler, bazen mecbur oldukları, bazen de istedikleri için. Birkaç gün sonra Eddie torbasını hazırlayıp iskeleyi ardında bıraktı.

Yağmur dindi. Banyan ağacının altında sırılsıklam olup titreyen Eddie uzun, zor bir soluk aldı. Sarmaşıkları aralayınca toprağa saplanmış tüfeği ve miğferi gördü. Askerlerin bunu neden yaptığım hatırlıyordu: Ölülerinin mezarlarım bu şekilde gösteriyorlardı.

Dizlerinin üstünde sürünerek dışarı çıktı. Uzaklarda, küçük bir tepenin dibinde bombalanıp moloz yığınına dönüşene kadar yanan bir köyün kalıntıları vardı. Eddie bir an için oraya baktı. Ağzı hafifçe aralıktı, gözleri manzaraya daha iyi odaklanmaya çalıştı. Sonra göğsü kötü haberi yeni alan biri gibi gerildi. Bu yer. Rüyalarında peşini bırakmayan bu yeri tanıyordu.

"Çiçek hastalığı," dedi bir ses birdenbire.

Eddie arkasına döndü.

"Çiçek. Tifo. Tetanoz. San humma."

Ses yukarıdan, ağacın üstünde bir yerden geliyordu.

"San hummanın ne olduğunu hiç öğrenemedim. San hummaya yakalanan biriyle de hiç karşılaşmadım."

Seste hafif Güneyli aksam vardı ve saatlerdir bağıran bir adamınki gibi hışırtılı ama güçlüydü.

"Bütün bu hastalıkların aşılarım oldum, ama yine de burada öldüm, hem de bir at kadar güçlüyken."

Ağaç sallandı. Eddie'nin önüne küçük bir meyve düştü.

"Elmalarını nasıl seversin?" diye sordu ses.

Eddie ayağa kalkıp boğazını temizledi.

"Açığa çık."

"Sen yukarı gel," dedi ses.

Eddie şimdi de ağaçtaydı. Neredeyse bir ofis binası kadar yüksek olan ağacın tepesindeydi. Geniş bir dalın üstüne ata biner gibi oturmuştu ve aşağısı çok uzak görünüyordu. Küçük dallar ve sık incir yapraklarının arasından, sırtını ağacın gövdesine dayamış oturan asker elbiseli bir adamın siluetini seçebildi. Yüzü kömür siyahı bir maddeyle sıvanmıştı. Gözleri minik ampuller gibi parlıyordu.

Eddie zorlukla yutkundu.

"Yüzbaşı?" diye fısıldadı. "Sen misin?"

Orduda birlikte görev yapmışlardı. Yüzbaşı, Eddie'nin komuta subayıydı. Filipinlerde savaştıktan sonra orada ayrılmışlar ve birbirlerini bir daha hiç görmemişlerdi. Eddie, onun bir çarpışmada öldüğünü duymuştu.

Bir sigara dumanı belirdi.

"Kuralları sana açıkladılar mı asker?"

Eddie aşağıya baktı. Çok uzaklardaki yeri görüyor, ama düşemeyeceğini biliyordu.

"Ben ölüyüm," dedi.

"O kadarını anlamışsın."

"Ve *sen de* ölüsün."

"Bunu da doğru anlamışsın."

"Ve sen... benim karşılaşacağım ikinci kişisin, öyle mi?"

Yüzbaşı sigarasını kaldırdı. *Burada sigara içilebildiğine inanabiliyor musun,* diyecekmiş gibi gülümsedi. Sonra sigaradan uzun bir nefes çekip küçük, beyaz bir duman çıkardı.

"Bahse girerim beni beklemiyordun, ha?"

Eddie savaş sırasında pek çok şey öğrenmişti: bir tankın üstünde gitmeyi, miğferine doldurduğu soğuk suyla tıraş olmayı. S1ğnal1ğı siperden ateş ederken, bir ağaca çarpıp seken şarapnelle yaralanmamak için dikkatli olması gerektiğini.

Sigara içmeyi öğrenmişti. Uygun adım yürümeyi de. Palto, tekiz, karabina, gaz maskesi, makineli tüfek ayağı, sırt çantası ve omzunda birkaç tane palaska taşırken halattan yapılma bir köprüden geçmeyi öğrenmişti. O ana kadar tatmadığı kadar kötü olan kahveyi içmeyi de.

Yabancı dilde birkaç sözcük öğrenmişti. Uzağa tükürmeyi de. Hayatta kalmayı başardığı ilk çarpışmadan sonra bir askerin attığı ürkek sevinç çığlığım, adamların her şey bitmiş gibi birbirine şaplak indirip gülümsediği - *Artık eve gidebiliriz*- ve bir askerin ikinci çarpışmasmı, savaşm ilk çarpışmadan sonra bitmediğini, ondan soma çok daha fazlasının geldiğini fark ettiğinde hissettiği yıkıcı kederi de öğrenmişti.

Dişlerinin arasından ıslık çalmayı öğrenmişti. Kayalık yerde uyumayı da. Uyuzun, özellikle aynı iğrenç giysileri bir hafta boyunca giydiğinizde cildinize yuva yapan kaşıntı verici küçük böcekler olduğunu da öğrenmişti. Bir erkeğin kemiklerinin deriden dışarı fırladığında gerçekten beyaz olduğunu da görmüştü.

Hızla dua etmeyi öğrenmişti. Asker arkadaşları tarafından ölü bulunması olasılığına karşı, ailesine ve Marguerite'e yazdığı mektuplarını hangi ceplerinde saklaması gerektiğini öğrenmişti. Bazen sipere bir arkadaşınızla oturup ne kadar aç olduğunuzu fısıldaşırken ansızın gelen ufak bir *foş* sesiyle arkadaşınızın yere devrilişini ve o andan itibaren açlığın artık bir sorun olmaktan çıktığını öğrenmişti.

Bir yıl ikiye, iki üçe dönerken, nakliye uçakları kendilerini bırakmak üzereyken güçlü, kaslı adamların ayakkabılarına kustuklarını ve subayların bile çarpışmadan bir gece önce uykularında sayıkladıklarını görmüştü.

Nasıl esir alması gerektiğini biliyordu, ama nasıl esir olması gerektiğini bilmiyordu. Derken bir gece, Filipinler'de bir adada grubu ağır ateş altında kalmıştı ve sığınak bulmak için dağılmışlardı. Gökyüzü bombalarla aydınlanırken. Eddie hendekteki arkadaşlarından birinin çocuk gibi ağladığını duymuştu. Arkadaşına, "Kapa çenenı, tamam mı!" diye bağırmıştı, ama daha sonra adamın, tepesinde dikilen düşman askeri yüzünden ağladığını fark etmiş ve kendisinin arkasında da birinin olduğunu anlayınca ensesinden aşağıya soğuk bir şeylerin aktığını hissetmişti.

Yüzbaşı sigarasını söndürdü. Eddie'nin alayındaki en yaşlı adamdı. Kabadayıca yürüyüşü ve dönemin bir film aktörüne benzemesine neden olan çıkık çenesiyle ömür boyu asker görünecek tiplerdendi o. Çabuk öfkelenen ve size tütünden sararmış dişlerini gösterecek kadar yaklaşarak bağırmaktan hoşlanan biri olsa da askerlerin çoğu onu yeterince severdi. Yüzbaşı her zaman ne olursa olsun "geride kimseyi bırakmayacağına" söz verirdi ve adamlar bu sözlerle rahatlarlardı.

"Yüzbaşı..." dedi Eddie tekrar, hala şaşkm bir durumdaydı.

"Doğru."

"Efendim."

"Buna gerek yok. Ama bunun için minnettarım."

"Şey oldu... siz öyle görünüyorsunuz ki sanki..."

"Beni son gördüğündeki gibi mi görünüyorum?" Sonra sırıtarak aşağıya tükürdü. Eddie'nin şaşkın yüz ifadesini görünce, "Haklısın. Burada tükürmeye gerek yok. Hasta da olmuyorsun. Nefesin her zaman aynı, yiyecekler de öyle," dedi.

Yiyecek mi? Eddie hiçbir şey anlamıyordu. "Yüzbaşı, bakın. Bir hata var. Neden burada olduğumu hala bilmiyorum. Hayatım bir hiçti. Bakım işlerinde çalışıyordum. Yıllarca aynı evde yaşadım. Lunaparktaki oyuncaklarla, dönme dolapla, korku treniyle, aptal küçük roket gemileriyle ilgilendim. Bu gurur duyulacak bir şey değil. Öylece sürüklenip gittim. Yani demek istiyorum ki..." Yutkundu. "...Burada ne işim var?"

Yüzbaşı parlak kırmızı gözlerle baktı ona ve Eddie, Mavi Adam'dan sonra merak ettiği diğer soruyu sormamak için direndi: Yüzbaşı'yı da kendisi mi öldürmüştü?

"Biliyor musun, merak ediyordum da," dedi Yüzbaşı çenesini ovuşturarak. "Birimimizdeki adamlar... birbirleriyle sonradan görüştüler mi? Willingham? Morton? Smitty? Onları hiç gördün mü?"

Eddie bu isimleri hatırlıyordu. Gerçek şuydu ki hiçbiri sonradan görüşmemişlerdi. Savaş erkekleri bir mıknatıs gibi bağlayabilirdi, ama bir mıknatıs gibi geri de püskürtebilirdi. Gördükleri onca şey, yaptıkları onca şey. Bazen hepsini yalnızca unutmak isterlerdi.

"Dürüst olmak gerekirse, efendim, öylece dağıldık

gitti." Omuz silkti. "Üzgünüm."

Yüzbaşı bunu bekliyormuş gibi başıyla onayladı.

"Ya sen? Hayatta kalırsak hepimizin ziyaret etmeye söz verdiği o lunaparka geri mi döndün? Piyadeler için bedava oyunların olduğu? Aşk Tüneli'nde bir erkeğe iki kızın düştüğü? Bunları söylememiş miydin?"

Eddie neredeyse gülümsüyordu. Söyledikleri bunlardı. Hepsinin söylediği. Ama savaş sona erince kimse gelmemişti.

"Evet, oraya geri döndüm."

"Ve?"

"Ve... oradan hiç ayrılmadım. Denedim. Planlar yaptım... Ama bu kahrolası bacağım. Bilmiyorum. Hiçbir şey işe yaramadı."

Eddie omuz silkti. Yüzbaşı onun yüzünü inceledi. Gözleri kısıldı. Sesi alçaldı.

"Hala hokkabazlık yapıyor musun?" diye sordu.

Wcl"Yürü!...Yürü!... Yürü!"

Düşman askerleri bağırıp süngüleriyle onları dürtüyorlardı. Eddie, Smitty, Morton, Rabozzo ve Yüzbaşı elleri başlarında dik bir tepeden aşağıya indiriliyorlardı. Etraflarında havan toplan patlıyordu. Eddie birinin ağaçların arasında koştuğunu, sonra bir mermi yağmuruyla yere yığıldığını gördü.

Kaçış için bu tür bilgilerin çok değerli olacağını bildiği için karanlıkta yürürlerken zihinsel fotoğraflar

çekmeye çalışıyordu; kulübeler, yollar, ne görebilirse. Uzaklarda kükreyen bir uçak Eddie'nin içini ani, mide bulandırıcı bir keder dalgasıyla kapladı. Bu, esir düşen bütün askerlerin içten içe yaşadıkları işkence, özgürlük ve yakalanmak arasındaki kısa mesafeydi. Eddie yalnızca zıplayıp o uçağın kanadını yakalayabilse bu hatadan kaçıp kurtulacaktı.

Oysa o ve diğerleri el ve ayak bileklerinden yakalanmışlardı.

Çamurların üstündeki sütunlara yerleştirilmiş olan bambu barakalanrı içine tıkıldılar ve günler, haftalar, aylarca orada kalıp kamışla dolu çuval bezlerinin üstünde uyumaya zorlandılar. Kilden yapılma bir sürahi tuvalet işini görüyordu. Geceleri düşman nöbetçiler kulübelerin ahma süzülüp konuşmalarım dinliyorlardı. Zaman geçtikçe daha az konuşur oldular.

Zayıflayıp güçten düştüler. Kaburgaları görülür hale geldi, orduya yazıldığında tombul bir çocuk olan Rabozzo'nun bile. Yiyecekleri tuzla dolu pirinç toplarından oluşuyordu ve günde bir kez üzerinde çimen yüzen kahverengimsi et suyu veriliyordu. Bir gece Eddie kaseden ölü bir eşekarısı çıkardı. Kanatlan gitmişti. Bunun üzerine diğerleri de yemeyi bıraktı.

8/clKendilerini esir alanlar onlara ne yapacakları konusunda emin değil gibi görünüyorlardı. Akşamlan süngülerle içeri dalıp bıçaklarım Amerikalıların

burunlarında sallıyor, yabancı dilde bir şeyler bağırarak yanıt bekliyorlardı. Ancak bu hiçbir zaman işe yaramıyordu.

Eddie'nin anlayabildiği kadarıyla dört kişiydiler; Yüzbaşı onların da daha büyük bir birimden ayrılmış olduklarını ve gerçek savaşta her zaman olduğu gibi her gün birimi yeniden oluşturduklarını tahmin ediyordu. Siyah kıl tutamlarının bulunduğu yüzleri sıska ve kemikliydi. Bir tanesi asker olamayacak kadar küçük görünüyordu. Bir diğeri Eddie'nin o güne kadar gördüğü en çarpık dişlere sahipti. Yüzbaşı onlara Çılgın Bir, Çılgın İki, Çılgın Üç ve Çılgın Dört isimlerini vermişti.

"İsimlerini bilmek istemiyoruz," demişti. "Ve onların da bizimkilerini bilmelerini istemiyoruz."

İnsan esarete adapte olur, ama bazıları bu konuda diğerlerinden daha iyidir. Chicago'lu geveze, sıska bir genç olan Morton ne zaman dışarıda bir gürültü duysa kıpır kıpır ediyor, çenesini kaşıyarak homurdanmaya başlıyordu, "Oh kahretsin, oh kahretsin, oh kahretsin..." ta ki diğerleri ona çenesini kapamasını söyleyene kadar. Brooklyn'li bir itfaiyecinin oğlu olan Smitty çoğu zaman sessizdi, ama adem elması sürekli bir şey yutuyor gibi inip kalkıyordu; Eddie daha sonra onun dilini çiğnediğini öğrenecekti. Portland, Oregon'dan gelen kızıl kafalı genç Rabozzo'nun yüzü gündüz saatlerinde genellikle hiçbir şey ele vermiyordu, ama geceleri çoğu kez, "Ben

değil! Ben değil!" diye çığlıklar atarak uyanıyordu.

Eddie'nin içi çoğunlukla öfkeyle kaynıyordu. Sürekli olarak, gençliğindeki heyecanlı beysbol oyuncusu gibi yumruğunu sıkıp avucuna indiriyordu. Geceleri rüyasında yeniden iskelede olduğunu, beş müşterinin zil çalana dek daireler çizerek birbiriyle yarıştığı Derby Atı adlı atlıkarıncaya bindiğini görüyordu. Arkadaşlarıyla, ağabeyiyle ya da Marguerite'le yanşıyordu. Sonra rüyası değişiyordu ve dört Çılgın yandaki atlardan kendisine bakıp alaycı bir şekilde sırıtıyordu.

Yıllarca iskelede beklemek -bir oyunun bitişini beklemek, dalgaların çekilmesini beklemek, babasının kendisiyle konuşmasını beklemekEddie'yi sabır sanatında ustalaştırmıştı. Ama oradan çıkmak istiyordu, intikam almak istiyordu. Çenesini gıcırdatıyor, yumruğunu avucuna indiriyor ve eski mahallesinde karıştığı bütün o kavgaları, çöp tenekesinin kapağıyla iki çocuğu hastanelik ettiği zaman düşünüyordu. Silahlan olmasa o nöbetçilere neler yapacağını hayal ediyordu.

Derken bir sabah çığlıklar ve parlayan süngülerle uyandılar.

Çılgınlar onları uyandırıp bağladı ve bir madene indirdi. Işık yoktu. Yer soğuktu. Kürek, kazma ve metal kovalar vardı.

"Burası kahrolası bir kömür madeni," dedi Morton.

O günden soma o ve diğerleri düşmanın savaş

mücadelesine yardım etmek için kömür madeninde çalışmaya zorlandılar. Bazıları kürekle çalıştı, bazıları kazıdı, bazıları kayağantaşı parçalarım taşıyarak tavam tutmak için üçgenler inşa etti. Başka mahkumlar da vardı, İngilizce bilmeyen ve Eddie'ye boş gözlerle bakan yabancılardı bunlar. Konuşmak yasaktı. Birkaç saat arayla bir kap su veriliyordu. Günün sonuna dek mahkumların yüzleri umutsuzca siyahlaşıyor ve eğilmekten dolayı boyunları ve omuzlan zonkluyordu.

Esaretin ilk birkaç ayı boyunca Eddie karşısında miğferine dayadığı Marguerite'in resmiyle uyumuştu. Fazla dua etmezdi, ama yine de ediyor ve her gece sözcükleri uydurarak günleri sayıyordu, "Tanrım, onunla aynı gün geçilmeme izin verirsen bu altı günü sana vereceğim... eğer onunla dokuz gün geçirirsem bu dokuz günü sana vereceğim... eğer onunla on altı gün geçirirsem bu on altı günü sana vereceğim..."

Esaretin dördüncü ayında bir şey oldu. Rabozzo'da çirkin bir cilt hastalığı ve ciddi ishal başladı. Hiçbir şey yiyemiyordu. Bir gece leş gibi giysileri sırılsıklam olana kadar terledi. Altına pisledi. Ona verecek temiz giysiler olmadığı için çuval bezinin üstünde çıplak vattı ve Yüzbaşı battaniye gibi çuvalı onun üstüne örttü.

Rabozzo ertesi gün ayakta bile duramıyordu. Ama dört Çılgın ona karşı herhangi bir acıma belirtisi göstermedi. Yavaşladığında kazmaya devam etmesi için

sopalarla onu dürttüler.

"Onu rahat bırakın," diye gürledi Eddie.

Kendilerini esir alanlar içinde en acımasız olan Çılgın İki, Eddie'ye tüfeğinin kabzasıyla vurdu. Eddie kürek kemiklerinin arasına yayılan keskin acıyla iki büklüm oldu. Rabozzo birkaç kömür parçası daha kazıdıktan sonra çöktü. Çılgın İki, ona ayağa kalkması için bağırdı.

"O hasta," diye bağırdı Eddie, ayağa kalkmaya çabalayarak.

Çılgın İki, ona tekrar vurdu.

"Kapa çeneni, Eddie," diye fısıldadı Morton. "Kendi iyiliğin için."

Çılgın İki, Rabozzo'nun üstüne doğru eğildi. Gözkapaklarını kaldırdı. Rabozzo inledi. Çılgın İki abartılı bir şekilde gülerek bir bebekle oynar gibi garip sesler çıkarmaya başladı. "Aaaa," diyerek bir kahkaha attı. Bir kahkaha daha atarak ötekilere baktı, kendisini seyrettiklerinden emin olmak için hepsiyle göz kontağı kurdu. Sonra tabancasını çıkarıp Rabozzo'nun kulağına dayadı ve ateş etti.

Eddie vücudunun ikiye ayrıldığını sandı. Gözlerinin bulanıp beyninin hissizleştiğini hissetti. Rabozzo'nun yüzü, yayılan kan gölünün ortasında kalırken tüfeğin yankısının madende asılı kaldığını fark etti. Morton elini ağzına götürdü. Yüzbaşı başını yere çevirdi. Kimse kıpırdamadı.

Çılgın İki bir tekmeyle cesedin üstüne siyah toprak fırlattıktan sonra Eddie 'ye bakıp ayaklarının dibine tükürdü. Esirler kadar şaşırmış görünen Çılgın Üç ve Çılgın Dört'e bağırarak bir şeyler söyledi. Çılgın Üç bir an için başını iki yana sallayarak bir şeyler mırıldandı. Dua ediyormuş gibiydi, gözkapakları yarılanmıştı, dudakları deli gibi hareket ediyordu. Ama Çılgın İki tüfeğini sallayarak tekrar bağırdı ve Çılgın Üç'le Çılgın Dört, Rabozzo'yu yavaşça ayaklarından tutarak madende sürüklemeye başladılar. Geride bıraktıkları ıslak kan izi, karanlıkta yere dökülmüş petrolü andırıyordu. Onu duvara, kazmanın yanma dayadılar.

Bundan sonra Eddie dua etmeyi bıraktı. Günleri saymayı bıraktı. O ve Yüzbaşı kendileri de aynı sonla karşılaşmadan önce kaçma konusunda konuşuyorlardı yalnızca. Yüzbaşı düşmanın savaş çabasmm umutsuz olduğunu, bu yüzden kömür çıkarmak için yan ölü esirlerin hepsine ihtiyaçlan olduğunu düşünüyordu. Madendeki her geçen gün daha az sayıda ceset oluyordu. Eddie geceleri artık daha yakından gelen bomba seslerini duyabiliyordu. Yüzbaşı eğer işler çok kötü giderse kendilerini esir alanlann her şeyi tahrip edeceğini düşünüyordu. Esir barakalarının dışında kazılan hendekleri ve dik tepeye yerleştirilmiş geniş petrol varillerini görmüştü.

"Petrol kamtlan yakmak için," diye fısıldadı Yüzbaşı.

"Mezarlarımızı kazıyorlar."

Üç hafta sonra belli belirsiz ayın aydınlattığı gökyüzünün altında, Çılgın Üç barakaların içinde nöbet tutuyordu. Eline iki taş parçası almış, can sıkıntısıyla havaya atıp tutmaya çalışıyordu. Taş parçalarını durmadan yere düşürüyor, yeniden alıyor, yükseğe fırlatıyor, tekrar düşürüyordu. Siyah külle kaplanmış olan Eddie, çıkan ses yüzünden sinirleri bozulmuş bir şekilde başını kaldırdı. Uyumaya çalışmıştı. Ama şimdi yavaşça yattığı yerden kalkıyordu. Görüşü açıktı. Sinirlerinin canlanmaya başladığım hissetti.

"Yüzbaşı..." diye fısıldadı. "Harekete geçmeye hazır mısınız?"

Yüzbaşı başını kaldırdı. "Ne düşünüyorsun?"

"Şu kayaları." Eddie nöbetçiyi işaret ediyordu.

"Ne olmuş onlara?"

"Ben kayaları havaya atıp tutabilirim," diye fısıldadı Eddie.

Yüzbaşı gözlerini kıstı. "Ne?"

Ama Eddie nöbetçiye bağırmaya başlamıştı bile. "Hey! Sen! Yanlış yapıyorsun!"

Avuçlarıyla dairesel hareketler yaptı. "Bu şekilde! Bu şekilde yapacaksın! Ver onları banal"

Ellerini uzattı. "Ben yapabilirim. Ver bana."

Çılgın Üç dikkatle baktı ona. Eddie diğerlerinden çok, bunun karşısında bir şansı olduğunu düşünüyordu.

Çılgın Üç ara sıra esirler için ekmek kaçırır, onları pencere görevi gören küçük kulübe deliğinden atardı. Eddie dairesel hareketi tekrar yaparak gülümsedi. Çılgın Üç yaklaşıp durdu, süngüsü için geri döndü, sonra iki kayayı Eddie'ye getirdi.

"Böyle," dedi Eddie ve iki taş parçasını hiç çaba harcamadan havaya atıp tutmaya başladı. Bunu yapmayı daha yedi yaşındayken, bir kerede altı tabağı birden havaya atıp tutan İtalyan gösteri ustasından öğrenmişti. İskele'de sayısız saatler boyunca alıştırma yapmıştı; çakıl taşlarıyla, lastik toplarla, bulabildiği her şeyle. Zor bir iş değildi. İskele'deki çocukların çoğu bunu yapabilirdi.

Ama şu anda iki taşı deli gibi havaya atıp tutuyor, nöbetçiyi etkilemeye çalışıyordu. Sonra durdu, kayaları uzatıp, "Bir tane daha getir," dedi.

Çılgın Üç homurdandı.

"Üç kaya, anlıyor musun?" Eddie üç parmağım kaldırdı. *"Üç."*

Artık Morton ve Smitty de doğrulup oturmuştu. Yüzbaşı onlara doğru yaklaştı.

"Ne yapıyoruz?" diye mırıldandı Smitty.

"Eğer bir kaya daha bulabilirsem..." diye mırıltıyla karşılık verdi Eddie.

Çılgın Üç bambu kapıyı açıp Eddie'nin yapmasını umduğu şeyi yaptı: ötekileri çağırdı. Çılgın Bir elinde iri bir taş parçasıyla belirdi ve ardından Çılgın İki de geldi.

Çılgın Üç kayayı Eddie'ye atıp bir şey söyledi. Sonra geriye çekilip diğerlerine smttı ve oturmalarını işaret etti. *Şunu seyredin,* der gibiydi.

Eddie taş parçalarım ritmik bir şekilde havaya atıp tutmaya başladı. Her biri avuç içi büyüklüğündeydi. Bu arada karnaval melodisini de söylemeye başlamıştı. *"Da, da-da-da daaaa. .. "* Nöbetçiler gülüyordu. Eddie gülüyordu. Yüzbaşı gülüyordu. Zaman kazanmaya çalışan zorlama bir kahkahaydı bu.

"Yaklaşın," diye şarkı söylemeye devam etti Eddie bu sözler melodinin bir parçasıymış gibi yaparak. Morton ve Smitty ilgileniyormuş gibi yapıp yavaşça yaklaştılar.

Nöbetçiler kafala'nın dağıtan bu eğlencenin tadım çıkanyorlardı. Duruşları gevşemişti. Eddie solukla'nın bastırmaya çalışıyordu. Yalnızca biraz daha. Bir kayayı yükseğe fırlattı, sonra ikinciyi daha aşağıya, derken üçüncüyü tuttu, hareketi tekrarladı.

"Ahhh," dedi Çılgın Üç kendini tutamayarak.

"Hoşuna gitti mi?" dedi Eddie. Artık daha hızlı yapıyordu hareketleri. Bir kayayı yükseğe fırlatıp onu izleyen Yüzbaşı'nın gözlerine bakıyordu. *"Da, da-da-da daaaa."* Ardından, *"Üçe kadar sayınca."* Sonra, "Da, da-da-da daaa..." Sonra, *"Yüzbaşı, soldaki adammm. .. "*

Çılgın İki şüpheyle kaşlarını çattı, ama Eddie, Ruby İskelesi'ndeki hokkabazların seyircilerin dikkatleri

dağıldığı zaman yaptıkları gibi gülümsedi. "Buraya bakın, buraya bakın, buraya bakın!" diyordu cıvıldar gibi. "Dünyadaki en güzel gösteri, dostum!"

Taş parçalarını havada daha hızlı döndürmeye başlayıp saydı. "Bir... iki..." Sonra bir taşı öncekinden çok daha yukarı fırlattı. Çılgınlar taşın yükselişini izlediler.

"Şimdi!" diye bağırdı Eddie. Bir taşı havada yakalayarak her zamanki iyi beysbol oyunculuğuyla Çılgın İki'nin yüzüne fırlatıp burnunu kırdı. İkinci taşı da yakalayıp sol eliyle fırlatarak Çılgın Bir'in tam çenesine isabet ettirdi. Yüzbaşı, adamın üstüne atlayıp süngüsünü kaptı. Bir an için dona kalan Çılgın Üç tabancasına uzanıp deli gibi ateş açtı, ama Smitty ve Morton bacaklarına atlayarak onu yere düşürdüler. Tam o sırada bambu kapı açıldı ve Çılgın Dört içeri daldı. Eddie son taşı ona fırlatarak birkaç santimle ıskaladı, ama Yüzbaşı duvara dayanmış bekliyordu. Elindeki süngüyü Çılgın Dört'ün kaburgalarına o kadar sert bir şekilde soktu ki iki adam kapıya doğru yuvarlandılar. Adrenalinle güçlenen Eddie, Çılgın İki'nin üstüne atılıp yüzüne Pitkin Bulvarı'nda kimseye vurmadığı kadar sert vurdu. Boştaki bir kayayı adamın kafasına tekrar tekrar indirdi, ta ki ellerine bakıp kan, deri ve kömür külünden oluştuğunu anladığı, morumsu korkunç yapışkan maddeyi görene kadar. Sonra bir tüfek sesi duydu ve ellerini başına götürüp bu maddeyi şakaklarına sıvadı. Başını kaldırdığında Smitty'nin

elinde düşman tüfeğiyle tepesinde dikildiğini gördü. Çılgın İki'nin bedeni gevşedi. Göğsü kanıyordu.

"Rabozzo için," diye mırıldandı Smitty.

Birkaç dakika içinde dört nöbetçi de ölmüştü.

Kan içindeki yalınayak, zayıf esirler dik tepeyi tırmanıyordu. Eddie tüfek sesleri ve savaşmaları gereken başka nöbetçiler de bekliyordu, ama kimse yoktu. Öteki kulübeler boştu. Eddie ne kadar süredir yalnızca dört Çılgın ve kendilerinin orada kaldığım merak etti. "Ötekiler büyük olasılıkla bomba seslerini duyunca kaçmıştır," diye fısıldadı Yüzbaşı. "Biz geriye kalan son grubuz."

Petrol varilleri tepenin ilk yükseltisine yığılmıştı. Maden ocağının girişi 100 metreden daha yakındı. Yakında bir malzeme kulübesi vardı. Morton oranın boş olup olmadığım kontrol ettikten sonra içeri daldı; bir kucak dolusu el bombası, tüfek ve ilkel görünüşlü iki alev makinesiyle dışarı çıktı.

"Hadi yakalım," dedi.

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Pastada "İyi şanslar! Sıkı savaş!" yazılı ve vanilya kremalı kenarına birisi eğri büğrü harflerle, "Evine çabuk dön olur mu." sözlerini eklemiş, ama harfler birbirine o kadar sıkıştırılmış ki olur sözcüğü oğul gibi görünüyor. "Evine çabuk dön oğul."

Eddie'nin annesi, onun ertesi gün giyeceği elbiseleri temizleyip ütülemiş bile. Askıya astığı giysilerini yatak

odasındaki dolabın tokmağına asmış ve altlarına bir çift ayakkabı koymuş.

Eddie mutfakta Romanyalı genç kuzenleriyle dalga geçiyor. Ellerini arkasına koymuş, kuzenlerinin karnına indirdiği yumruklara dayanmaya çalışıyor. Birisi pencereden akşam müşterileri için aydınlatılan atlıkarıncayı işaret ediyor.

"Atlar!" diye bağırıyor çocuk.

Ön kapı açılıyor ve Eddie şimdi bile yüreğinin hoplamasına neden olan sesi duyuyor. Bunun savaşa götürmemesi gereken bir zayıflık olup olmadığını düşünüyor.

"Merhaba, Eddie," diyor Marguerite.

Mutfak girişine otururken harika görünüyor ve Eddie yine göğsünde o bildik karıncalanmayı hissediyor. Marguerite saçlarındaki hafif yağmur suyunu silerek gülümsüyor. Ellerinde küçük bir kutu var.

"Sana bir şey getirdim. Doğum günün için ve şey. .. gidişin için de . "

Tekrar gülümsüyor Eddie, ona sarılmayı o kadar istiyor ki patlayacağım hissediyor. Kutuda ne olduğu umurunda değil. Yalnızca kutuyu ona doğru uzatışım hatırlamak istiyor. Marguerite' le birlikteyken hep olduğu gibi yine zamanı dondurmak istiyor.

"Bu çok güzel," diyor.

Marguerite gülüyor. "Daha açmadın bile."

"Dinle." Yaklaşıyor. "Sen ..."

"Eddie!" diye sesleniyor birisi diğer odadan. "Hadi gel de mumlan üfle."

"Evet! Karnımız aç!"

"Oh, Sal, sus biraz!"

"Ama açız."

Pasta, bira, süt ve puro var. Eddie'nin başarısının şerefine kadeh kaldırılıyor. Sonra annesinin ağlamaya başladığı ve düztabanlığı yüzünden ülkede kalan diğer oğlu Joe'ya sarıldığı bir an var.

Eddie o gece geç saatlerde Marguerite'le baş başa gezinti iskelesi boyunca yürüyor. Bilet alan herkesi ve bütün seyyar satıcıları tanıyor, hepsi ona iyi şanslar diliyor. Yaşlı kadınlardan bazılarının gözleri sulanıyor ve Eddie, onların oğullarının savaşa çoktan gitmiş olduklarını anlıyor

Marguerite' le birlikte değişik tatlarda karamela alıyorlar. Küçük beyaz torbadan karamela parçalarım alırken parmakları birbiriyle kavga eder gibi yapıyor. Bir penilik tezgahta Eddie alçıdan ele asılıyor ve ok "yapışkan," "zararsız" ve "orta" yazılarını geçip '"yaman adam" a kadar ilerliyor.

"Sen gerçekten çok güçlüsün," diyor Marguerite.

"Yaman Adam," diyor Eddie pazılarını sıkarak.

Gecenin sonunda iskelenin ucunda filmlerde gördükleri gibi ayakta duruyorlar. El ele tutuşup korkuluklara dayanıyorlar. Yaşlı bir çöp toplayıcı kumda tahta ve

eski havlularla tutuşturduğu ateşin yanına yerleşip gece için hazırlanıyor.

"Benden seni bekleyip beklemeyeceğimi sormak zorunda değilsin," diyor Marguerite birden.

Eddie yutkunuyor.

"Değil miyim?"

Kız başını sallıyor. Eddie gülümsüyor Bütün gece boğazına takılan soruyu sormaktan kurtulmuş bir şekilde kalbinden fırlayan bir yayın Marguerite' in omuzlarının etrafına dolandığını ve onu kendine yaklaştırıp kendisinin olmasını sağladığını hissediyor. Eddie şu anda onu hiç kimseyi sevemeyeceğini sandığı kadar çok seviyor.

Bir yağmur damlası Eddie'nin alnına çarpıyor. Sonra bir tane daha. Toplanan bulutlara bakıyor.

"Hey, Yaman Adam?" diyor Marguerite. Gülümsüyor, ama sonra yüzü değişiyor ve gözlerini kırpıştırarak sudan kurtulmaya çalışıyor, ama Eddie bunun yağmur damlası mı yoksa gözyaşı mı olduğunu bilemiyor.

"Ölme, tamam mı?" diyor Marguerite.

Özgür kalan asker genellikle çok öfkelidir. Kaybettiği gece ve gündüzler, katlanmak zorunda kaldığı işkence ve aşağılanma, hepsi ateşli bir intikamı, bilançonun dengelenmesini gerektirir.

Bu yüzden kolları çalmu silahla dolu olan Morton, "Hadi yakalım," dediğinde aralarında mantıklı olmasa

bile hızlı bir uzlaşma sağlandı. Yeni kazandıkları kontrol hissiyle cesaretlenen adamlar ellerinde düşmanın ateş gücüyle dağıldılar. Smitty maden ocağının girişine, Morton ve Eddie petrol varillerine gitti. Yüzbaşı bir nakliye aracı aramaya başladı.

"Beş dakikanız var, sonra buraya dönün!" diye kükredi. "Bombalar yakında patlayacak ve o zaman gitmiş olmamız gerekiyor. Anlaşıldı mı? Beş dakika!"

Neredeyse yarım yıldır evleri olan bu yeri yok etmeleri için beş dakika yetmişti. Smitty el bombalarım maden ocağının girişine bırakıp koştu. Eddie ve Morton iki varili kulübe kompleksine yuvarladı. Ağızlarım kerpetenle açıp yeni ele geçirdikleri alev makinelerinin ağızlarım birer birer tutuşturarak kulübelerin yanışını seyrettiler.

"Yan!" diye bağırdı Morton.

"Yan!" diye bağırdı Eddie.

Maden ocağı yerin altında patladı. Girişten kara bir duman yükseldi. İşini bitiren Smitty buluşma noktasına doğru koştu. Morton petrol varilini bir tekmeyle kulübeye gönderip alevlerin bir ip gibi ilerleyişini seyretti.

Eddie alaycı bir şekilde gülümseyerek alevleri seyrettikten sonra son kulübeye doğru ilerledi. Burası çok daha büyük, ahın andıran bir yerdi. Silahını kaldırdı. Her şey bitti, dedi kendi kendine. Bitti. Bu piç kurularının ellerinde geçen haftalar ve aylar, pis dişleri ve

kemikli suratlarıyla insanlık dışı nöbetçiler ve çorbalanndaki ölü eşekarılan, hepsi sona ermişti. Kendilerine şimdi ne olacağını bilmiyordu, ama katlanmak zorunda olduklarından daha kötüsü olamazdı.

Eddie tetiği çekti. *Foşşş.* Alevler hızla ileri atıldı. Bambu kuruydu ve birkaç dakika içinde ahırın duvarları turuncu-san alevler halinde erimeye başladı. Eddie uzaklarda bir motor homurtusu duydu -Yüzbaşı'nın kaçmak için bir şey bulmuş olmasını umdu ve birden gökyüzünden ilk bomba sesleri, her gece duydukları sesler duyulmaya başladı. Artık daha yakından geliyordu ve Eddie, onlar her kimse alevleri göreceklerini düşündü. Onları kurtarabilirlerdi. Evine dönebilirdi! Yanan ahıra döndü...

Neydi o?

Gözlerini kırpıştırdı.

Neydi o?

Bir şey kapı aralığından hızla geçmişti. Eddie gözlerini odaklamaya çalıştı. Sıcak çok yoğundu. Boşta kalan elini gözlerine siper etti. Emin olamıyordu, ama alevlerin arasında koşan küçük bir figür gördüğünü sandı.

"Hey!" diye bağırdı Eddie silahını indirip ileri doğru giderek. "HEY!" Ahırın tavanı kıvılcımlar ve alevler püskürterek çökmeye başladı. Eddie geriye sıçradı. Gözleri sulandı. Belki de bir gölgeydi gördüğü.

"EDDIE! HEMEN ŞİMDİ!"

Morton patikanın başında durmuş Eddie'ye gelmesini işaret ediyordu. Eddie'nin gözleri yanıyor zor nefes alıyordu. Kulübeyi işaret edip bağırdı. "İçerde bir şey var galiba!"

Morton elini kulağına götürdü. "Ne?"

"İçerde... birisi... var!"

Morton başını iki yana salladı. Onu duyamıyordu. Eddie dönüp baktı ve o figürü tekrar gördüğünden neredeyse emin oldu. Orada, yanan ahmn içinde emekleyen, çocuk büyüklüğünde bir figür vardı. Eddie iki yıh aşkın bir süredir yetişkin erkeklerden başka bir şey görmemişti ve gördüğü siluet iskelede bıraktığı küçük kuzenlerini, lunaparktaki çocuklan, Marguerite'i, fotoğrafım ve aylardır zihninden uzaklaştırdığı her şeyi aklına getirdi.

"HEY! DIŞARI ÇIK!" diye bağırdı, alev makinesini bırakıp biraz daha yaklaşarak. "SENİ VURMAYA..."

Omzunu bir el yakalayıp onu geriye doğru çekti. Eddie yumrukla'rını sıkarak döndü. Morton'du. "EDDIE! HEMEN gitmeliyiz!" diye bağırıyordu.

Eddie başını iki yana salladı. "Hayır-hayır-bekle-bekle-bekle, galiba içerde biri var..."

"İçerde kimse yok! HADİ ÇABUK OL!"

Eddie umutsuz durumdaydı. Tekrar ahıra döndü. Morton, onu yeniden yakaladı. Eddie bu kez vahşice dönüp onun göğsüne vurdu. Morton dizlerinin üstüne

düştü. Eddie'nin başı zonkluyordu. Yüzü öfkeyle çarpılmıştı. Gözleri neredeyse tamamen kapalı bir şekilde yeniden alevlere döndü. *Orada. Neydi o? Duvann arkasında yuvarlanıyor? Orada?*

Masum birinin karşısında yanarak öldüğüne inanarak ilerledi. Sonra çatının geri kalanı büyük bir çatırtıyla çökerek başının üstüne küçük kıvılcımlar saçtı.

Tam o anda savaşa ait her şey safra gibi fışkırarak çıktı içinden. Esaretten, cinayetlerden, şakaklarında kuruyan kandan ve etten, bombalamalardan, yangınlardan ve bütün bunların anlamsızlığından bıkmıştı artık. O anda yalnızca bir şey kurtarmak istedi; Rabozzo'dan bir parça, kendisinden bir parça, herhangi bir şey ve her bir kara gölgenin içinde biri olduğuna inanarak delirmiş gibi alevler içindeki enkaza daldı. Tepede uçaklar homurduyor, silahlarından çıkan mermiler trampet sesini andırıyordu.

Eddie transtaymış gibi yürüyordu. Yanan bir petrol birikintisinin yanından geçerken giysilerinin arkası alev aldı. Baldırından yukarı doğru tırmanmaya başladı. O ise kollarını havaya kaldırıp haykırdı.

"SANA YARDIM EDECEGİM! DIŞARI ÇIK! SENİ VURMAYACA..."

İnanılmaz bir acı Eddie'nin bacağına saplandı. Uzun, sert bir küfür savurup yere yığıldı. Dizinin altından kan sızıyordu. Uçak motorları kükrüyor, gökyüzü mavimsi

alevlerle aydınlanıyordu.

Kan ve alevler içinde öylece yığıldı, gözleri tekrar yakıcı ısıya döndü ve hayatında ilk kez ölmeye hazır olduğunu hissetti. Sonra birisi onu geriye doğru çekti, toprakta döndürerek alevlerini söndürdü. Direnemeyecek kadar sersemlemişti, bitkin durumda olduğu için toprağın üstünde tıpkı bir patates çuvalı gibi dönüyordu. Kısa süre içinde nakliye aracına bindirildi. Diğerleri de yanındaydı ve ona dayanmasını söylüyorlardı. Sırtı yanmıştı, dizi hissizleşmişti. Başı dönüyordu ve yorgundu, hem de çok.

8-00 son dakikaları hatırlarken Yüzbaşı başını onaylar gibi hafifçe salladı.

"Oradan nasıl çıktığına dair bir şey hatırlıyor musun?"

"Pek sayılmaz," dedi Eddie.

“İki gün sürdü. Bilincin gidip geliyordu. Çok kan kaybetmiştin."

"Ama yine de başardık," dedi Eddie.

"Yaaa." Yüzbaşı bu sözcüğü uzatarak derin bir iç çekişle vurguladı. "O mermi seni çok güzel yakaladı."

Mermi tam olarak çıkarılmamıştı. Birkaç siniri ve kası parçalayarak kemiğe çarpmış, dikey olarak kırmıştı. Eddie iki ameliyat geçirmişti, ama ikisi de sorunu yok edememişti. Doktorlar ayağının aksayacağını ve yaşlılıkla birlikte kemiklerin şekli bozuldukça du-

rumunun daha da kötüleşeceğini söylemişlerdi. "Elimizden gelenin en iyisi bu," denmişti ona. Öyle miydi? Bunu kim bilebilirdi? Eddie'nin bütün bildiği hastanede uyandıktan sonra hayatının bir daha asla aynı olmayacağıydı. Koşamıyordu. Dans edemiyordu. Nedense daha da kötüsü, bazı şeylere karşı beslediği hisler tükenmişti. İçine kapanmıştı. Her şey aptalca ya da anlamsız geliyordu. Savaş Eddie'nin içine, bacağına ve ruhuna sızmıştı. Bir asker olarak pek çok şey öğrenmişti. Bütün bunların üzerine de eve farkh bir adam olarak dönmüştü.

"Benim ailemin üç nesildir asker olduğunu biliyor muydun?" diye sordu Yüzbaşı.

Eddie omuz silkti.

"Evet. Altı yaşındayken tabanca kullanmasını biliyordum. Sabahlan babam yatağımı kontrol eder, hatta çarşafların üstünde bozuk para zıplatırdı. Yemek masasında her zaman, 'Evet, efendim,' 'Hayır, efendim,' sözleri kullanılırdı.

"Orduya katılmadan önce bütün yaptığım emir almaktı. Ondan sonra vermeye başladım.

"Barış zamanı farklıydı. Orduya yazılan bir sürü çokbilmiş vardı. Ama sonra savaşla birlikte yeni adamlar - senin gibi gençlerorduya akmaya başladı. Hepsi beni selamlayıp ne yapacaklarım onlara söylememi istiyorlardı. Gözlerindeki korkuyu görebiliyordum. Savaş

konusunda gizli bir şey biliyormuşum gibi davranıyorlardı. Onları hayatta tutabileceğimi sanıyorlardı. Sen de öyle düşünüyordun, değil mi?"

Eddie öyle olduğunu itiraf etmek zorunda kaldı.

Yüzbaşı geriye uzanıp ensesini ovuşturdu. "Bunu yapamazdım elbet. Ben de emir alıyordum. Ama sizi hayatta tutamasam da en azından bir arada tutabileceğimi düşünüyordum. Büyük bir savaşın ortasında, inanacak küçük bir fikir arıyor insan. Onu bulduğunda da bir askerin siperde dua ederken haçını tuttuğu gibi tutuyor.

"Bana göre bu küçük fikir, size her gün söylediğim şeydi. Kimse geride kalmayacak."

Eddie başıyla onayladı. "Bunun önemi çok büyüktü."

Yüzbaşı doğruca gözlerine baktı. "Umarım."

Göğüs cebine uzanıp bir sigara daha çıkardı, yaktı.

"Niye böyle söylüyorsunuz?" diye sordu Eddie.

Yüzbaşı dumanı üfledi, sonra sigarasının ucuyla Eddie'nin bacağını işaret etti. "Çünkü seni vuran bendim."

Eddie daldan aşağıya sallanan bacağına baktı. Ameliyat izleri geride kalmıştı. Çektiği acılar da. İçinde ölümünün öncesinden, asbnda, uzun yıllardır hissetmediği bir şeyin biriktiğini hissetti: şiddetli, kabaran bir öfke seli ve birisini incitme arzusuydu bu. Gözlerini kısıp neler olacağım biliyormuş gibi boş boş kendisine bakan Yüzbaşı'ya baktı. Yüzbaşı sigaranın parmaklannın

arasından düşmesine izin verdi.

"Devam et," diye fısıldadı.

Eddie haykırarak Yüzbaşı'nın üzerine atladı. İki adam ağaçtan düştü, mücadele ederek dalların, yaprakların arasından aşağıya kadar indi.

"NEDEN? SENİ PİÇ KURUSU! Piç! Sen olamazsın! NEDEN?" Çamurlu toprağın üzerinde boğuşuyorlardı artık. Eddie, Yüzbaşı'nın göğsüne oturup adamın yüzünü yumruklamaya başladı. Yüzbaşı'nın yüzü kanamıyordu. Eddie, onu yakasından tutup sarstı, kafasını çamura batırdı. Yüzbaşı gözlerini bile kırpmıyordu. Yalnızca her yumrukla bir o yana bir bu yana savruluyor, Eddie'nin öfkesini boşaltmasına izin veriyordu. Sonunda bir koluyla Eddie'yi yakalayıp devirdi.

"Çünkü," dedi sakin bir şekilde, bu sırada dirseğini Eddie'nin göğsüne dayamıştı. "Seni o yangında kaybedecektik. Ölecektin. Ve senin zamanın gelmemişti."

Eddie hızlı hızlı soluyordu. "Benim... zamanım mı?"

Yüzbaşı devam etti. "Oraya girmeyi saplantı haline getirmiştin. Seni durdurmaya çalışınca Morton'u yere devirdin. Oradan ayrılmak için bir dakikamız vardı ve kahrolası gücün yüzünden kavga edilemeyecek kadar zorluydun."

Eddie son bir öfke dalgası hissetti ve Yüzbaşı'yı yakasından tuttu. Yakına çekince tütünle sararmış dişlerini gördü.

"Bacağıımmml" dedi Eddie öfkeyle. "Benim *hayatımdı"*

"Hayatını kurtarmak için," dedi Yüzbaşı sessiz bir şekilde. "Bacağını aldım."

Eddie, adamı bırakıp sırtüstü düştü. Kollan ağrıyor, başı dönüyordu. Yıllar boyunca bütün hayatının değiştiği o an, o tek hata peşini bırakmamıştı.

"O kulübede kimse yoktu. Ne *düşünüyordum* ben? Eğer oraya girmeseydim..." Sesi bir fısıltıya dönüştü. "Neden ölmedim?"

"Geride kimse kalmayacaktı, hatırlıyor musun?" dedi Yüzbaşı. "Sana olanları daha önce de gördüm. Asker belli bir noktaya ulaşır ve artık daha fazla gidemez. Bu bazen gecenin bir yansında olur. Asker çadırından çıkıp yürümeye başlar, yalınayak, yan çıplak. Sanki eve gidiyormuş gibi, sanki köşe başında oturuyormuş gibi.

"Bazen bir çarpışma sırasında olur. Adam silahını bırakır, gözleri boş boş bakmaya başlar. Daha fazla savaşamaz. Genellikle vurulur.

"Senin olayında ise orada işimizi bitirmemize bir dakika kala bir yangının karşısında koptun. Canlı canlı yanmana izin veremezdim. Bacak yarasının iyileşeceğini düşündüm. Seni oradan çektik ve diğerleri seni hastaneye yetiştirdiler."

Eddie'nin soluklan göğsüne çekiç darbeleri gibi çarpıyordu. Başına çamur ve yapraklar bulaşmıştı.

Yüzbaşı'nın söylediği son şeyi fark etmesi bir dakikasını aldı.

"Diğerleri mi?" diye sordu Eddie." *'Diğerleri'* ne demek?"

Yüzbaşı kalktı. Bacağındaki bir dal parçasını temizledi.

"Beni bir daha gördün mü?" diye sordu Eddie'ye.

Görmemişti. Uçakla askeri hastaneye taşınmıştı ve en sonunda da sakatlığı yüzünden terhis edilip ülkesine gönderilmişti. Aylar sonra Yüzbaşı'nın öldüğünü duymuştu, ama bunun başka bir birimle girdiği çatışma sonucunda olduğunu sanmıştı. Sonunda madalyasıyla birlikte bir mektup gelmişti, ama Eddie açmadan bir kenara kaldırmıştı onu. Savaştan sonraki aylar karanlık ve düşünceli geçmişti, aynntıları unutmuş ve hatırlamaya da çalışmamıştı. Zaman içinde adresini değiştirmişti.

"Sana dediğim gibi," dedi Yüzbaşı. "Tetanoz? San humma? Bütün o aşılar? Yalnızca büyük bir zaman kaybıydı."

Eddie'nin omzuna doğru başını salladı ve bakmak için döndü.

Birdenbire görmeye başladığı şey çıplak tepeler değildi artık. Karşısında kaçtıkları gece, gökyüzündeki bulanık ay, yaklaşan uçaklar, yanan kulübeler vardı. Yüzbaşı, içinde Smitty, Morton ve Eddie'nin olduğu nakil aracım sürüyordu. Yanmış, yaralanmış ve yan

bilinçsiz Eddie arka koltuğa uzanmıştı, Morton dizinin üstüne turnike yapmaya çalışıyordu. Bombalar gitgide yaklaşıyordu. Karanlık gökyüzü, güneş arada bir yüzünü gösteriyormuş gibi birkaç saniyede bir aydınlanıyordu. Kamyon tepeye varırken yoldan çıktı, sonra durdu. Bir kapı, tahta ve telle yapılmış iğreti bir şey vardı karşılarında, fakat zemin iki yandan dik bir şekilde aşağıya indiği için etrafından dolaşamıyorlardı. Yüzbaşı tüfeğini alıp aşağıya atladı. Kilide ateş edip kapıyı açtı. Morton'a direksiyona geçmesini işaret etti, sonra gözlerini göstererek ağaçların arasına doğru kıvrılan önlerindeki yolu inceleyeceğini ifade etti. Yoldaki virajdan elli metre aşağıya doğru çıplak ayakla olabildiğince hızlı bir şekilde koşmaya başladı.

Yol açıktı. Adamlarına eliyle işaret verdi. Tepelerine bir uçak yaklaşıyordu ve Yüzbaşı kimin tarafından olduğunu görmek için yukarı baktı. Tam da gökyüzüne bakarken sağ ayağının altında küçük bir klik sesi duyuldu.

Mayın dünyanın merkezinden fışkıran bir alev gibi anında patladı. Yüzbaşı'yı altı metre havaya fırlatıp paramparça etti. Bir kısmı çamurlu toprağın üstünde uçuşurken bir kısmı banyan ağaçlanna düşen tek bir kemik ve kıkırdak parçasıyla yüzlerce yanmış et parçası halinde dağıldı.

İkinci Ders

"Iğğ, tanrım," dedi Eddie gözlerini kapatıp başını

geriye atarak. "Iğğğ, Tanrım, ığğğ, Tanrım! Hiç bilmiyordum, efendim. Çok iğrenç. Korkunç!"

Yüzbaşı başıyla onaylayıp bakışlarım uzağa çevirdi. Tepeler yeniden çorak haline dönmüş; hayvan kemikleri, kmk vagon ve köyün dumanı tüten molozları eski yerini almıştı. Eddie buranın Yüzbaşı 'nın mezar yeri olduğunu fark etti. Cenaze töreni olmamıştı. Tabutu yoktu. Yalnızca parçalanmış iskeleti ve çamurlu toprak vardı.

"Onca zamandır burada mı bekliyordunuz?" diye fısıldadı Eddie.

"Zaman senin sandığın şey değil," dedi Yüzbaşı. Eddie'nin yanına oturdu. "Ölmek mi? Her şeyin sonu değil. Biz öyle sanıyoruz. Ama dünyada olanlar yalnızca bir başlangıç."

Eddie hiçbir şey anlamamış gibi bakıyordu.

"İncil'deki gibi olduğunu düşünüyorum, Adem'le Havva'nın anlaşması gibi," dedi Yüzbaşı. "Adem'in dünyadaki ilk gecesi?

Uyumak için yatar ya hani? Her şeyin bittiğini sanır ya? Uykunun ne olduğunu bilmez. Gözlerini kapar ve dünyadan ayrıldığım sanır hani?

"Ama aslında öyle değildir. Sabah uyanır ve karşısında uğraşması gereken yeni bir dünya olduğunu görür, şimdi başka bir şeyi daha vardır. Artık bir dünü vardır."

Yüzbaşı sırıttı. "Benim gördüğüm kadarıyla burada da karşılaştığımız şey bu, asker. Cennet bu. Dününden bir anlam çıkarman sağlanıyor burada"

Sigara paketine bakıp parmağıyla dürttü. "Anlıyor musun? Öğretme konusunda hiçbir zaman pek iyi değildim."

Eddie, Yüzbaşı'ya yakından bakıyordu. Onun her zaman çok daha yaşlı olduğunu düşünmüştü. Oysa şimdi yüzündeki kömür karasının bir kısmı temizlenince cildindeki az sayıdaki çizgiyi ve hiç dökülmemiş koyu renk saçlarını fark etti. Ancak 30'lu yaşlarda olabilirdi.

"Öldüğünden beri burada mısın?" diye sordu Eddie. "Ama bu senin yaşının iki misli bir süre."

Yüzbaşı başıyla onayladı.

"Seni bekliyordum."

Eddie bakışlarını öne eğdi.

"Mavi Adam da öyle demişti."

"Eh, o da seni bekliyordu. Senin hayatının, neden ve nasıl yaşadığının, bilmen gereken hikayenin bir parçasıydı o. Ama bunları sana anlattı ve artık buranın ötesine geçti, kısa bir süre sonra ben de geçeceğim. Bu yüzden kulaklarını dört aç. Çünkü şimdi benden öğrenmen gereken şeyi anlatıyorum."

Eddie sırtının düzleştiğini hissetti.

"Fedakarlık," dedi Yüzbaşı. "Sen bir fedakarlık yaptm. Ben de bir fedakarlık yaptım. Hepimiz

yapıyoruz. Ama sen kendi yaptığın fedakarlık yüzünden öfkelendin. Durmadan kaybettiklerini düşündün.

"Anlamadın. Fedakarlık hayatın bir parçasıdır. Öyle olması *gerekir.* Talip olunacak bir şeydir. Küçük fedakarlıklar. Büyük fedakarlıklar. Bir anne, oğlunun okula gidebilmesi için çalışır. Bir kız evlat hasta babasına bakabilmek için evini taşır.

"Bir erkek savaşa gider..."

Bir an için durup bulutlu gri gökyüzüne baktı.

"Rabozzo bir hiç uğruna ölmedi, biliyorsun. Ülkesi için kendini feda etti ve ailesi de bunu biliyordu. Küçük kardeşi de iyi bir asker ve büyük bir adam olma yolunu seçti, çünkü ona öyle telkin edilmişti.

"Ben de bir hiç yüzünden ölmedim. O gece hepimiz mayının üstünden geçebilirdik. O zaman dördümüz de ölebilirdik."

Eddie başını iki yana salladı. "Ama sen..." Sesini alçalttı. "Sen hayatım kaybettin."

Yüzbaşı dilini dişlerinde şaklattı. "Önemli olan da bu. Bazen değerli bir şeyi feda ettiğinde, onu Aslında kaybetınezsin. Yalnızca başka birine vermiş olursun."

Yüzbaşı hala yere saplanmış duran tüfeğe, miğfere ve boyun kimliğine, yani sembolik mezara doğru gitti. Miğferi ve boyun kimliğini bir kolunun altına soktu, sonra tüfeği yerden çekip mızrak gibi fırlattı. Tüfek yere düşmeden yalnızca gökyüzünde uçup gözden kayboldu.

Yüzbaşı döndü.

"Seni ben vurdum, tamam," dedi. "Ve sen bir şey kaybettin, ama bir şey de kazandın. Yalnızca daha henüz bilmiyorsun. Ben de bir şey kazandım."

"Neymiş o?"

"Bu şekilde sözümü tutabildim. Seni geride bırakmadım."

Elini uzattı.

"Beni bacağın için affettin mi?"

Eddie bir an için düşündü. Yaralandıktan sonra hissettiği buruk duyguyu, vazgeçtikleri yüzünden duyduğu öfkeyi. Sonra Yüzbaşı'nın vazgeçtiklerini düşünüp kendinden utandı. Elini uzattı. Yüzbaşı sıkıca kavradı elini.

"İşte beklediğim. şey buydu."

Birden banyan ağacının kalın sarmaşıkları düştü ve yerde tıslayarak eridi. Onların bıraktığı boşlukta pürüzsüz, derimsi yapraklar ve incirlerle dolu yeni, sağlıklı dallar çıktı. Yüzbaşı bunu bekliyormuş gibi öylece bakıyordu. Sonra açık avuçlarını kullanarak yüzündeki külün geri kalanını temizledi.

"Yüzbaşı?" dedi Eddie.

"Evet?"

"Neden burası? Beklemek için istediğin yeri seçebilirdin, öyle değil mi? Mavi Adam öyle söylemişti. O zaman neden burayı seçtin?"

Yüzbaşı gülümsedi. "Çünkü ben savaşta öldüm. Bu

tepelerde. Dünyayı savaş hakkında neredeyse hiçbir şey bilmeyerek terk ettim; savaş konuşmaları, savaş planları, savaş ailesi.

"Benim dileğim dünyanın savaşsız nasıl olduğunu görmekti. Biz birbirimizi öldürmeye başlamadan önce."

Eddie etrafına bakındı. "Ama burası savaş alanı zaten."

"Sana göre. Ama ikimizin gözleri farklı," dedi Yüzbaşı. "Senin gördüklerin benim gördüklerim değil."

Elini kaldırınca dumanı tüten manzara değişti. Molozlar eridi, ağaçlar büyüyüp yayıldı, çamur zemin bereketli, yeşil çimenlere dönüştü. Kasvetli bulutlar perde gibi kenara çekildi, safir rengi gökyüzünü ortaya çıkardı. Ağaçların tepelerine aydınlık, beyaz bir sis yerleşti ve adanın etrafım kuşatan okyanustan yansıyan şeftali rengi güneş ufkun üstünde parlamaya başladı. Saf, kirletilmemiş, dokunulmamış bir güzellikti bu.

Eddie yüzü artık temiz, üniforması ütülü olan eski komuta subayına baktı.

"Benim gördüklerim bunlar," dedi Yüzbaşı kollarım kaldırarak.

Gördüklerini iyice özümlemeye çalışarak bir an ayakta durdu.

"Bu arada, artık sigara içmiyorum. Sen öyle gördün o kadar." Güldü. "Cennette neden sigara içeyim ki?"

Yürümeye başladı.

"Bekle," diye bağırdı Eddie arkasından. "Bir şeyi öğrenmem gerek. Ölümüm. İskele'deki. O km kurtardım mı? Ellerini hissettim, ama hatırlamıyorum..."

Yüzbaşı döndü ve Eddie, onun korkunç ölümünü düşününce sorduğundan utanarak sözcüklerini yuttu.

"Yalnızca bilmek istiyorum, hepsi bu," diye mırıldandı.

Yüzbaşı kulağının arkasını kaşıdı. Anlayışlı bir şekilde Eddie'ye baktı. "Bunu sana söyleyemem, asker."

Eddie'nin başı önüne düştü.

"Ama biri söyleyebilir."

Miğferi ve boyun kimliğini fırlattı. "Senindir."

Eddie yere baktı. Miğferin içinde kalbini yerinden hoplatan bir kadının buruşuk fotoğrafı vardı. Başını kaldırıp baktığında Yüzbaşı gitmişti.

PAZARTESİ SABAHI, 7.30

Kazanın ertesi sabahı Dominguez, her zaman yaptığının tersine kahvaltı için simit ve içecek almadan erkenden atölyeye geldi. Park kapalıydı, ama o yine de gelmişti. Lavabodaki musluğu açtı, oyuncak parçalarının bir kısmını temizleyebilir umuduyla ellerini akan suyun altına tuttu. Sonra suyu kapatıp bu fikirden vazgeçti. Ortalık bir dakika önce olduğundan iki katı daha sessizdi.

"Ne var ne yok?"

Willie kapıdaydı. Yeşil bir atlet ve bol bir kot

pantolon giymişti. Elinde bir gazete vardı. Manşette "Lunapark Trajedisi" yazıyordu.

"Uyumakta zorlanıyorum," dedi. Dominguez.

"Ya." Willie metal tabureye çöktü. "Ben de öyle."

Taburede yarım daire çizip boş boş gazeteye baktı. "Burayı bir daha ne zaman açarlar sence?"

Dominguez omuz silkti. "Polise sor."

Bir sırayı takip eder gibi duruşlarını değiştirerek öylece oturdular. Dominguez içini çekti. Willie gömleğinin cebine uzanıp çiklet aradı. Günlerden pazartesiydi. Sabahtı. Yaşh adamın gelip iş gününü başlatmasını bekliyorlardı.

Eddie'nin Cennette Karşılaştığı Üçüncü Kişi

Aniden çıkan bir rüzgar Eddie'yi havalandırıp zincirin ucundaki köstekli saat gibi döndürdü. Patlayan duman her yerini sararak onu renk ırmağında boğulurmuş gibi yuttu. Sanki gökyüzü gitgide yaklaşıyor, neredeyse bir battaniye gibi üstümü örtüyordu. Sonra gök hızla geri çekilerek patladı, yeşim rengine dönüştü. Ardından yıldızlar ortaya çıktı, yeşilimsi bir göğe serpiştirilen tuz taneleri gibi milyonlarca yıldız.

Eddie gözlerini kırpıştırdı. Şu anda inanılmaz derecede güzel görünen dağların yakınındaydı. Karla kaplı tepeleri, çıkıntılı kayaları ve mor renkli dik yamaçlarıyla alabildiğine uzanan bir alandı burası. İki tepe arasındaki ovada büyük, siyah bir göl vardı. Ay gölün üzerinde pırıl

pırıldı. Eddie dağ sırtının aşağısında birkaç saniye arayla ritmik olarak değişen renkli bir ışığın titreştiğini fark etti. O yöne doğru yürüyünce ve ayak bileğine kadar kara gömüldü. Ayağım kaldırıp sert bir şekilde salladı. Kar taneleri gevşeyip düşerken altın rengi bir parıltıyla ışıdı. Onlara dokununca soğuk ya da sıcak bir his duymadı.

Şimdi neredeyim, diye düşündü. Bir kez daha bedenini kontrol etti; omuzlarına, göğsüne, kanıma bastırdı. Kol kasları gergindi, ama karın kısmı daha gevşek, daha sarkıktı. Biraz tereddüt ettikten soma sol dizine dokundu. Dizi acıyla zonklayınca yüzünü buruşturdu. Yüzbaşı'dan ayrılınca yaranın yok olacağım ummuştu. Ama anlaşılan yine dünyadaki gibi bir adam oluyordu; yaralı, şişko, vs. Neden cennet kendi çöküşünü yeniden yaşamasına izin veriyordu?

Dar yamaçtan aşağıya inerek titreşen ışığı takip etti. Sade ve sessiz olan bu manzara soluk kesiciydi ve hayal ettiği cennete daha çok benziyordu. Bir an için ya işi bittiyse, Yüzbaşı hatalıysa ve buluşacağı başka insan yoksa diye düşündü. Kayalık bir çıkıntının etrafından dolaşarak kardan geçti ve ışığın kaynağının bulunduğu açıklığa geldi. Tekrar göz kırptı, ama bu kez gördüklerine inanamayarak.

Karlı alanda çatısı fıçı biçiminde, dışı paslanmaz çelikten, vagonu andıran bir bina tek başına duruyordu. Tepesindeki tabelada YE sözcüğü yamp sönüyordu.

Bir restoran.

Eddie böyle yerlerde saatler geçirmişti. Hepsi aynı görünürdü; yüksek arkalıklı localar, parlak tezgahlar, ön tarafta, dışarıdan geçenlerin müşterileri vagonda oturan yolcular gibi görmelerini sağlayan küçük pencereler bulunurdu. Eddie o pencerelerden konuşup hareket eden insanları görebiliyordu artık. Karlı merdivenlerden çıkıp çift kanatlı camlı kapıya gitti. İçeriye bir göz attı.

Sağında yaşlı bir çift oturmuş, turta yiyordu; onu fark etmemişlerdi bile. Öteki müşteriler mermer tezgahın önündeki döner sandalyelerde ya da paltolarını askıya astıkları localarda oturuyorlardı. Hepsi de farklı dönemlerden gelmiş gibiydiler: Eddie 1930'lann yüksek yakalı elbiselerinden giymiş bir kadın ve sağ kolunda 1960'lann barış dövmesinin bulunduğu uzun saçlı bir genç gördü. Müşterilerin çoğu yaralı gibiydi. Üzerinde iş gömleği olan bir zencinin kolu yoktu. Ergenlik çağındaki bir kızın alnında derin bir kesik vardı. Eddie cama vurunca kimse ona bakmadı. Aşçıların beyaz kağıt şapkalar giymiş olduklarını ve tezgahta servis yapılmayı bekleyen dumanı tüten yemekleri gördü hepsi de oldukça iştah açıcı renklerdeki yemeklerdi bunlar: koyu kırmızı soslar, san tereyağı kremaları. Gözleri sağ köşedeki en son locaya gitti ve donup kaldı.

Gördüğünü görüyor olamazdı.

"Hayır," diye fısıldadı. Kapıya arkasını döndü. Derin

soluklar aldı. Kalbi deli gibi çarpıyordu. Dönüp tekrar baktı ve pencere camlarına çılgınca vurmaya başladı.

"Hayır!" diye bağırdı. "Hayır! Hayır!" Camı kırarcasına vurdu, vurdu. "Hayır!" İstediği sözcük, onlarca yıldır kullanmadığı sözcük sonunda gırtlağında oluşana kadar bağırmaya devam etti. O zaman o sözcüğü haykırdı, öyle yüksek sesle yaptı ki bunu başı zonklamaya başladı. Ama locadaki figür hiçbir şeyden habersizmiş gibi öylece durmaya devam etti; bir eli masada, diğerinde bir puro, Eddie ne kadar bağırırsa bağırsın başını hiç kaldırmadan duruyordu.

"Baba! Baba! Baba!"

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

V. A. Hastanesi' nin loş ve steril koridorlarında Eddie'n in annesi beyaz fırın kutusunu açıyor ve pastanın üstündeki mumları düzeltiyor , 12'si bir yanda 12'si bir yanda olmak üzere sıralıyor. Geri kalanlar -Eddie'nin babası, Joe, Marguerite, Mickey Sheaonun yanında durmuş seyrediyor.

"Kibriti olan var mı?" diye fısıldıyor Eddie'nin annesi.

Hepsi ceplerini yokluyor. Mickey cebinden bir paket çıkarıyor, boşta duran iki sigarayı yere düşürüyor. Eddie'nin annesi mumları yakıyor. Koridorun sonundaki asansörün kapısı çınlıyor. Bir sedye görünüyor.

"Hadi bakalım, gidiyoruz," diyor Eddie'nin annesi.

Birlikte yürürlerken minik alevler titreşip duruyor.

Grup yavaşça şarkı söyleyerek Eddie'n in odasına giriyor. "Doğum günün kutlu olsun , doğum günün kutlu olsun ... "

Yandaki yatakta yatan asker bağırarak uyanıyor. "NELER OLUYOR?" Nerede olduğunu fark edince utanarak yatağa çöküyor. Şarkı bir kez kesildikten sonra bir daha başlayamayacak kadar ağırlaşıyor ve bir tek Eddie'nin annesinin titreyen sesi devam edebiliyor.

"Doğum günün kutlu olsun sevgili Ed-die. .. " Sonra hızla ekliyor. "Doğumgününkutluolsun."

Eddie yastığına dayanarak doğruluyor. Yanıkları bandajlanmış. Bacağında uzun bir alçı var. Yatağın kenarında bir çift kol değneği. Karşısındaki yüzlere bakıyor ve kaçma arzusuyla yanıp tutuşuyor.

Joe boğazını temizliyor. "Hey, bayağı iyi görünüyorsun," diyor. Diğerleri de hemen ona katılıyor. "İyi. Evet. Çok iyi."

"Annen pasta getirdi," diye fısıldıyor Marguerite.

Eddie'nin annesi kendi sırası gelmiş gibi öne çıkıyor. Mukavva kutuyu uzatıyor.

Eddie mırıldanıyor. "Teşekkürler, anne."

Eddie'nin annesi etrafına bakınıyor. "Şimdi, bunu nereye koyalım bakalım?"

Mickey bir sandalye kapıyor. Joe küçük masanın üstünü temizliyor. Marguerite, Eddie'nin koltuk değneklerini çekiyor. Yalnızca babası kıpırdamış olmak için

kıpırdamıyor. Bir kolunda ceketiyle arka duvara dayanmış, Eddie'nin baldırından ayak bileğine kadar alçıya alınmış bacağına bakıyor.

Eddie, onun bakışlarım yakalıyor. Babası bakışlarını indirip elini pencerenin pervazında gezdiriyor. Eddie vücudundaki bütün kasları geriyor ve sırf iradesinin gücüyle gözyaşlarını kanallarına geri göndermeye çalışıyor.

Bütün ebeveynler çocuklarına zarar verirler. Bu ellerinde değildir. Çocuk, kusursuz bir cam gibi kendisine dokunanların bütün izlerini emer. Bazı ebeveynler izlerini sıvaştırır, kimileri camı çatlatır, kimileriyse çocukluğu tamamen harap ederek onarılamaz küçük parçalar haline getirirler.

Eddie'nin babasının yarattığı tahribat, başlangıçta yalnızca ihmaldi. Küçük bir çocukken babası nadiren kucağına alırdı onu, çoğunlukla kolundan tutardı, ama o da sevgiden çok kızgınlık yüzünden. Eddie'nin annesi şefkat sunarken babası disiplin için oradaydı.

Cumartesileri babası onu İskele'ye götürürdü. Eddie evlerinden atlıkarıncalar ve pamuk şekerler hayaliyle ayrılırdı, ama yaklaşık bir saat sonra babası tanıdık bir yüz bulur ve, "Benim için çocukla ilgileniver, olur mu?" derdi. Babası genellikle geç saatlerde ve çoğu kez sarhoş olarak geri dönene dek Eddie bir akrobatın ya da hayvan terbiyecisinin himayesinde kalırdı.

Yine de Eddie, iskelede geçen çocukluğunun sayısız saatleri boyunca babasının dikkatini çekmeyi ummuş, korkulukların ya da atölyedeki alet çantasının üstüne oturarak onun ilgisini beklemişti. Genellikle, "Yardım edebilirim, yardım edebilirim!" diye çırpındığı halde ona güvenilerek verilen tek iş, sabahlan park açılmadan önce dönme dolabın altına girerek bir gece önce müşterilerin ceplerinden düşen bozuklukları toplamak olurdu.

Babası haftada en az dört akşam kağıt oynardı. Masada para, şişeler, sigaralar ve kurallar olurdu. Eddie'nin kuralı basitti: Rahatsız etme. Bir keresinde babasının yanına dikilip kağıtlarına bakmaya çalışmıştı, ama yaşlı adam purosunu bırakıp gök gürültüsünü andıran sesiyle gürlemiş, elinin tersiyle Eddie'nin suratına bir tokat indirmişti. "Üstüme solumayı kes!" Eddie gözyaşlarına "gömülürken annesi onu kendine çekip öfkeyle kocasına bakmıştı. O günden sonra Eddie bir daha asla babasına o kadar yaklaşmamıştı.

Kağıt oyununun kötü gittiği, şişelerin boşaldığı ve annesinin çoktan uyuduğu öteki gecelerde babası öfkesini Eddie ve Joe'nun yatak odasına taşırdı. Az sayıdaki oyuncakları eline geçirip duvara fırlatırdı. Sonra oğullarım yüzükoyun yatağın üstüne yatıp kemerini çıkarır, parasını çöplüğe yatırdıkları için popolarına indirirdi. Eddie eskiden annesinin uyanması için dua ederdi, ama uyandığı zamanlarda bile babası onu "bu işin dışında

kalması" için uyanırdı. Onun koridorda sabahlığına sarınmış bir şekilde çaresizlik içinde durduğunu görmek her şeyi daha da kötüleştirirdi.

Eddie'nin çocukluk canımın üstündeki eller sert, nasırlı ve öfkeden kızarmıştı ve çocukluk yıllarım kemerle dövülerek, dayak yiyerek geçirmişti. Bu, ihmalden sonra yapılan ikinci tahribattı. Şiddet tahribatı. Dayak artık öyle bir hal almıştı ki, Eddie koridordaki ayak seslerinden yiyeceği dayağın şiddetini anlar olmuştu.

Ama her şeye rağmen Eddie yaşlı adama içten içe hayranlık beslerdi, çünkü oğullar en kötü davranışlarına rağmen babalarına hayranlık duyarlar. Sadakati bu şekilde öğrenirler. Bir erkek çocuğu kendisini Tanrı'ya veya bir kadına adamadan önce aptalca ve açıklanamaz da olsa babasına adar.

Arada bir Eddie'nin babası ateşin zayıflamış közünü canlandırmak istercesine bir gurur kırışığının ilgisizlik kaplamasının altında belirmesine izin verirdi. 14. Cadde'deki okul bahçesinin yanındaki beysbol sahasında babası çitlerin arkasında durur, oğlunun oyununu seyrederdi. Eğer Eddie topu dış sahaya fırlatırsa babası başıyla onaylardı ve o da çocukluk sevinciyle sahanın etrafında hoplayıp sıçrardı. Başka zamanlarda, Eddie bir sokak kavgasından eve döndüğünde babası onun el ve yüzündeki izleri fark ederek, "Öteki çocuğa ne oldu?" diye sorardı. Eddie'nin onu iyice benzettiğini söylemesi

de babasının onayını almasını sağlardı. Eddie ağabeyini rahatsız eden çocuklara -annesi onlara "sokak kabadayıları" diyordu saldırdığında Joe utanarak odasına saklanmıştı, ama babası, "Ona aldırma. Güçlü olan sensin. Ağabeyinin koruyucusu ol. Kimsenin ona zarar vermesine izin verme," demişti.

Eddie ortaokula başladığında babasının yaz programını taklit etmeye başlamıştı. Sabah gün doğmadan kalkıyor, gece olana kadar çalışıyordu. Başta basit oyuncakları çalıştırıyor, fren kollarım kullanıyor, tren vagonlarını yavaşça durduruyordu. Daha ileriki yıllarda tamir atölyesinde çalışmaya başlamıştı. Eddie'nin babası onu bakım sorunlarıyla test ederdi. Ona kırık bir direksiyon verir ve, "Tamir et," derdi. Karışmış bir zinciri gösterip, "Tamir et," derdi. Paslı bir çamurluk ve zımpara kağıdı getirir, "Temizle," derdi. Ve her seferinde işi bitiren Eddie parçayı babasına götürerek, "Tamir edildi," derdi.

Akşamlan yemek masasının başında toplanırlardı. Tombul ve terli annesi ocağın başında yemek yapar, her yeri tuzlu su kokan ağabeyi Joe durmadan konuşurdu. Joe iyi bir yüzücü olmuştu ve yazları Ruby İskelesi'ndeki havuzda çalışıyordu. Joe orada gördüğü insanlardan, mayolanndan, paralanndan söz ederdi hiç durmadan. Eddie'nin baba:;a hiç etkilenmezdi. Bir keresinde babasının annesiyle Joe hakkında konuştuğunu duymuştu.

"Bu oğlan, sudan başka hiçbir şey için yeterince sert değil," demişti.

Yine de Eddie, ağabeyinin akşamki görüntüsünü kıskanırdı, o öylesine bronz ve temiz olurdu ki. Eddie'nin tırnaklan babasınınkiler gibi yağ lekeleriyle kaplı olurdu ve yemek masasında Eddie başparmağının tırnağıyla diğerlerini kazıyarak temizlemeye çalışırdı. Bir keresinde babasını kendisine bakarken yakalamıştı ve yaşlı adam sırıtmıştı.

"Bu senin gün içinde sıkı çalıştığım gösterir," demiş, bira bardağına yapışmadan önce kendi kirli tırnakla'nın göstermişti.

Bu noktaya gelene kadar -artık iriyan bir ergen olan Eddie yalnızca başım sallayarak karşılık verir olmuştu. Kendisi farkında olmasa da babası gibi sözcüklerden ve fiziksel sevgi gösterilerinden vazgeçerek işaretlerle konuşmaya başlamıştı. Bütün bunlar içsel olarak yapılmalıydı. Yalnızca bilmeniz yeterliydi o kadar. Sevginin inkarı. Tahribat tamamdı.

Derken bir gece konuşma tamamen bitti. Savaştan sonra, Eddie'nin hastaneden taburcu edildiği zamandı. Bacağındaki alçı çıkanlmıştı ve Beachwood Bulvarı'ndaki aileye ait apartman dairesine taşınmıştı yeniden. Babası yakındaki barda içiyordu ve geç saatte eve geldiğinde Eddie'yi kanepede uyur buluyordu. Çatışmanın karanlığı Eddie'yi değiştirmişti. Hep içeride kalıyordu.

Nadiren konuşuyordu, hatta Marguerite'le bile. Saatlerini mutfak penceresinden dışarı bakarak geçiriyor, atlıkarıncayı seyredip yaralı dizini ovuşturuyordu. Annesi "yalnızca zamana ihtiyacı olduğunu" fısıldıyordu, ama babası her geçen gün daha da huzursuzlanıyordu. Depresyonu anlamıyordu. Ona göre zayıflıktı bu.

"Ayağa kalk," diye bağırdı sözcükleri ağzında geveleyerek. "Ve bir iş bul."

Eddie kıpırdandı. Babası tekrar bağırdı.

"Kalk... ve bir iş bul!"

Yaşlı adam yalpalıyordu, ama Eddie'ye yaklaşıp onu itti. "Kalk ve bir iş bul! Kalk ve bir iş bul! Kalk... ve... BİR İŞ BUL!"

Eddie dirseklerinin üstünde doğruldu.

"Kalk ve bir iş bul! Kalk ve..."

"YETER!" diye bağırdı Eddie, dizindeki acıya aldırmadan ayağa kalkarak. Yüzünden birkaç santim ötedeki babasına öfkeyle baktı. Alkol ve sigara kokan pis nefesini duyabiliyordu.

Yaşlı adam, Eddie'nin bacağına baktı. Sesi hırıltıya dönüşmüştü. "Gördün mü? Sen... o... kadar da... yaralı... değilsin."

Bir yumruk atmak için geriledi, ama Eddie, babasının kolunu yan yolda yakaladı. Yaşlı adamın gözleri irileşti. Oğlu ilk kez kendini savunuyordu, ilk kez hak etmiş gibi dayak yemek yerine bir şey yapıyordu. Babası

hedefine yaklaşmış olan kendi sıkılı yumruğuna baktı ve burun delikleri kabardı, dişlerini gıcırdattı, geriye doğru sendeledi, kolunu çekip kurtardı. Eddie'ye kaçan trenin arkasından bakan bir adamın ifadesiyle baktı.

Bir daha oğluyla asla konuşmadı.

Bu Eddie'nin camında kalan son parmak iziydi. Sessizlik. Genç adamın sonraki yıllan bu sessizliğin etkisinde kaldı. Eddie eski dairesine taşındığında babası yine sessizdi, taksi şoförlüğü işi bulduğunda da, düğününde de, annesini ziyarete geldiğinde de. Annesi yalvarıp ağlıyor, kocasına kara'nın değiştinnesi için yakarıyordu, ama Eddie'nin babası sıkılı dişlerinin arasından aynı ricada bulunan diğerlerine söylediği şeyi söylüyordu: "O çocuk bana el kaldırdı." Ve bu, konuşmanın sonu oluyordu.

Bütün ebeveynler çocuklarına zarar verir. Onların birlikte süren hayatları böyleydi. İhmal. Şiddet Sessizlik. Ve şimdi Eddie, ölümün ötesinde bir yerde, sevgisini neredeyse açıklanamaz bir biçimde hala istediği, ama cennette bile ona ald1nnayan adamın inkarıyla içi sızlayarak paslanmaz çelikten duvara yaslanıp kar yığınının içine çöktü.

"Kızma," dedi bir kadın sesi. "Seni duyamıyor."

Eddie birden başını kaldırdı. Önünde, karın içinde bir kadın dikiliyordu. Sarkık yanaklı yüzü zayıftı, dudaklarında gül rengi ruj vardı ve sıkıca geriye taranmış

beyaz saçları yer yer öyle seyrelmiş ti ki, altındaki pembe kafa derisi görünüyordu. Kısık mavi gözlerine tel çerçeveli bir gözlük takmıştı.

Eddie, onu hatırlayamıyordu. İpek ve şifondan oluşan giysileri Eddie'nin zamanından öncesine aitti. Beyaz boncuklarla süslenmiş, önlüğe benzer korsajı boynunun hemen altındaki kadife fiyonkla tamamlanmıştı. Eteği yapay elmastan bir tokayla süslenmişti, yan taraflarında çıtçıtlar ve kancalar vardı. İki eliyle tuttuğu güneş şemsiyesiyle duruşu çok zarifti. Eddie onun zengin biri olduğunu tahmin etti.

"Her zaman zengin değildim," dedi, onu duymuş gibi gülerek. "Şehrin arka tarafında, hemen hemen senin gibi büyütüldüm, on dört yaşındayken okulu bırakmak zorunda kaldım. Çalışan bir kızdım.

Kız kardeşlerim de öyle. Kazandığım her kuruşu aileme veriyordum..."

Eddie, onun sözünü kesti. Yeni bir hikaye daha istemiyordu. "Neden babam beni duyamıyor?" diye sordu.

Kadın gülümsedi. "Çünkü onun ruhu -güvenli ve sağlam benim sonsuzluğumun bir parçası. Ama gerçekte burada değil. Sen buradasın."

"Neden babam *senin* için güvenli olmak zorunda?"

Kadın durakladı.

"Gel."

00Birden dağın eteklerine indiler. Restoranın ışığı, çukura düşmüş bir yıldız gibi ufalıp leke haline gelmişti.

"Çok güzel, değil mi?" dedi yaşlı kadın. Eddie, onun bakışlarını takip etti. Bu kadında bir şey vardı, fotoğrafını bir yerlerde görmüştü sanki.

"Siz benim... üçüncü kişim misiniz?"

"Evet, oyum."

Eddie başını ovuşturdu. *Kimdi bu kadın?* Mavi Adam ve Yüzbaşı söz konusu olduğunda en azından onların hayatındaki yerlerine dair bazı hatıraları vardı. Neden bir yabancı? Neden şimdi? Eddie eskiden, ölümün kendisinden önce gidenlerle yeniden bir araya gelmek olduğunu umuyordu. O kadar çok cenazeye katılmış, siyah ayakkabılarını cilalamış, şapkasını bulmuş, kafasında umutsuzluk yaratan aynı soruyla mezarlıkta dikilmişti ki: *Neden onlar gittiler ve ben* hala *buradayım?* Annesi. Ağabeyi. Teyzeleri ve amcaları. Arkadaşı Noel. Marguerite. "Bir gün hepimiz Cennet Krallığı'nda hepimiz birlikte olacağız," derdi rahip.

Eğer burası cennetse onlar neredeydiler? Eddie bu yabancı kadını inceledi. Her zamankinden daha yalnız hissediyordu kendini.

"Dünyayı görebilir miyim?"

Kadın "hayır" anlamında başımı iki yana salladı.

"Tanrı'yla konuşabilir miyim?"

"Bunu her zaman yapabilirsin."

Bir sonraki soruyu sormadan önce tereddüt etti.

"Geri dönebilir miyim?" .

Kadın gözlerini kıstı. "Geri mi?"

"Evet, geri," dedi Eddie. "Hayatıma. O son güne. Yapabileceğim bir şey var mı? İyi olmaya söz verebilir miyim? Her zaman kiliseye gitmeye söz verebilir miyim? Ne olursa?"

"Neden?" Eğleniyor gibiydi.

"Neden?" diye tekrarladı Eddie. Soğuk olmayan kan, nemi hissetmeyen eliyle savurdu. "Neden mi? Çünkü burası bana çok anlamsız geliyor. Eğer hissetmem gereken buysa, kendimi bir melek gibi hissetmiyorum. Çünkü her şeyi anladığımı düşünmüyorum. Kendi ölümümü bile hatırlamıyorum. Kazayı hatırlamıyorum. Bütün hatırladığım iki küçük el, hayatını kurtarmaya çalıştığım şu küçük kız. Onu yoldan çekmeye çalışıyordum ve ellerini tuttuğumu hatırlıyorum ve ben o zaman..."

Omuz silkti.

"Öldün mü?" diye sordu kadın gülümseyerek. "Vefat mı ettin? Öteki tarafa mı geçtin? Yaratan'la mı buluştun?"

"Öldüm," dedi nefesini bırakarak. "Ve bütün hatırladığım bu. Sonra sen, diğerleri ve bütün bunlarla karşılaştım. Öldüğü zaman huzura ermesi gerekmiyor mu insanın?"

"Eğer kendinle bir uzlaşmaya varırsan huzur bulursun," dedi yaşlı kadın.

"Yok," dedi başını iki yana sallayarak. "Yok, anlamıyorsunuz." Ona savaştan beri her gün yaşadığı huzursuzluğu, kötü rüyaları, herhangi bir konuda fazla heyecanlanamayışını, yalnız başına limana gittiği ve geniş ağlarla çekilen balıkları seyrettiği zamanlan, kapana kısılıp çaresizce debelenen yaratıklarda kendini gördüğü için utandığını söylemek istedi.

Ancak bunun yerine, "Gücenmek yok, bayan, ama sizi tanımıyorum bile," dedi.

"Ama ben seni tanıyorum."

Eddie içini çekti.

"Oh, öyle mi? Nasıl oluyormuş bu?"

"Eh," dedi kadın. "Bir dakikan varsa konuşalım."

Sonra, ortalıkta üzerine oturulacak hiçbir şey olmasa da oturdu. Zarif duruşunu bozmadan, sırtı dimdik bir şekilde havada öylece oturup bacak bacak üstüne attı. Uzun eteği üzerinde şık bir şekilde katlandı. Hafif bir rüzgar esince Eddie belli belirsiz parfüm kokusunu aldı.

"Daha önce de söylediğim gibi çalışan bir kızdım. İşim Seahorse Grille adlı yerde yemek servisi yapmaktı. Orası senin büyüdüğün okyanusa yakın bir yerdi. Belki orayı hatırlarsın."

Restoranı işaret etti ve Eddie her şeyi hatırladı. Tabi

ya. Orası. Eskiden orada kahvaltı ederdi. Yağlı Kaşık, derlerdi oraya. Yıllar önce yıkmışlardı.

"Sen?" dedi Eddie neredeyse gülerek. "Seahorse'da garson muydun?"

"Öyleydim," dedi kadın gururla. "Liman işçilerine kahve, ıstakoz ve domuz pastırması servisi yapardım.

"O yıllarda çekici bir kız olduğumu eklemeliyim. Bir sürü evlenme teklifini geri çevirdim. Bunun için kız kardeşlerim beni hep azarlarlardı. 'Sen kimsin ki böyle seçici davranıyorsun?' derlerdi. 'Çok geç olmadan bir adam bul.'

"Sonra bir sabah, o güne kadar gördüğüm en şık adam kapıdan girdi. Üzerinde beyaz çizgili bir takım elbise ve başında melon şapka vardı. Koyu renk saçlan düzgünce kesilmişti ve bıyığı, dudaklarındaki sürekli gülümsemeyi örtüyordu. Ona servis yaptığımda başıyla beni selamladı, ama ben, ona bakmamaya çalıştım. İş arkadaşıyla konuşurken ağır, güvenli kahkahasını duydum. İki kez bana doğru bakarken yakaladım onu. Faturasını öderken adının Emile olduğunu söyledi ve beni arayıp arayamayacağını sordu. Tam o anda artık kız kardeşlerimin beni bir karar için zorlamaları gerekmediğine karar verdim.

"flörtümüz çok keyif vericiydi, çünkü Emile varlıklı bir adamdı. Beni hiç gitmediğim yerlere götürüp hayal bile edemeyeceğim giysileri aldı. Yoksul ve sığınmacı

hayatımda hiç göremeyeceğim yemeklerin parasını ödedi. Emile servetini kereste ve çeliğe yaptığı yatırımlarından kazanmıştı. İyi para harcayan, kolay risk alan biriydi, aklına bir fikir geldiğinde fazlasıyla aşırıya kaçabiliyordu. Sanırım benim gibi yoksul bir kızı çekici bulma nedeni buydu. Zengin doğanlardan tiksiniyordu ve daha çok 'sofistike insanların' asla yapmayacağı şeyleri yapmaktan zevk alıyordu.

"Bu şeylerden biri de deniz kenarındaki tatil yerlerini ziyaret etmekti. Eğlenceleri, tuzlu yiyecekleri, çingeneleri, falcıları, ağırlık tahmincilerini ve dalgıç kızları çok seviyordu. Ve ikimiz de denize bayılıyorduk. Bir gün kumda oturup dalgalar ayaklarımıza yumuşak bir şekilde çarparken bana evlenme teklif etti.

"Sevinçten havalara uçuyordum. Ona evet dedim ve bu arada okyanusta oynayan çocukların sesini duyduk. Emile yine kendini kaybetti ve o anın mutluluğunu korumak -sonsuza dek genç kalmak amacıyla sırf benim için hemen bir lunapark inşa ettireceğini söyledi."

Yaşlı kadın gülümsedi. "Emile sözünü tuttu. Birkaç yıl sonra, hafta sonları yolcu sayısını artırmanın yollarım arayan bir demiryolu şirketiyle anlaşma yaptı. Çoğu lunapark böyle inşa edilir, bilirsin."

Eddie başıyla onayladı. Biliyordu. Ama pek çok insan bilmezdi. Lunaparkların periler tarafından, şekerlemelerle inşa edildiğini sanırlardı. Aslında parklar

yalnızca onları son duraklarında inşa eden demiryolu şirketleri için kar kapısıydı, böylece yolcularının hafta sonlarında seyahat etmek için bir nedenleri olurdu. *"Nerede çalıştığımı biliyor musun?"* derdi Eddie eskiden. *"Hattın sonunda. Orada çalışıyorum."*

"Emile," diye anlatmaya devam etti yaşlı kadın. "Sahip olduğu kereste ve çeliği kullanarak harika bir yer, dev bir gezinti iskelesi inşa etti. Sonra o sihirli eğlence yerleri geldi; yarışlar, oyuncaklar, tekne gezileri ve minik demiryolları. Fransa'dan ithal edilen bir atlıkarınca ve Almanya'daki uluslararası sergilerin birinden gelen dönme dolap vardı. Kuleler, kubbeler ve binlerce ışık da. O kadar aydınlık olurdu ki, geceleri okyanustaki bir geminin güvertesinden parkı görebilirdin.

"Emile yüzlerce sıradan işçi, belediye işçisi, karnaval işçisi ve yabancı işçi tuttu. Hayvanlar, akrobatlar ve palyaçolar getirdi. Giriş en son tamamlanan bölüm oldu ve gerçekten muhteşemdi. Herkes öyle söylüyordu. Tamamlandığında gözlerimi bağlayarak beni oraya götürdü. Gözlerimi açtığında gördüm."

Yaşlı kadın, Eddie'den bir adım uzaklaştı. Düş kırıklığına uğramış gibi garip bir şekilde bakıyordu ona.

"Giriş," dedi. "Hatırlamıyor musun? İsmini hiç merak etmedin mi? Çalıştığn yeri? Babanın çalıştığı yeri?"

Beyaz eldivenli parmaklarıyla göğsüne hafifçe dokundu. Sonra kendini resmen tanıtırmış gibi sesini

hafifçe alçalttı.

"Ben, Ruby."

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie 33 yaşında. Nefes nefese uyanıyor. Sık, siyah saçları terden sırılsıklam olmuş. Karanlıkta gözlerini zorlukla kırpıştırıyor; umutsuzca koluna, parmak eklemlerine, savaşta, köyde, yangında değil, orada, fırının üstündeki dairede olduğunu bilmesini sağlayacak herhangi bir şeye odaklanmaya çalışıyor. Şu rüya. Hiç sonu gelmeyecek mi acaba?

Saat neredeyse sabaha karşı 4. Yeniden uykuya dalmaya çalışmanın bir anlamı yok. Solukları düzelene kadar bekliyor, sonra karısını uyandırmamaya çalışarak yavaşça doğruluyor. Sol bacağının kaçınılmaz katılığından kurtulmak için alışkanlığı olduğu üzere önce sağ bacağını yere koyuyor. Eddie her sabaha aynı şekilde başlıyor. Bir adım, bir topallama.

Banyoda kan çanağı gözlerini inceleyip yüzüne su çarpıyor. Her zaman aynı rüya: Savaşın son gününde Filipinler' deki yangında dolaşıyor. Yangın köydeki kulübeleri kuşatmış ve sürekli, tiz bir cıyaklama sesi var. Görünmeyen bir şey bacağına çarpıyor, Eddie elini savuruyor, ama ıskalıyor, tekrar savuruyor, yine ıskalıyor. Alevler daha da yoğunlaşıp bir motor gibi kükrüyor, derken Smitty ortaya çıkıp Eddie'ye bağırıyor, bağırıyor. "Hadi! Hadi gel!" Eddie konuşmaya çalışıyor, ama

ağzını açtığında gırtlağından tiz bir feryat çıkıyor. Sonra bir şey bacağını yakalıyor ve onu çamurlu toprağın içine çekiyoı:

Sonra uyanıyor. Ter içinde. Soluk soluğa. Her zaman aynı rüya. En kötü kısmı uykusuzluk değil. En kötüsü rüyanın onun üzerinde bıraktığı genel karanlık, günü kaplayan gri tabaka. Mutlu anları bile bu karanlıkla kaplı sanki, sert bir buz tabakasında açılan delikler gibi.

Sessizce giyinip alt kata iniyor. Taksi köşede, her zamanki yerinde park edilmiş. Eddie aracın ön camındaki nem tabakasını siliyor. Marguerite' e bu karanlıktan hiç söz etmiyor. O Eddie'nin saçlarını okşayıp, "Ne oldu?" diye soruyor, ama Eddie, "Hiçbir şey, yalnızca yorgunum," diyor ve konuyu orada kapatıyor. Marguerite' in onu mutlu etmesi gerekirken ona böyle bir hüznü nasıl açıklayabilir ki? Gerçek şu ki, aslında bu durumu kendi kendine bile aÇEklayamıyor. Bütün bildiği, bir şeyin onun önünü kestiği; bazı şeylerden, örneğin, mühendislik okumaktan ve yolculuk yapma fikrinden vazgeçirdiği. Hayatı boyunca olduğu yere oturmuş ve hep orada kalmıştı.

Bu gece Eddie işten döndüğünde taksiyi köşeye park ediyor. Yavaşça merdivenleri çıkıyor. Dairesinde müzik sesi duyuyor, tanıdık bir şarkı.

"Beni kendine aşık ettin

Ben bunu istemedim,

Ben bunu istemedim..."

Kapıyı açıyor ve masadaki pastayı, kurdeleyle bağlı küçük beyaz torbayı görüyor.

"Tatlım?" Marguerite yatak odasından sesleniyor. "Sen mi*sı.n* .? "

Beyaz torbayı eline alıyor. Karamela. İskele' den.

"Doğum günün kutlu olsun ... " Marguerite yumuşak, tatlı sesiyle şarkı söyleyerek içeri giriyor. Eddie'nin çok sevdiği çiçek baskılı elbisesiyle, yapılı saçları ve boyalı dudaklarıyla çok güzel görünüyor. Eddie böyle bir anı hak etmemiş gibi içini çekme ihtiyacı duyuyor. İçindeki karanlıkla mücadele ediyor. "Beni rahat bırak," *diyor karanlığa.* "Hissetmem gerektiği gibi hissetmeme izin ver."

Marguerite şarkıyı bitirip onu dudaklarından öpüyor.

"Karamela için benimle kavga etmek ister misin?" diye fısıldıyor.

Eddie, onu bir daha öpmek için hareket ediyor. Birisi kapıya vuruyor.

"Eddie! Orada mısın? Eddie ?"

Fırıncı Bay Nathanson dükkanın arkasındaki zemin katında kalıyor. Telefonu var. Eddie kapıyı açınca üzerinde sabahlığıyla kapıda buluyor onu. Endişeli bir hali var.

"Eddie," diyor. "Aşağıya gel. Telefonun var. Galiba

babana bir şey olmuş."

e/Q

<vcı"Ben Ruby."

Birden kadının neden tamdık göründüğünü anladı Eddie. Atölyenin arka taraflarında bir yerlerde, parkın ilk sahipleriyle ilgili belgeler ve eski kılavuzlar arasında bir fotoğraf görmüştü.

"Eski giriş..." dedi Eddie.

Kadın tatmin olmuş bir şekilde başıyla onayladı. Orijinal

Ruby İskelesi girişi bir sınır taşı niteliğindeydi. Mermer sütunları ve tepede girintili kubbesiyle tarihi Fransız tapınağının üstüne konan dev, kemerli bir yapıydı. Bütün müşterilerin geçtiği kubbenin hemen altına yağhboyayla güzel bir kadının yüzü resmedilmişti. Bu kadındı o. Ruby.

"Ama orası uzun zaman önce yıkıldı," dedi Eddie. "Büyük bir şey çıktı..."

Durakladı.

"Yangın," dedi yaşlı kadm. "Evet. Çok büyük bir yangındı." Çenesi sarktı, gözleri sanki kucağındaki bir şeyi okurmuş gibi aşağıya baktı.

"Bağımsızlık Günü'ydü. Dört Temmuz, tatildi. Emile tatillere bayılırdı. 'İşlerimiz için iyi,' derdi. Eğer Bağımsızlık Günü iyi giderse bütün yıl iyi giderdi. Bu yüzden Emile havai fişek gösterileri hazırladı. Orkestra getirdi.

Sırf o hafta sonu için çoğunluğu vasıfsız ağır işçilerden oluşan fazladan adam tuttu.

"Ama kutlamadan önceki gece bir şey oldu. Güneş battıktan sonra bile hava çok sıcaktı. Ağır işçilerden birkaçı çalışma sundurmalarının arkasında, açık havada uyumayı tercih etmişlerdi. Yiyeceklerini kızartmak için metal varilin içinde bir ateş yakmışlar.

"Gecenin ilerleyen saatlerinde içki içip alem yapmışlar. Küçük havai fişeklerden bazılarını ele geçirmişler. Ateşlemişler. Rüzgar çıkmış. Kıvılcımlar uçuşmuş. O günlerde her şey tahta ve katrandan yapılırdı..."

Başını iki yana salladı. "Gerisi hızla gelişti. Yangın parkın ortasından geçen yola, yiyecek tezgahlarına ve hayvan kafeslerine kadar ulaştı. İşçiler kaçtılar. Birisi evimize gelip bizi uyandırana kadar Ruby İskelesi alevler içinde kalmıştı. Penceremizden korkunç alevleri görebiliyorduk. Atların nal seslerini ve itfaiye şirketlerinin buharlı makinelerinin seslerini duyabiliyorduk. İnsanlar sokaklara dökülmüştü.

"Emile'e gitmemesi için yalvardım, ama bir yaran olmadı. Elbette gidecekti. Öfkeli alevlerin içine gidecek ve yıllarını alan çalışmayı kurtarmaya çalışacaktı. Benim adımla resmimin bulunduğu giriş alev alınca öfke ve korkuyla kendini ve nerede bulunduğuna dair bütün hislerini kaybedecekti. Kovalarla sütuna su atmaya çalışırken giriş üstüne çöktü."

Yaşlı kadın parmaklarını birbirine bastırıp dudaklarına götürdü. "Bir gece içinde hayatlarımız sonsuza dek değişti. Emile riskleri çok sevdiğinden İskele için çok küçük bir sigorta yaptırmıştı. Bütün servetini kaybetti. Bana verdiği muhteşem hediyesi yok olmuştu.

"Çaresizlik içinde yanmış araziyi değerinden çok düşük bir bedele Pennsylvania'lı bir işadamına sattı. O işadamı parkın adını değiştirmedi ve zaman içinde parkı yeniden açtı. Ama artık bizim değildi.

"Emile'in ruhu da bedeni gibi darmadağındı. Kendi başına yürüyebilmesi üç yıl aldı. Şehrin dışında küçük bir daireye taşındık. Orada hayatlarımızı mütevazı bir şekilde geçirmeye başladık. Ben yaralı kocamla ilgilenirken sessizce tek bir dileği besliyordum içimde."

Durdu.

"Neydi o dilek?" diye sordu Eddie.

"Orayı hiç yaptırmamış olmak."

Yaşlı kadın sessizlik içinde oturuyordu. Eddie geniş, yeşim rengi gökyüzünü inceledi. Aynı şeyi, Ruby İskelesi'ni her kim inşa etmişse parasıyla başka bir şey yapmış olmasını kaç kez dilediğini düşündü.

"Kocanız için üzgünüm," dedi Eddie, en çok da başka ne diyeceğini bilmediği için.

Yaşh kadın gülümsedi. "Teşekkürler, camın. Ama o alevlerden sonra çok uzun yıllar yaşadık. Üç çocuk büyüttük. Emile hastalıklıydı ve durmadan hastaneye yatıp

çıkıyordu. Ellili yaşlarımda beni dul bıraktı. Bu yüzü, şu kırışıkları görüyor musun?" Yanaklarım yukarı kaldırmak için durdu. "Bunların her birini kendim kazandım."

Eddie kaşlarım çattı. "Anlamıyorum. Biz hiç... tanıştık mı?

Hiç İskele'ye geldiniz mi?"

"Hayır," dedi kadın. "İskele'yi bir daha görmek istemedim.

Çocuklarım oraya gittiler, çocuklarımın çocukları ve onların çocuklan da. Ama ben gitmedim. Benim cennet anlayışım okyanustan olabildiğince uzakta, o kalabalık restoranda, günlerimin basit olduğu, Emile'in bana kur yaptığı günlerdi."

Eddie şakaklarım ovuşturdu. Nefes aldığında ağzından duman çıktı.

"Peki *ben* neden buradayım?" diye sordu. "Yani, sizin hikayeniz, yangın, hepsi ben doğmadan olmuş."

"Sen doğmadan önce olan şeyler seni yine de etkiler," dedi. "Ve senin zamanından önce gelenler de.

"Her gün, eğer bizden önce gelenler olmasa asla var olamayacak yerlerden geçeriz. Zamanımızın çoğunu geçirdiğimiz iş yerlerimizin bizim gelişimizle başladığım düşünürüz. Bu doğru değil."

Parmak uçlarım birbirine vurdu. "Emile olmasaydı bir kocam olmazdı. Evliliğimiz olmasa İskele olmazdı. İskele olmasa orada çalışmazdın."

Eddie başını kaşıdı. "Yani benimle iş hakkında konuşmak için mi buradasınız?"

Ruby yumuşak bir sesle, "Hayır canım," diye yanıt verdi. "Buraya babanın neden öldüğünü söylemeye geldim."

Telefon Eddie'nin annesinden geliyordu. Babası o öğleden sonra İskele'nin doğu ucunda, Çocuk Roket Seferleri oyuncağının yakınında bayılmıştı. Çok ateşi vardı.

"Eddie, korkuyorum," dedi annesi sesi titreyerek. Babasının o hafta içinde bir gece eve sırılsıklam geldiğini anlattı. Giysileri kumla doluydu. Bir ayakkabısı kayıptı. Annesine göre o gece babası okynus gibi kokuyordu. Eddie, babasının içki gibi koktuğu konusunda bahse girebilirdi.

"Öksürüyordu," diye açıkladı annesi. "Şimdi daha da kötüleşti. Hemen doktor çağırmalıydık..." Bu sözler üzerine annesi dalıp gitti. O gün kocası hasta olsa da -her zamanki gibi alet kemeri ve çekiciyle işe gitmişti, ama o akşam yemek yememiş, gece yatakta kuru kuru öksürmüş, hırlamış ve üzerinde bir tek atletle bile terden sırılsıklam olmuştu. Ertesi gün durumu daha da kötüleşmişti. Ve bugün öğleden sonra da bayılmıştı.

"Doktor zatürree olduğunu söyledi. Oh, bir şey yapmalıydım. Bir şey *yapmalıydım ... "*

"Ne yapmalıydın?" diye sordu Eddie. Bu yüzden

annesinin kendini suçlamasına çok kızmıştı. Babasının alkolik hayatının bir sonuydu bu.

Annesi telefonda ağlıyordu.

Eddie'nin babası, okyanusun kıyısında uzun yıllar geçirdiğini, devamlı tuzlu suyu soluduğunu anlatırdı. Şimdi bedeni, o okyanustan uzakta, hastane yatağında sahile vurmuş bir balık gibi çürümeye başlamıştı. Komplikasyonlar gelişmişti. Göğsünde sıvı birikmişti. Durumu iyiden sabite, sabitten ciddiye dönüştü. Arkadaşlarının konuşmaları, "Bir gün içinde eve gelir," den, "Bir hafta içinde eve gelir,"e dönmüştü. Eddie, babasının yokluğunda İskele'dekilere yardımcı oluyor, taksi işinden sonra akşamlan çalışıyor, rayları yağlıyor, fren balatalarını kontrol ediyor, fren kollarım test ediyor, hatta atölyede bozuk oyuncak parçalarım tamir ediyordu.

Aslında gerçekte yaptığı şey babasının işini devam ettirmekti. Parkın sahipleri onun çabalarını kabul ettiler, sonra ona, babasının kazandığının yansını verdiler. Parayı her gün hastaneye gidip çoğu geceyi babasıyla geçiren annesine verdi. Eddie ve Marguerite, onun dairesini temizleyip alışverişini yapıyorlardı.

Eddie ergenlik çağındayken İskele'den şikayet etse ya da sıkılmış görünse babası hemen parlardı. "Ne? Burası senin için yeterince iyi değil mi?" Ve daha ileride, liseden sonra orada işe girmesini önerdiğinde Eddie'nin neredeyse bir kahkaha atması üzerine de, "Ne? Burası

senin için yeterince iyi değil mi?" demişti yine. Eddie savaşa gitmeden önce Marguerite'le evlenip mühendis olmak istediğini söylediğinde, "Ne? Burası senin için yeterince iyi değil mi?" demişti.

Ve şimdi, her şeye rağmen işte orada, İskele'deydi ve babasının işini yapıyordu.

Sonunda bir gece, annesinin ısrarlarına dayanamayarak Eddie hastaneyi ziyaret etti. Yavaşça odaya girdi. Yıllarca Eddie'yle konuşmayı reddeden babasının artık konuşmayı deneyecek gücü bile kalmamıştı. Ağır göz-kapaklarının ardından oğlunu seyretmişti. Eddie bir cümle olsun söyleyebilmek için mücadele ettikten sonra aklına gelen tek şeyi yaptı: Ellerini kaldırıp babasına yağlı parmak uçlarını gösterdi.

"Kendini yorma, evlat," demişti diğer bakım işçileri. "Senin koca adam bunu atlatacaktır. O bizim bugüne kadar gördüğümüz en sıkı adamdır."

Ebeveynler çocuklarının gitmesine nadiren izin verir, bu yüzden çocuklar onları kolay bırakır. Hayatlarına devam ederler. Taşınırlar. Eskiden kendilerini tarif eden anlar -annenin onayı, babanın baş sallayışıkendi başarı anlarıyla örtülür. Çok daha sonraları, cilt sarkıp kalp zayıflamaya başladığında çocuklar anlamaya başlar; hikayeleri ve bütün başarılan anne ve babalarının hikayelerinin üstüne oturur.

Babasının öldüğü -"gitti" demişti bir hemşire sanki

süt almaya gitmiş gibi haberi gelince Eddie saçma bir öfke duydu, kafesinde dolanan türden bir öfke. İşçi çocuklarının çoğu gibi Eddie de babası için hayatının sıradanlığını dengeleyecek kahramanca bir ölüm hayal ederdi. Ama sahildeki baygın sarhoşun hiçbir şeyi kahramanca olamazdı.

Ertesi gün anne babasının dairesine gitti, yatak odalarına girdi ve içeride babasının bir parçasını bulacakmış gibi bütün çekmeceleri açtı. Bozuk paralan, kravat iğnesini, küçük bir şişe elma konyağını, lastik bantları, elektrik faturalarım, kalemleri, üzerinde denizkızı resmi olan çakmağı talan etti. Sonunda bir deste oyun kağıdım buldu. Alıp cebine koydu.

Cenaze töreni gösterişsiz ve kısaydı. Sonraki haftalarda annesi yan şuursuz bir halde dolaştı. Hala oradaymış gibi kocasıyla konuşuyor, radyonun sesini kısması için ona bağırıyor, iki kişilik yemekler yapıyor, yalnızca bir tarafında uyusa da yatağın iki tarafında.ki yastıkları kabartıyordu.

Bir gece Eddie, onun mutfak tezgahına tabaklan istiflediğini gördü.

"Sana yardım edeyim," dedi.

"Hayır, hayır," diye yanıtladı annesi. "Baban kaldırır onları."

"Anne," dedi yavaşça. "Babam gitti."

"Gitti mi? Nereye?"

Ertesi gün Eddie işverenine gidip işi bıraktığını söyledi. İki hafta sonra o ve Marguerite, Eddie'nin büyüdüğü binaya; Beachwood Bulvarı'ndaki koridorları dar, mutfak penceresinin atlıkarıncaya baktığı 6B numaralı daireye taşındı. Orada annesine göz kulak olmasına izin verecek bir işi, her yaz çalışarak hazırlandığı bir pozisyonu kabul etti: Ruby İskelesi'nde bakım elemanı olacaktı. Eddie bunu hiç kimseye -ne karısına, ne annesine, ne de başka birinesöylemedi, ama öldüğü ve kaçmaya çalıştığı hayata tıkılıp kalmasına neden olduğu için babasına her gün küfrediyordu; yaşlı adamın mezarında kahkahalar atıp bu hayatın artık kendisi için yeterince iyi olduğunu söylediğini duyar gibiydi.

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie bugün 37 yaşında. Kahvaltısı soğuyor.

"Tuz görüyor musun?" diye soruyor Eddie, Noel' e.

Bir ağız dolusu sosisi çiğnemeye çalışan Noel, locadan çıkıp karşı masaya uzanıyor, tuzluğu alıyor.

"İşte," diye mırıldanzym: "Doğum günün kutlu olsun."

Eddie tuzluğu iyice sallıyor. "Tuzluğu masada tutmak ne kadar zor olabilir ki?"

"Nesin sen, müdür mü?" diyor Noel.

Eddie omuz silkiyor. Sabah şimdiden sıcak ve rutubetli. Bu onların her zamanki rutinleri: Haftada bir kez, cumartesi sabahlan park dolmadan kahvaltı yaparlar.

Noel kuru temizleme işinde çalışıyor. Eddie, onun Ruby İskelesi'ndeki bakım işçilerinin üniformalarının temizlenmesi sözleşmesini hazırlanmasına yardım etmeye çalışıyor.

"Şu yakışıklı adama ne diyorsun?" diyor Noel. Genç bir politikacı adayının fotop/aftnın bulunduğu Life *dergisini işaret ediyor. "Bu adam nasıl Başkan adayı olabilir ki? Daha bir çocuk!"*

Eddie omuz silkiyor. "Bizim yaşlarımızda."

"Şaka yapıyorsun?" diyor Noel. Tek kaşını kaldırıyor. "Başkan olmak için daha yaşlı olmak gerektiğini düşünürdüm."

"Biz *daha yaşlıyız," diye mırıldanıyor Eddie.*

Noel dergiyi kapatıyor. Sesini alçaltıyor. "Hey. Brighton' da neler olduğunu duydun mu?"

Eddie başıyla onaylıyor. Kahvesini yudumluyor. Duymuştu. Bir lunapark. Gondol. Bir şey kopuyor. Bir anne ve oğlu yirmi metre yüksekten ölüme uçuyorlar.

"Oradan kimseyi tanıyor musun?" diye soruyor Noel.

Eddie parklarda nadiren meydana gelen kazalara dair bu türden hikayeler duyardı. Kulağının dibinden bir arı geçmiş gibi ürperiyor. Aynı şeyin burada, kendi gözetimi sırasında Ruby İskelesi' nde de meydana gelmesi endişesini yaşamadığı bir gün bile geçmiyor.

"I-ıhh," diyor. "Brighton' da kimseyi tanımıyorum."

Gözlerini pencerenin dışına, sahile giden bir grubun tren istasyonundan çıktığı yere dikiyor. Ellerinde havlu, şemsiye, içinde kağıda sarılı sandviçlerin bulunduğu örgü sepetler taşıyorlar. Bazılarında son model eşyalardan bile var: hafif alüminyumdan yapılma katlanan şezlonglar.

Panama şapkalı yaşlı bir adam elinde purosuyla geçiyor.

"Şu adama bak," diyor Eddie. "Bahse girerim o puroyu iskeleye atacaktır."

"Öyle mi?" diyor Noel. "Ne olmuş?"

"Puro çatlakların arasına düşüp yanmaya başlıyor. Kokusunu alabilirsin. Tahtanın üzerine sürdükleri şu kimyasal madde. Her an tutuşmaya hazır. Dün dört yaşından daha büyük olmayan bir çocuğu ağzına bir puro izmariti koymaya çalışırken yakaladım."

Noel yüzünü buruşturuyor. "Eee?"

Eddie yan dönüyor. "E'si hiç. İnsanlar daha dikkatli olmalılar, hepsi bu."

Noel bir kaşık dolusu sosisi ağzına tıkıyor. "Sen bir espri küpüsün. Doğum günlerinde her zaman bu kadar eğlenir misin?"

Eddie yanıt vermiyor. O tanıdık karanlık, yanındaki yerini almış. Eddie artık ona alışmış, tıpkı kalabalık bir otobüste bir yolcuya yer açar gibi yanında yer açıyor ona.

Bugünkü bakım yükünü düşünüyor. Eğlence Evi'nde kırık bir ayna. Çarpışan arabalara yeni tamponlar Tutkal, diye hatırlatıyor kendine, daha fazla tutkal siparişi vermeli. Brighton'daki o zavallı insanları düşünüyor. Orada kimin iş başında olduğunu merak ediyor.

"Bugün kaçta bitiriyorsun?" diye soruyor Noel.

Eddie soluğunu bırakıyor. "Yoğun olacak. Yaz ayı. Cumartesi günü. Bilirsin."

Noel tek kaşını kaldırıyor. "Altıya kadar at yarışı pistine varabiliriz."

Eddie, Marguerite'i düşünüyor. Noel ne zaman at yarışlarından söz etse Marguerite'i düşünüyor.

"Hadi, bugün senin doğum günün," diyor Noel.

Eddie çatalım artık ilgilenmeye değmeyecek kadar soğumuş olan yumurtasına batırıyor.

"Tamam."

Üçüncü Ders

"İskele o kadar kötü müydü?" diye sordu yaşlı kadın.

"Benim seçimim değildi," dedi Eddie içini çekerek. "Annemin yardıma ihtiyacı vardı. Bir şey diğerine yol açtı. Yıllar geçti. Oradan hiç ayrılamadım. Başka bir yerde hiç yaşamadım. Hiçbir zaman gerçekten para kazanmadım. Nasıl olduğunu bilirsiniz; bir şeye alışırsınız, insanlar size güvenir, bir gün uyanır ve salıyı cumadan ayıramaz olursunuz. Aynı sıkıcı işi yapar dururusunuz, siz 'oyuncaklarla ilgilenen adam'sınızdır, tıpkı..."

"Baban gibi mi?"

Eddie hiçbir şey söylemedi.

"Sana çok sert davranmış," dedi yaşlı kadın.

Eddie bakışlarını yere çevirdi. "Evet. Ne olmuş?"

"Belki sen de ona sert davranmışsındır."

"Sanmıyorum. Benimle en son ne zaman konuştuğunu biliyor musunuz?"

"Sana vurmaya çalıştığı zaman."

Eddie, ona bir bakış fırlattı.

"Ve bana en son ne dedi biliyor musunuz? 'Bir iş bul.' Ne baba ama?"

Yaşlı kadın dudaklarını birbirine bastırdı. "Ondan sonra çalışmaya başladın. Kendini toparladın."

Eddie öfkesinin gümbürtüsünü hissedebiliyordu. "Bakın," diye parladı. "Onu tanımıyordunuz bile."

"Bu doğru." Ayağa kalktı. "Ama senin bilmediğin bir şey biliyorum. Ve sana da gösterme zamanı geldi."

Ruby güneş şemsiyesinin ucunu yere doğru çevirip karda bir daire çizdi. Eddie dairenin içine bakınca gözlerinin sanki yuvalarından fırlayıp kendi başlarına hareket ettiğini, bir delikten geçip başka bir zamana girdiğini hissetti. Görüntüler netleşti. Yıllar önce, eski apartman dairesindeydiler. Eddie ön ve arka tarafı, aşağıyı ve yukarıyı görebiliyordu.

Gördüğü şey şuydu:

Annesi mutfak masasında endişeli bir şekilde

oturuyordu. Onun karşısında Mickey Shea duruyordu. Mickey berbat görünüyordu. Sırılsıklamdı. Ellerini alnına ve burnuna sürüp duruyordu. Derken ağlamaya başladı. Annesi ona bir bardak su getirdi. Mickey'ye beklemesini işaret edip yatak odasına girdi, kapısını kapattı. Ayakkabılarım ve ev elbisesini çıkardı. Bluz ve eteğine uzandı.

Eddie bütün odaları görebiliyor, ama ikisinin neler konuştuğunu duyamıyordu, yalnızca belli belirsiz bir gürültü vardı. Mutfakta Mickey'nin bardaktaki suya dokunmadan cebinden bir içki şişesi çıkardığını ve bir yudum aldığını gördü. Sonra adam yavaşça ayağa kalkıp yatak odasına doğru sendeledi. Kapıyı açtı.

Eddie yan giyinik annesinin şaşkınlıkla Mickey'ye doğru döndüğünü gördü. Mickey yalpalıyordu. Annesi üzerine bir sabahlık aldı. Mickey yaklaştı. Annesinin elleri içgüdüsel olarak onu engellemek için uzandı. Mickey bir an için dondu, ama sonra o eli tutup yakaladı, onu duvara doğru iterek üzerine abandı, beline sarıldı. Eddie'nin annesi kıvrılıp büküldü, sonra bağırmaya başladı. Mickey'yi göğsünden iterken bir yandan da sabahlığını tutmaya çalışıyordu. Ama Mickey daha iri ve güçlüydü. Tıraşsız yanağını Eddie'nin annesinin yanağının alt tarafına gömerek boynuna gözyaşlarını sıvaştırdı.

Derken ön kapı açıldı ve Eddie'nin babası yağmurdan ıslanmış bir şekilde, belinde çekiciyle içeri girdi.

Yatak odasına koşup Mickey'nin karısına sarılmış olduğunu gördü. Bağırmaya başladı. Çekicini kaldırdı. Mickey ellerini başının üstüne koyup kapıya doğru koşarken Eddie'nin babasını yana itti. Eddie'nin annesi, hıçkırıklar içinde ağlıyordu, yüzü yaşlarla doluydu. Kocası, onu omuzlarından yakaladı. Çılgın gibi sarstı. Eddie'nin annesinin sabahlığı düştü. İkisi de haykırıyordu. Sonra Eddie'nin babası yolda çekiciyle bir lambayı parçalayarak evden çıktı. Merdivenlerden gürültüyle inip hafif yağan yağmura çıktı.

"BU DA NEYDİ?" diye bağırdı Eddie, gördüklerine inanamıyordu. "BU neydi böyle?"

Yaşlı Kadın dilini tuttu. Kardaki dairenin yan tarafına geçip bir tane daha çizdi. Eddie aşağıya bakmamaya çalıştı. Elinde değildi. Yeniden düşmeye, sahnedeki gözler haline gelmeye başladı.

Gördükleri şunlardı:

Ruby İskelesi'nin en uzak kenarında, okyanusun ilerisine kadar uzanan dar mendirekte -"Kuzey Noktası" derlerdi oraya bir yağmur fırtması görüyordu. Gökyüzü mavimsi siyahtı. Yağmur tabakalar halinde yağıyordu. Mickey Shea mendireğin ucuna doğru yalpalayarak yürüyordu. Yere düştü. Karnı inip kalkıyordu. Bir an için, yüzü karanlık gökyüzüne dönük olarak öylece yattı, sonra yan tarafına, tahta korkuluğun altına doğru yuvarlandı. Suya düştü.

Birkaç dakika sonra elinde çekiciyle Eddie'nin babası geldi.

Korkuluklara tutunarak suya baktı. Giysileri su içindeydi ve deri alet kemeri ıslanmaktan neredeyse siyaha dönmüştü. Dalgaların içinde bir şey gördü. Durdu, kemeri çıkardı, bir ayakkabısını fırlattı, ötekini de çıkarmaya çalıştı, ama sonra vazgeçip korkulukların altına çömeldi, beceriksiz bir şekilde çalkantılı okyanusa atladı.

Mickey ısrarcı deniz suyunun kabaran dalgaları arasında yan bilinçsiz bir şekilde bir görünüp bir kayboluyordu. Ağzından köpüklii san bir sıvı akıyordu. Eddie'nin babası rüzgarda bağırarak ona doğru yüzdü. Mickey'yi yakaladı. Mickey elini savurdu. Eddie'nin babası da ona karşılık verdi. Yağmur suyu onları şiddetle döverken gökyüzü çakan şimşekle gürledi. Şiddetli dalgaların arasında birbirlerini yakalayıp çırpındılar.

Eddie'nin babası kolunu yakalayıp omzuna dolarken Mickey şiddetle öksürdü. Eddie'nin babası suyun altına girip tekrar çıktı, sonra ağırlığım Mickey'ye vererek kendilerini kıyıya yönlendirdi.

Suyu tekmeleyince karaya doğru ilerlediler. Bir dalga onları geri itti. Sonra tekrar ileri. Okyanus gümbürdeyip şiddetle kıyıya çarpıyordu, ama Eddie'nin babası bir yanda Mickey'nin koltukaltlarını tutmaya, bir yandan da bacaklarını çırpmaya ve görüşünü berraklaştırmak için gözlerini deli gibi kırpıştırmaya devam etti.

Bir dalganın sırtına oturarak aniden kıyıya doğru büyük yol kat ettiler. Mickey inleyip yutkundu. Eddie'nin babası tuzlu suyu tükürdü. Yağmur şiddetle yağar, beyaz köpük yüzlerine çarparken iki adam sanki sonsuzmuş gibi görünen bir süre boyunca kollarını çırptılar. Sonunda yüksek, kıvrımlı bir dalga onları kaldırıp kuma bıraktı. Eddie'nin babası Mickey'nin altından kalkarak dalgayla birlikte yeniden okyanusa sürüklenmeden önce onu koltukaltlarından yakalamayı başardı. Dalgalar çekilince son bir hamleyle Mickey'yi geriye çekti, sonra ıslak kumla dolu ağzı açık bir şekilde yere çöktü.

Eddie'nin görüş yeteneği bedenine tekrar döndü. O okyanusta debelenen kendisiymiş gibi yorgun ve tükenmiş olduğunu hissediyordu. Babası hakkında bildiğini sandığı hiçbir şeyi artık bilmiyor gibiydi.

"Ne *yapıyordu?"* diye fısıldadı.

"Arkadaşını kurtarıyordu," dedi Ruby.

Eddie öfkeyle baktı ona. "Ne arkadaş ama. Ne yaptığını biliyor olsaydım sarhoş postunun boğulmasına izin verirdim."

"Baban da düşündü bunu," dedi yaşlı kadın. "Mickey'yi, onun canını yakmak, hatta belki de öldürmek için kovaladı. Ama yapamadı. Mickey'nin kim olduğunu ve kusurlarını biliyordu. Sarhoş olduğunu biliyordu. Kararının anlık olduğunu biliyordu.

"Ama yıllar önce baban iş ararken İskele'nin

sahibine gidip ona kefil olan Mickey'di. Ve sen doğduğunda, doyurulacak fazladan boğazın masrafım ödeyebilmeleri için anne babana sahip olduğu azıcık parayı borç veren Mickey'di. Baban eski dostlukları ciddiye alan biriydi."

"Bir dakika bayan," diye patladı Eddie. "O piç kurusunun anneme yaptığım gördünüz mü?"

"Gördüm," dedi yaşlı kadın üzgün bir şekilde. "Yaptığı yanlıştı. Ama her şey her zaman göründüğü gibi değildir.

"Mickey o öğleden sonra işten kovulmuştu. Bir vardiyayı daha sarhoş olarak geçirmişti ve patronları artık bu kadarının fazla olduğunu söylemişlerdi ona. Her kötü haberi karşıladığı gibi karşıladı bu kötü haberi de ve daha çok içti. Annenin yanma gidene kadar kafası içkiden iyice bulanmıştı. Yardım için yalvarıyordu annene. İşini geri istiyordu. Baban geç saatlere kadar çalışıyordu. Annen Mickey'yi ona götürecekti.

"Mickey kabaydı, ama kötü değildi. O anda kendinde değildi, akıntıya kapılmış gidiyordu; yaptığı şey yalnızlık ve umutsuzluk hissinin bir sonucuydu. İçgüdülerine göre hareket etmişti. Kötü içgüdüleri. Baban da içgüdülerine göre hareket etti ve ilk içgüdüsü öldürmekken son içgüdüsü bir adamın hayatını kurtarmak oldu."

Ellerini şemsiyesinin ucundan geçirdi.

"Elbette bu yüzden hastalandı. Eve gidecek gücü

bulamadan önce saatlerce ıslak ve yorgunluktan tükenmiş bir şekilde yattı o sahilde. Baban artık genç bir adam değildi. Ellili yaşlardaydı."

"Elli altı," dedi Eddie boş boş.

"Elli altı," diye tekrarladı yaşlı kadın. "Zayıflayan vücudunu, okyanus savunmasız bırakmıştı, zatürree onu etkisi altına aldı ve bir

süre sonra da öldü."

"Mickey yüzünden mi?" dedi Eddie.

"Sadakat yüzünden."

"İnsanlar sadakat yüzünden ölmezler."

"Ölmezler mi?" Gülümsedi. "Din? Hükümet? Bu tür şeylere, bazen ölesiye sadık değil miyizdir?"

Eddie omuz silkti.

"Birbirine sadık olmak," dedi Ruby. "Daha iyidir."

Bundan sonra ikisi karlı vadide uzun süre kaldılar. En azından Eddie'ye öyle geldi. Artık bazı şeylerin ne kadar sürdüğünden emin değildi.

"Mickey Shea'ya ne oldu?" diye sordu Eddie.

"Birkaç yıl sonra tek başına öldü," dedi yaşlı kadın. "Ölene kadar içti. Olanlar yüzünden kendini hiç affetmedi."

"Ama bizim koca adam," dedi Eddie, alnını ovuşturarak. "Hiç bir zaman bir şey söylemedi bu konuda."

"O gece hakkında bir daha hiç konuşmadı. Ne annenle, ne de bir başkasıyla. Annen için, Mickey için,

kendisi için utanıyordu. Hastanede konuşmayı hepten bıraktı. Sessizlik onun kaçışıydı, ama sessizlik nadiren bir sığınak olabilir. Düşünceleri hiçbir zaman peşini bırakmıyordu.

"Bir gece soluklan ağırlaştı, gözleri kapandı ve bir daha uyanmadı. Doktorlar komaya girdiğini söylediler."

Eddie o geceyi hatırlıyordu. Bay Nathanson'a bir telefon daha gelmişti. Kapısı bir kez daha çalınmıştı.

"Ondan sonra annen, onun yatağının başucunda bekledi. Gece gündüz. Dua eder gibi kendi kendine mırıldanırdı: 'Bir şey yapmalıydım. Bir şey yapmalıydım...'

"Sonunda bir gece doktorların ısrarı üzerine uyumak için eve gitti. Ertesi sabah bir hemşire, babam beline kadar pencereden sarkmış buldu."

"Bir dakika," dedi Eddie. Gözleri kısılmıştı. "Ne penceresi?"

Ruby başıyla onayladı. "Gece bir ara baban uyandı. Yatağından kalktı, sendeleyerek odayı geçti ve pencere çerçevesinin üstüne yükselecek gücü buldu. O kısık sesiyle annenin adım seslendi, senin ve ağabeyin Joe'nunkini de. Ve Mickey'ye seslendi. Öyle görünüyor ki o anda kalbi her şeyi ortaya döküyordu, bütün o suçluluk ve pişmanlığı. Belki yaklaşan ölüm ışığını görüyordu. Belki hepinizin dışarda bir yerlerde olduğunuzu biliyor, sokakta penceresinin altında olduğunuzu düşünüyordu. Pervazdan aşağıya eğildi. Gece çok soğuktu. Onun

durumunda biri için rüzgar ve nem çok fazlaydı. Şafaktan önce öldü.

"Babam bulan hemşireler onu yatağına sürüklediler. İşlerini kaybetmekten korkup bu konuda bir kelime bile etmediler. Uykusunda öldüğü hikayesini uydurdular."

Eddie sersemlemiş bir şekilde arkasına yaslandı. Son görüntüyü canlandırdı zihninde. Yaşlı savaş atı babası pencereye tırmanmaya çalışıyor. Nereye gidiyordu? Ne düşünüyordu? Açıklanmadan kaldığında hangisi daha kötüydü: Hayat mı, ölüm mü?

"Siz bunu nereden biliyorsunuz?" diye sordu Eddie, Ruby'ye.

Ruby içini çekti. "Babanın tek kişilik oda bedelini ödeyecek parası yoktu. Perdenin öteki tarafındaki adamın da."

Durakladı.

"Yani kocam Emile'in."

Eddie bakışlarını kaldırdı. Kafası bir bulmacayı çözmüş gibi geriye düştü.

"O zaman babamı *gördünüz."*

"Evet."

"Ve annemi de."

"O yalnız gecelerdeki iniltilerini duydum. Hiç konuşmadık. Ama babanın ölümünden sonra aileni soruşturdum. Nerede çalıştığını öğrenince sevdiğim birini kaybetmiş gibi bir acı hissettim. Adımı taşıyan İskele.

Onun lanetli gölgesini hissettim ve bir kez daha hiç yapılmamış olmasını diledim.

"Bu dilek beni cennete kadar takip etti, burada seni beklerken bile."

Eddie şaşkın bakıyordu.

"Restoran mı?" dedi Ruby dağlardaki ışık beneğini işaret ederek. "Gençlik yıllanma, basit ama güvenli hayatıma geri dönmek istediğim için orada. Ve Ruby İskelesi'nde acı çeken herkesin -bütün kazalar, bütün yangınlar, düşüp kalkmalar, bunları yaşayan herkesin güvende olmasını istedim. Hepsinin, Emile'im için istediğim gibi denizden çok uzakta, hoş bir yerin kucağında ısınmalarını ve iyi bir şekilde doyurulmalarını istedim."

Ruby ayağa kalkınca Eddie de kalktı. Babasının ölümünü düşünmeden edemiyordu.

"Ondan -nefret ediyordum," diye mırıldandı.

Yaşlı kadın başıyla onayladı.

"Çocukken bana çok kötü davrandı. Büyüdüğüm zaman daha da kötüydü."

Ruby, ona doğru bir adım attı. "Edward," dedi yumuşak bir sesle. İlk kez ona tam adıyla hitap ediyordu. "Benden öğreneceğin şey şu olsun: Öfkeyi içinde tutmak zehir gibidir. Seni içerden yer. Nefretin bize zarar veren, insana saldıran bir silah olduğunu düşünürüz. Ama nefret kıvrık bir bıçak gibidir. Ve aynı zararı kendimize de veririz.

"Affet, Edward. Affet. Cennete ilk geldiğinde hissettiğin hafifliği hatırlıyor musun?"

Eddie hatırlıyordu. *Ağrım nerede?*

"Çünkü kimse öfkeyle doğmaz. Öldüğümüzde de ruhumuz öfkeden kurtulur. Ama şu anda buradayken, ilerleyebilmemiz için neden o şekilde hissettiğini anlaman ve neden artık öyle hissetmemen gerektiğini anlaman lazım."

Eddie'nin eline dokundu.

"Babam affetmelisin."

(Vc)Eddie, babasının ölümünden sonraki yıllan düşündü. Nasıl hiçbir şey başaramadığım, nasıl asla hiçbir yere gitmediğini. Bütün o yıllar boyunca babasının ölümü ve annesinin çöküşü olmasa nasıl bir hayat sürdüreceğini hayal edip durmuştu. Yıllar içinde o hayali hayatı yüceltmiş ve bütün kayıpları için babasını suçlamıştı: özgürlük kaybı, kariyer kaybı, umut kaybı. Babasının geride bıraktığı o pis, yorucu işten asla kurtulamamıştı.

"Öldüğünde," dedi Eddie. "Benim de bir parçamı götürdü. Ondan sonra sıkışıp kaldım." ,

Ruby başını iki yana salladı. "İskele'den hiçbir zaman aynlamamanın nedeni baban değil."

Eddie başını kaldırıp ona baktı. "Ne o zaman?"

Ruby eteğine hafifçe vurdu. Gözlüğünü düzeltti. Yürümeye başladı. "Buluşman gereken iki kişi daha var."

Eddie, "Bekle," demeye çalıştı, ama soğuk bir rüzgar neredeyse sesini gırtlağından söküp aldı. Sonra her yer karardı.

Ruby gitmişti. Eddie tekrar dağın zirvesinde, restoranın dışında, kann içinde dikiliyordu.

Orada yalnız başına uzun süre dikildi, ta ki yaşlı kadının geri gelmeyeceğini fark edene kadar. Sonra kapıya doğru gidip yavaşça

açtı. Çatal bıçak seslerini ve üst üste dizilen tabaklann gürültüsünü duydu. Yeni pişen yemeklerin -ekmek, et ve soslar kokusunu aldı. İskele'de ölen bütün insanlann ruhlan oradaydı ve birbirleriyle yiyip içip konuşuyorlardı.

Eddie neden orada olduğunu bildiği için duraklayarak ilerledi. Sağ tarafına, köşedeki locaya, babasının puro içen hayaletine döndü. Ürperdiğini hissetti. Hastane penceresinden sarkan, gecenin bir yansında yalnız bir şekilde ölen yaşlı adamı düşündü.

"Baba?" diye fısıldadı.

Babası, onu duyamıyordu. Eddie biraz daha yaklaştı. "Baba. Artık neler olduğunu biliyorum."

Sesinin boğazına takıldığını hissetti. Locanın yanına dizüstü çöktü. Babası o kadar yakındaydı ki sakallannı ve purosunun tel tel olmuş ucunu görebiliyordu. Yorgun gözlerinin altmdaki torbalan, yana yatık bumunu, bir işçinin kemikli eklemlerini ve geniş omuzlarım

görebiliyordu. Kendi kollarına bakıp bu dünyevi beden içinde babasından daha yaşh olduğunu fark etti. Her anlamda daha fazla yaşamıştı ondan.

"Sana karşı öfkeliydim, baba. Senden nefret ediyordum."

Eddie gözyaşlarının biriktiğini hissetti. Göğsünde bir sarsıntı

oldu. İçinden bir şeyler akıp gidiyordu.

"Beni dövdün. Kendini bana karşı kapattın. Bunu anlamıyordum. Hala anlamıyorum. Neden yaptm bunu? Neden?" Uzun, acı dolu soluklar aldı. "Bilmiyordum, tamam mı? Hayatını, neler olduğumu bilmiyordum. Seni *tanımıyordum.* Ama sen benim babamsm. Artık bunlara aldırmayacağım, tamam mı? Tamam mı? Eskiden olanlara boş verebilir miyiz?"

Sesi titreyerek tiz ve ağlamaklı bir hal aldı. Artık onun sesi değil gibiydi. "TAMAM Ml? BENİ DUYUYOR MUSUN?" diye bağmh. Sonra sesi yumuşadı. "Beni duyuyor musun? Baba?"

Eğilerek babaslina doğru yaklaştı. Onun kirli ellerini gördü. Bildik son sözleri bir fısıltı halinde söyledi.

"Tamir edildi."

Eddie masaya yumruğunu indirip yere yığıldı. Başmı kaldırdığmda genç ve güzel Ruby'nin karşıda durduğunu gördü. Ruby başını eğip kapıyı açtı ve yeşim rengi gökyüzüne doğru yükseldi.

PERŞEMBE, 11.00

Eddie'nin cenazesinin masraflarını kim ödeyecekti? Hiç akrabası yoktu. Hiçbir talimat bırakmamıştı. Cesedi, giysileri ve özel eşyalarıyla birlikte şehir morgundaydı. İş gömleği, çorapları ve ayakkabıları, keten şapkası, nikah yüzüğü, sigaraları ve boru temizleyicileri, hepsi alınmayı bekliyordu.

Sonunda, parkın sahibi Bay Bullock, Eddie'nin artık nakde çevrilemeyecek olan maaş çeki için sakladığı parayı kullanarak faturayı ödedi. Tabut tahta bir kutudan ibaretti. Katılımcıların çoğu işe geri dönmek zorunda olduğu için yakın bir kilise -İskele'ye en yakın olanı- seçildi.

Törenden birkaç dakika önce rahip, mavi spor ceket ve en iyi siyah kotunu giymiş olan Dominguez'den ofisine bir uğramasını rica etti.

"Merhumun eşsiz özelliklerinden bazılarını söyleyebilir misiniz?" dedi rahip. "Sanının onunla birlikte çalışıyormuşsunuz."

Dominguez yutkundu. Rahiplerin yanında hiçbir zaman rahat olamazdı. Bu konuyu düşünüyormuş gibi parmaklarını birbirine geçirdi ve böyle bir durumda birisinin yapması gerektiğini düşündüğü kadar yumuşak bir şekilde konuştu.

"Eddie," dedi sonunda. "Karısını gerçekten çok severdi."

Parmaklarını ayırıp hızla ekledi. "Tabi ben onunla

hiç tanışmadım."

Eddie'nin Cennette Karşılaştığı Dördüncü Kişi

Eddie gözlerini kırpıştmnca kendini küçük, yuvarlak bir odada buldu. Dağlar yok olmuştu, yeşim rengi gökyüzü de. Sıvah alçak tavan başmm hemen yakınındaydı. Kahverengi boyalı odada -paket kağıdı kadar gösterişsizdi tahta tabure ve oval aynadan başka bir şey yoktu.
'

Eddie ayna'nın önüne geçti. Kendi yansıması yoktu. Yalnızca, artık genişleyip bir sıra kapıyı da içeren oda'nın aksini görebiliyordu. Eddie arkasına döndü.

Sonra öksürdü.

Ses, başkasından gelmiş gibi ürküttü onu. Tekrar öksürdü, bu defaki sanki göğsündeki bir şeylerin yeniden yerleşmesi gerekiyormuş gibi gürültülü bir öksürüktü.

Bu ne zaman b;ışladı, diye düşündü Eddie. Ruby'yle geçirdiği zamandan beri yaşlanan cildine dokundu. Artık daha ince ve kuruydu. Yüzbaşı'yla görüştüğünde gergin bir lastik gibi sıkı olan kamı yaşla birlikte gevşeyip sarkmıştı.

Buluşacağın iki insan daha var, demişti Ruby. Ya sonra ne olacaktı? Belinde rahatsız edici bir ağrı vardı. Yaralı bacağı git gide katılaşıyordu. Neler olduğunu anladı, cennetin her yeni aşamasıyla birlikte oluyordu bu. Çürüyordu.

Kapılardan birine yaklaşıp itti. Ansızın kendini dışarıda buldu, tanımadığı bir arazideki hiç görmediği bir bahçede, bir düğün törenindeydi. Çimenlik alanı ellerinde gümüş tepsiler olan konuklar doldurmuştu. Bir uçta kırmızı güller ve huş ağacı dallarıyla süslü kemerli bir geçit, diğer uçta, yani Eddie'nin yanında oraya girmesini sağlayan kapı vardı. Genç ve güzel bir gelin grubun ortasındaydı ve tereyağı rengindeki saçlarından bir toka çıkarıyordu. İnce, uzun olan damat ise siyah bir düğün ceketi giymişti ve elinde kabzasında yüzük olan bir kılıç tutuyordu. Kılıcı geline doğru uzattı, o alırken kalabalık sevinç çığlıkları attı. Eddie onların seslerini duyabiliyordu, ama dilleri yabancıydı. Alman mı? İsveçli mi?

Tekrar öksürdü. Grup başını kaldırıp baktı. Her konuk gülümsüyor gibiydi ve bu gülümseme Eddie'yi korkutuyordu. Yuvarlak odaya geri dönmek için hızla geldiği kapıdan geri çıktı. Ama başka bir düğünün ortasında buldu kendini. Bu kez düğün büyük bir salondaydı. İnsanlar İspanyola benziyordu ve gelinin saçlarında turuncu çiçekler vardı. Gelin bir eşten diğerine geçerek dans ederken her konuk ona küçük bir para kesesi veriyordu.

Eddie yine öksürdü -elinde değildi-, konuklardan birkaçı bakınca yine kapıdan geri geri çıktı ve farklı bir düğüne geldi. Eddie'nin sahiplerinin Afrikalı olduğunu

tahmin ettiği düğünde aileler

yere şarap döküyordu ve evlenen çift bir süpürgenin üstünden atlıyordu. Sonra bir başka kapıdan, sevinç çığlıkları atan konukların önünde havai fişeklerin yakıldığı Çin resepsiyonuna, ardmdan başka bir kapıdan çiftin iki kulplu bir kadehten birlikte içtiği başka bir törene -Fransız olabilir miydi? çıktı.

Bu ne kadar devam edecek, diye düşündü. Düğünlerin hiçbirinde konukların oraya nasıl geldiklerine dair bir ipucu yoktu, herhangi bir araba, otobüs, vagon ya da at görünmüyordu. Gidiş de sorun gibi görünmüyordu. Konuklar etrafta dolaşıyor ve Eddie de onlardan biri olarak kabul ediliyordu. Dünyadayken katıldığı düğünlerdeki gibi kendisine gülümseniyor, ama asla konuşulmuyordu. O da böylesini tercih ediyordu. Düğünler Eddie'ye göre utanç verici anlarla doluydu; çiftlerin dans etmesi veya gelinin sandalyesini kaldırmaya yardım etmek gibi. Böyle anlarda yaralı bacağı parlıyormuş ve . insanlar da uzaktan bacağmı görebiliyorlannış gibi hissediyordu.

Bu yüzden Eddie davetlerin çoğundan kaçardı, gittiği zaman da park yerinde sigara içip zamanın geçmesini beklerdi. Zaten uzun süredir katılması gereken bir düğün olmuyordu. Yalnızca hayatmm son yıllarında, ergenlik çağındaki İskele işçilerinden bazıları büyüyüp evlendiğinde solmuş takım elbisesini dolaptan çıkarıp

boynunu gıdıklayan yakalı gömleğini giydiğini hatırlıyordu. O zamana kadar, kmlmış bacak kemikleri iyice deforme olmuştu. Romatizma dizini istila etmişti. Belirgin bir biçimde aksadığı için mum yakma gibi anlara katılmayabiliyordu. Kimsesiz, yalnız ve "yaşlı bir adam" olarak görülüyor, kimse ondan fotoğrafçılar masaya geldiğinde gülümsemesi dışında bir şey istemiyordu.

Oysa şimdi üzerinde bakım tulumuyla bir düğünden diğerine, bir davetten diğerine gidiyor, bir dilden, pastadan ve müzikten, başka bir dile, pastaya ve müziğe geçiyordu. Benzerlik Eddie'yi şaşırtmıyordu. O daima herhangi bir düğünün bir başkasından çok farklı olmayacağını düşünürdü. Anlamadığı şey *onun* bu düğünlerle ne ilgisinin olduğuydu.

Bir eşikten geçtikten sonra kendisini bir İtalyan köyünde buldu. Tepelerde üzüm bağları ve traverten taşından yapılma çiftlik evleri vardı. Erkeklerin çoğunun sık siyah saçları, ıslak ve geriye taranmıştı, kadınlar ise koyu renk gözlere ve keskin yüz hatlarına sahipti. Eddie bir duvar dibinde kendine yer bulup gelin ve damadın iki saplı testereyle bir kütüğü ikiye ayırışını seyretti. Müzik -flütler, kemanlar, gitarlarçalıyor, konuklar tarantella yaparak hareketli bir şekilde dönerek dans ediyorlardı. Eddie birkaç adım geriledi. Gözleri kalabalığın dışına doğru kaydı.

Eflatun renkli uzun elbisesi ve hasır şapkasıyla bir

nedime elinde bir sepet badem şekeriyle konukların arasından geçti. Uzaktan 20 yaşlarında görünüyordu.

"Per l'amaro e il dolce?" dedi şekerlerden uzatarak. *"Per l' amaro e* il *dolce? ... Perl' amaro e il dolce?. .. "*

Kızın sesi, Eddie'nin bütün bedeninin sarsılmasına neden oldu. Terlemeye başladı. Bir şey ona kaçmasını söylerken başka bir şey ayaklarım dondurarak yere çiviliyordu. Kız, onun tarafına doğru geldi. Gözleri kağıt çiçeklerle süslü şapkanın ahından Eddie'yi buldu.

"Perl' amaro e il dolce?" dedi şekerleri uzatıp gülümseyerek. "İyi günde kötü günde?"

Kızın saçları tek gözünün üstüne düşünce Eddie'nin kalbi neredeyse yerinden fırlıyordu. Dudaklanmn aralanmasıyla gırtlağımn gerilerinden gelen sesin yükselmesi bir an sürdü, ama bu tür şeyler hissetmesine neden olan tek kişinin isminin ilk harfinde hepsi birleşti. Dizlerinin ,üstüne çöktü.

"Margı.ıerite..." diye fısıldadı.

"İyi günde kötü günde," dedi kız.

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie ve ağabeyi atölyede oturuyorlar.

"Bu," diyor Joe bir matkabı kaldırarak. "En yeni model."

Joe damalı spor bir ceket ve siyah-beyaz Oxford ayakkabıları giymiş. Eddie, ağabeyinin fazla gösterişli olduğunu düşünüyor -ona göre gösterişli olmak sahtecilik

anlamına geliyorfakat Joe artık bir hırdavat şirketinin satış elemanı ve Eddie aynı giysiyi yıllardır giyiyor, bu yüzden o ne bilir ki?

"Evet, efendim," diyor Joe. "Bir de şuna bak. Pille çalışıyor."

Eddie pili, nikel kadmiyum denen o küçük şeyi parmaklarının arasında tutuyor. İnanması çok zor.

"Çalıştır," diyor Joe, matkabı uzatarak.

Eddie tetiği çeker çekmez büyük bir gürültüyle çalışıyor.

"Güzel, ha?" diye bağırıyor Joe.

O sabah Joe, kardeşine yeni maaşını söylüyor. Eddie'nin kazandığının üç katı. Ve sonra kardeşini terfisi için kutluyor: Babasının eski pozisyonuna, Ruby İskelesi'nin bakım servisinin başına geçiyor Eddie. Küçük kardeş şöyle karşılık vermek istiyor. "Eğer o kadar önemliyse neden sen benim işimi, ben de şeninkini almıyoruz?" Ama bir şey söylemiyor. Eddie böylesine derinden hissettiği hiçbir şeyi söylemiyor.

"Merhaba? İçerde kimse var mı?"

Marguerite kapıda, elinde turuncu bir bilet makarası var. Eddie'nin gözleri her zaman olduğu gibi onun yüzüne, buğday rengi tenine, koyu kahverengi gözlerine gidiyor. Marguerite bu yaz bilet gişelerinde işe girdi ve üzerinde resmi Ruby İskelesi üniforması var: beyaz gömlek, kırmm yelek, siyah dar pantolon, kırmızı bere

ve yakasına iliştirilmiş bir isim etiketi. Bu görüntü Eddie'yi kızdırıyor, özellikle de büyük işadamı pozlarındaki ağabeyinin önünde.

"Ona matkabı göster," diyor Joe. Marguerite' e dönüyor. "Pille çalışıyor."

Eddie tetiği çekiyor. Marguerite kulaklarını tıkıyor.

"Senin horlamandan bile daha gürültülü," diyor.

"0-ho!" diye bağırıyor Joe bir kahkaha atarak. "Seni mat etti." Eddie mahcup bir şekilde yere bakıyor, sonra karısının gülümsediğini görüyor.

"Dışarı gelebilir misin?" diye soruyor karısı.

Eddie matkabı sallıyor. "Çalışıyorum."

"Yalnızca bir dakika, olur mu?"

Eddie yavaşça ayağa kalkıyor, sonra kansmm ardından yavaşça dışarı çıkıyor. Güneş yüzüne çarpıyor.

"DOGUM GÜNÜN KUTLU OLSUN, BAY EDDIE!" diye bir ağızdan bağırıyor bir grup çocuk.

“Eh, olsun bakalım,” diyor Eddie.

Marguerite bağırıyor. ‘"Pekâlâ çocuklar, mumlan pastaya koyun!”

Çocuklar yakındaki katlanan masanın üstünde duran pastaya hücum ediyorlar. Marguerite, Eddie’ye doğru eğilip fısıldıyor..

"Otuz sekizine birden üfleyeceğine söz verdim.”

Eddie horlar gibi gülüyor. Karısının grubu organize edişini seyrediyor. Marguerite ve çocukların yanında her

zaman olduğu gibi, karısının onlarla böylesine kolay ilişki kurabilmesi onu neşelendiriyor, ama Marguerite'in çocuk sahibi olamayışı yüzünden de keyfi kaçıyor. Bir doktor Marguerite' in çok endişeli olduğunu söylemişti. Bir diğeriyse çocuk sahibi olmak için çok fazla beklediğini, 25 yaşına kadar çocuk doğurmuş olması gerektiğini. Zaman içinde de doktora gidecek paraları kalmamıştı. Neyse neydi.

Marguerite yaklaşık bir yıldır evlat edinmekten söz ediyordu. Kütüphaneye gitmiş, eve bazı belgeler getirmişti. Eddie çok yaşlı olduklarını söylemişti. "Bir çocuk için kim yaşlıdır ki?" diye sormuştu Marguerite.

Eddie düşüneceğini söylemişti.

"Pekala," diye bağırıyor Marguerite pastanın yanından. "Hadi, Bay Eddie! Üfleyin bakalım. Oh, bir dakika, bir dakika ... " Çantasını karıştırıp bir fotoğraf makinesi çıkarıyor. Çubuklar, flapalar ve yuvarlak flaşıyla karmaşık bir alet bu.

"Charlene kullanmama izin verdi. Polaroid."

Marguerite kompozisyonu oluşturuyor, Eddie pastanın üzerine eğilmiş, 38 mum alevine hayran olan çocuklar başına üşüşmüş. Bir çocuk Eddie'yi dürtüp, "Hepsini üfle, tamam mı?" diyor.

Eddie pastaya bakıyor. Krema sayısız minik parmak iziyle mahvolmuş.

"Üfleyeceğim," derken karısına bakıyor.

Eddie, genç Marguerite'e bakakaldı.

"Bu sen değilsin," dedi.

Kız badem şekeri sepetini yere bıraktı. Üzgün bir şekilde gülümsedi. Tarantella dansı arkasında devam ediyordu ve güneş, beyaz bulut kurdelesinin ardında soluyordu.

"Sen değilsin," dedi tekrar.

Dansçılar bağırmaya başladı. *"Hooheyy!"* Tefler çalındı.

Kız elini uzattı. Eddie düşen bir şeyi tutar gibi içgüdüsel olarak hemen uzandı. Parmaklan buluştu ve Eddie'nin içini daha önce hiç yaşamadığı bir lıis kapladı, sanki kendi etinin üstünde yeni bir et oluşuyordu; yumuşak, sıcak ve neredeyse gıdıklanır gibi. Marguerite, onun yanma çömeldi.

"Bu sen değilsin," dedi Eddie.

"Benim," diye :fısıldadı Marguerite.

Hooheyy!

"Sen değilsin, sen değilsin, sen değilsin," diye mırıldandı Eddie. Sonra başını omm omzuna bırakarak ölümünden beri ilk kez ağlamaya başladı.

ıVcıOnlann düğünleri bir Noel arifesinde, loş bir şekilde aydmlatılmış Sammy Hong adlı Çin restoranının ikinci katında yapılmıştı. Restoranın sahibi Sammy, o gece müşterilerinin az olacağım düşünerek orayı tutmalarını kabul etmişti. Eddie askeriyeden kalan parasını bu

davete harcamıştı; kızarmış tavuk, porto şarabı ve akordeon çalan bir adam. Törende kullanılan sandalyeler restoran bölümünde kullanılacağı için yeminler edildikten sonra konuklardan ayağa kalkmaları istenip sandalyeler alt kattaki masalara indirilmişti. Akordeon çalan adam bir tabureye oturmuştu. Yıllar sonra Marguerite düğünlerinde eksik olan tek şeyin "bingo kartları" olduğuna dair şakalar yapacaktı.

Yemeğin bitiminde verilen birkaç küçük hediyeden sonra son kez şerefe kadeh kaldırıldı ve akordeon çalan adam çantasını toparladı. Eddie ve Marguerite ön kapıdan çıktı. Hafif ama dondurucu bir yağmur yağıyordu. Gelin ve damat yalnızca birkaç blok ötede olan evlerine yürüyerek gittiler. Marguerite gelinliğinin üstüne kalın pembe bir kazak, Eddie de beyaz takım elbisesinin ceketini giydi; gömleği alttan boynunu acıtıyordu. El ele tutuştular. Sokak lambalarının ışığının oluşturduğu havuzlarda ilerlediler.

İnsanlar taş altında gizlenen bir nesneymiş gibi aşkı "bulduklarım" söylerler. Ama aşk pek çok biçim alabilir ve asla hiçbir kadın ve erkek için aynı değildir. O halde insanların bulduğu şey *gerçek* aşktır. Ve Eddie, Marguerite'le gerçek aşkı buldu; makbul, derin, ama sessiz, Eddie'nin her şeyin ötesinde yerinin doldurulamaz olduğunu bildiği aşkı. O öldükten sonra günlerinin öylece geçmesine izin vermiş, kalbini uykuya yatırmıştı.

İşte şimdi Marguerite yeniden karşısındaydı, hem de evlendikleri günkü kadar genç.

"Benimle yürü," dedi Marguerite.

Eddie ayakta durmaya çalıştı, ama aksayan dizi büküldü. Marguerite hiç çaba harcamadan onu kaldırdı.

"Bacağın," dedi, rengi solmuş yaraya şefkatli bir aşinalıkla baktı. Sonra başını kaldmp Eddie'nin kulağının üstündeki saç tutamma dokundu.

"Beyazlamış," dedi gülümseyerek.

Eddie dilini bile oynatamıyordu. Bakmaktan başka bir şey yapamıyordu. Tam hatırladığı gibiydi, hatta daha da güzeldi, çünkü Eddie'nin ona ait son amlan daha yaşlı ve acı çeken bir kadına aitti. Marguerite'in yanında sessizce dikildi, derken kızın gözleri kısıldı, dudakları yaramaz bir şekilde aralandı.

"Eddie." Kıkırdar gibiydi. "Nasıl göründüğümü bu kadar çabuk mu unuttun?"

Eddie yutkundu. "Seni hiç unutmadım."

Kız hafifçe onun yüzüne dokundu, Eddie'nin bedeninden yukarı bir sıcaklık yükseldi. Köyü ve dans edenleri işaret etti.

"Hepsi düğün," dedi mutlu bir şekilde. "Benim seçimim buydu. Her kapının arkasında düğün dünyası. Oh Eddie, hiç değişmiyor, damadın duvağı kaldmşı, gelinin yüzüğü kabul edişi, gözlerinde gördüğün umutlar,, dünyanın her yerinde hep aym. Aşklan'nın ve evliliklerinin

bütün rekorları kıracağına gerçekten inanıyorlar."

Gülümsedi. "Sence bu bizde de var mıydı?"

Eddie ne cevap vereceğine şaşırdı.

"Akordeoncumuz vardı," dedi.

Davetten uzaklaşıp çakıl taşı kaplı yolda ilerlediler. Arkadaki gürültü hafifledi. Eddie, ona gördüğü her şeyi, bütün olanları anlatmak istiyordu. Ona büyük küçük her şeyi sormak istiyordu. İçinde bir çalkantı hissediyor, bir durup bir başlayan kaygıyı yaşıyordu. Nereden başlayacağı konusunda bir fikri yoktu.

"Bunu sen de yaptın mı?" dedi sonunda. "Beş kişiyle buluştun mu?"

Marguerite başıyla onayladı.

"Beş farklı insanla," dedi Eddie.

Kız tekrar başını salladı.

"Ve sana her şeyi açıkladılar, öyle mi? Peki bu bir fark yarattı mı?"

Marguerite gülümsedi. "Hem de çok büyük bir fark." Eddie'nin

çenesine dokundu. "Ve sonra ben seni beklemeye başladım."

Eddie, onun gözlerini inceledi. Gülümseyişini. Onun bekleyi

şinin de kendisininki gibi olup olmadığım merak etti.

"Benim hakkımda... ne kadar şey biliyorsun? Yani, benim...şeyimden beri ne kadar şey biliyorsun?"

Hala söylemekde zorluk çekiyordu.

"Ölümünden beri."

Marguerite hasır şapkayı çıkarıp kalın, parlak lüleleri alnından uzaklaştırdı. "Eh, biz birlikteyken olan her şeyi biliyorum..."

Dudaklarını birbirine bastırdı.

"Ve şimdi de *neden* olduklarını biliyorum..."

Ellerini göğsüne koydu.

"Ve Ayrıca... beni çok sevdiğini de biliyorum."

Marguerite, onun öteki elini . de tuttu. Eddie içini eriten bir sıcakhk duydu.

"Ama *senin* nasıl öldüğünü bilmiyorum," dedi Marguerite.

Eddie bir an düşündü.

"Ben de emin değilim," dedi. "Bir kız vardı, küçük bir kız, bir oyuncağa doğru gidiyordu ve başı dertteydi..."

Marguerite'in gözleri irileşti. O kadar genç görünüyordu ki. Bu iş, karısına nasıl öldüğünü anlatmak Eddie'nin sandığından daha zordu.

"Parkta bir oyuncak vardı, şu yeni oyuncaklardan, bizim eskiden ahşık olduklammzdan değil, insanlar artık çok hızlı gitmek zorunda. Neyse, bu oyuncakta arabalar yukardan hızla aşağıya iniyor ve hidrolikler arabayı durdurarak yavaşça aşağıya inmesini sağlıyor, ama bir şey kabloyu kesmiş, araba koparak serbest kaldı, nasıl

olduğunu hâlâ anlamıyorum, ama ben bırakmala'nın söylediğim için araba düştü -yani Dom'a, benimle çahşan şu genç, bırakmasını söyledimbu onun hatası değildi, ona bırakmasını ben söyledim, ama soma onu durdurmaya çalıştım, beni duymadı, o küçük kız tam orada oturuyordu ve ona ulaşmaya çalıştım. Onu kurtarmaya çalıştım. Küçük ellerini hissettim, ama soma ben..."

Orada durdu. Marguerite başını yana eğip devam etmesini istedi. Eddie derin bir şekilde içini çekti.

"Buraya geldiğimden beri bu kadar konuşmadım," dedi Eddie.

Marguerite başını sallayarak gülümsedi, yumuşak bir gülümsemeydi bu. Bunu görünce Eddie'nin gözleri nemlenmeye başladı ve bir üzüntü dalgası içini kapladı. Sonra birden bunların hiçbirinin

önemi kalmadı; ne ölümü, ne park, ne de, "Geri çekilin!" diye bağırdığı kalabalık. Neden bunları anlatıyordu? Ne yapıyordu? Gerçekten *onunla* birlikte miydi? Ruhu eski duyguların tuzağına düşmüştü, dudakları titremeye başladı ve kaybettiği her şeyin oluşturduğu akıntıya kapıldı. Karısına bakıyordu, ölü karısına, genç karısına, kayıp karısına, yalnız karısına ve artık daha fazla bakmak istemiyordu.

"Oh Tanrım, Marguerite," diye fısıldadı. "Özür dilerim. Özür dilerim. Bunu söyleyemiyorum. Bunu

söyleyemiyorum. Bunu söyleyemiyorum."

Başını onun ellerine bıraktı ve her nasılsa söyledi. Herkesin söylediği şeydi bu.

"Seni o kadar çok özledim ki."

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Yarış pisti yaz müşterileriyle dolu. Kadınlar hasır şapkalar takmışlar erkeklerse puro içiyor. Eddie ve Noel, Daily Double' da Eddie'nin doğum günü rakamı olan 39' u oynamak için işten çıkıyorlar. Aşağıya doğru meyilli katlanan koltuklara oturuyorlar. Ayaklarının dibinde, yere atılmış biletlerin ortasında kağl!tan bira bardakları duruyor.

Daha önce Eddie günün ilk yarışını kazanmıştı. Bu kazancının yansını ikinci yarışa koymuş ve toplam 209 dolar kazanmıştı. İlk kez böyle bir şey başına geliyordu. Daha küçük bahislerde iki kez kaybedince altıncı yarışta kazanmak için elindeki her şeyi bir ata yatırmıştı, çünkü o ve Noel coşkulu bir mantıkla oraya cepleri neredeyse boş geldiklerini ve eve yine aynı şekilde dönmelerinden bir zarar gelmeyeceği konusunda anlaşmışlardı.

"Bir düşün," diyor Noel. "Eğer kazanırsan çocuk için gerekli parayı bulmuş olacaksın."

Zil çalıyor. Atlar harekete geçiyor. Dönemeçsiz yolda birlikte ilerliyorlar, renkli ipekleri sıçrama hareketiyle bulanıklaşıyor. Eddie, Jersey Finch adlı 8 numaralı ata oynamış ve bu kötü bir bahis değil, özellikle de bire

dörtte, ama Noel' in az önce çocukla -Marguerite' le evlat edinmeyi düşündükleri çocukilgili olarak söylediği şey içini suçluluk duygusuyla dolduruyor. Bu parayı kullanabilirlerdi. Neden böyle şeyler yapıyor sanki?

Kalabalık ayağa kalkıyor. Atlar düz yolda ilerliyor. Jersey Finch dışarı çıkıp adımlarını genişletiyor. Gök gürültüsünü andıran nal seslerine çığlıklar eşlik ediyor. Noel bağırıyor. Eddie biletini sıkıyor. Faz/asıyla gergin. Tüyleri diken diken oluyor. Bir at grubun önüne çıkıyor.

Jersey Finch!

Şimdi Eddie'nin neredeyse 800 doları var.

"Evi aramam lazım," diyor.

"Mahvedeceksin," diyor Noel.

"Neden bahsediyorsun?"

"Birine söylersen şansını mahvedersin."

‘"Sen delisin."

"Arama."

"Arayacak ve Marguerite'i sevindireceğim."

"Bu onu sevindirmeyecek."

Topallayarak telefona gidiyor ve telefona bozuk para atıyor. Marguerite telefonu açınca Eddie, ona haberi veriyor. Noel haklı.

Karısı sevinmiyor. Ona eve gelmesini söylüyor. Eddie, ona kendisine ne yapacağını söylemekten vazgeçmesini söylüyor.

"Bebeğimiz geliyor," diye azarlıyor onu, Marguerite.

"Böyle davranmaya devam edemezsin."

Eddie kulaklarının arkası alev alev yanarak telefonu kapatıyor. Korkuluklarda fıstık yiyen Noel' in yanına gidiyor.

"Dur tahmin edeyim," diyor Noel.

Miitch Albom

Gişeye gidip bir at daha seçiyorlar. Eddie cebindeki parayı çıkarıyor. Yansı bu parayı artık istemiyor, yansı ise iki katını istiyor, ozaman eve gidip parayı yatağa fırlatarak karısma, "İşte, istediğin her şeyi al, tamam mı?" diyebilir.

Noel, onun paraları gişedeki açıklıktan içeri uzatışım seyrederken tek kaşını kaldmyor.

"Biliyorum, biliyorum," diyor Eddie.

Bilmediği şey Marguerite' in onu telefonla arayamadığı için bulmak üzere piste geliyor olduğu. Marguerite doğum gününde Eddie'ye bağırdığı için kendini kötü hissediyor ve ondan özür dilemek istiyor; ayrıca bir yerde durmasını da. Önceki akşamlardan Noel' in kapanışa kadar orada kalmalarım isteyeceğini biliyor -Noel öyle biri. Ve pist yalnızca on dakika mesafede olduğu için çantasını kapıp ikinci el Nash Rambler' la Ocean Parkway' de ilerliyor. Lester Caddesi' nden sağa dönüyor. Güneş batmış gökyüzü değişmekte. Arabaların çoğu karşı yönden geliyor. Lester Caddesi' ndeki üst geçide yaklaşıyor. Eskiden müşteriler piste böyle

ulaşıyordu. Merdivenleri çıkıp caddenin üstünden geçiyor, sonra tekrar merdivenlerden iniyorlardı. Daha sonra pist sahipleri trafik ışıklarının parasını ödedikleri için geçit büyük oranda rahatladı.

Ama bu gece boş değil. Saatler önce bir dükkandan beş kutu sigara ve üç şişe Old Harper's viskisi çalarak kaçan ve bulunmak istemeyen 17 yaşlarındaki iki genç orada. İçkileri bitirmişler ve sigaraların da çoğunu içmişler. Canları sıkılarak şişeleri paslı korkuluktan aşağıya sallandırıyorlar.

"Bana meydan oku," diyor bir tanesi.

"Sana meydan okuyorum," diyor diğeri.

Gençlerden birincisi şişeyi aşağıya bırakıyor ve seyretmek için metal ızgaranın arkasına dalıyor. Şişe bir arabayı kıl payı kaçırıp yerde parçalanıyor.

"Vavvv," diyerek ikinci çocuk bağırıyor. "Bunu gördün mü?"

"Şimdi seninkini bırak, ödlek tavuk."

İkincisi ayağa kalkıp trafiğin yoğun olmadığı sağ şeridi seçerek şişeyi sarkıtıyor. Şişeyi araçların arasına bırakacak uygun zamanı bulmak için bir ileri bir geri sallıyor. Sanki bu bir sanat ve o da bir sanatçı.

Parmaklarını açarken neredeyse gülümsüyor.

Biraz aşağıdaki Marguerite' in aklına yukarıya bakmak hiç gelmiyor, o geçitte bir şeyler olabileceğini hiç düşünmüyor, hala parası varken Eddie'yi pistten

çıkarmaktan başka bir şey yok aklında. Old Harper's viski şişesi ön camına çarpıp uçuşan tanecikler haline getirirken bile Eddie'yi nerede araması gerektiğini düşünüyor. Arabası ortadaki beton bölmeye çarpıyor. Marguerite bir bebek gibi savruluyor; kapıya, kontrol paneline ve direksiyona çarpıyor, karaciğeri yırtılıyor, kolu kırılıyor ve başını o kadar sert bir şekilde vuruyor ki akşamın sesleriyle olan bütün bağını kaybediyor. Arabanın savrulurken çıkardığı sesi duymuyor. Çalan kornaları da. Lastik ayakkabılı gençlerin Lester Caddesi geçidinden inip koşarak geceye karıştığını da duymuyor.

Aşk, yağmur gibi yukarıdan beslenebilir, çiftleri sırılsıklam eden bir neşeyle ıslatabilir. Ama bazen hayatın öfkeli ateşi altında aşkın yüzeyi. kurur ve aşağıdan beslenmesi, kökleriyle ilgilenilmesi ve hayatta tutunması gerekir.

Lester Caddesi'nde meydana gelen kaza sonucunda Marguerite hastaneye kaldmldı. Neredeyse altı ay boyunca yatağa bağlı kaldı. Yaralanan karaciğeri sonunda iyileşti, ama masraflar ve meydana gelen gecikme evlat edinmelerine engel oldu. Bekledikleri çocuk bir başkasına gitti. Bu yüzden hissedilen, ama ifade edilmeyen suçlama hiçbir zaman dinlenecek bir yer bulamadı kendine, tıpkı bir gölge gibi Eddie'yle Marguerite arasmda dolaştı durdu. Marguerite uzun süre sessiz kaldı. Eddie

kendini işine verdi. Gölge, masalarında kendine bir yer buldu ve onun ' eşliğinde, yalnız tabak çatal şıngırtısı arasmda yemeklerini yediler. Konuştuklarında genellikle önemsiz şeyler hakkmda konuştular. Aşklarının suyu köklerin altına gizlenmişti. Eddie bir daha at yarışlarına gitmedi. Noel'i ziyaretleri yavaş yavaş sona erdi, ikisi kahvaltı masasında çaba gerektirmeyen bir şey konuşamaz oldular.

Ahşapla uygulanması mümkün olmayan açılarda bükülebiliyorlardı kullanılmaya başlandı ve neredeyse unutulmak üzere olan korku trenleri birdenbire yeniden moda oldu. Parkın sahibi Bay Bullock, Ruby İskelesi için çelik-ray modeli sipariş etmişti ve Eddie de inşaatı denetliyordu. Montajı yapanlara durmadan bağırıyor, her haraketlerini kontrol ediyordu. Bu kadar hızlı olan hiçbir şeye güvenemezdi. Altmış derece, ha? Birisinin yaralanacağından emindi. Yine de bu iş kafasını boşaltmasını sağlıyordu.

Stardust Band Shell yıkılmıştı. Fermuvar adlı oyuncak ve çocukların artık çok basit bulduğu Aşk Tüneli de. Birkaç yıl sonra Kütük Değirmeni denen yeni bir oyuncak sandalın gelmesi ve çok rağbet görmesi Eddie'yi şaşırtmıştı. Müşteriler su kanallarından geçiyor ve sonunda büyük bir havuza düşüyorlardı. Okyanus 300 metre ötedeyken Eddie insanların ıslanmaktan neden bu kadar zevk aldıklarını anlayamıyordu. Ancak yine de

bakım işlerini aynı titizlikle yürütüyordu; yalınayak suyun içinde çalışıyor, sandalların raylarından çıkmamaları için büyük özen gösteriyordu.

Zaman içinde kankoca yeniden konuşmaya başladı ve hatta bir gece Eddie evlat edinmekten bile söz etti. Marguerite alnını ovuşturup, "Artık çok yaşlıyız," dedi.

"Bir çocuk için yaşlı nedir ki?"

Yıllar geçti. Hiçbir zaman bir çocuk gelmese de yaralan ağır ağır iyileşti ve beraberlikleri büyüyerek bir başkası için ayırdıkları yeri de kapladı. Sabahlan Marguerite, ona ekmek kızartıp kahve yaptı, Eddie İskele'ye giderken onu temizlik yaptığı yere bıraktı. Bazen öğleden sonralan Marguerite işten erken çıkıp onunla birlikte İskele'de yürüdü, oyuncaklar arasında yaptığı turlarda ona eşlik etti, atlıkarıncaya veya san midye kabuklarına binip Eddie'nin pervanelerle kablolar hakkında anlattıklarını ve motorların uğultusunu dinledi.

Bir temmuz akşamı okyanusun kıyısında lolipop yalayarak yürürlerken, çıplak ayaklan ıslak kumlara gömülüyordu. Etraflarına bakınca sahildeki en yaşlı çift olduklarım gördüler.

Marguerite, genç kızların giydiği bikiniler hakkında bir yorumda bulunup kendisinin asla böyle bir şey giyecek cesareti olmadığım söyledi. Eddie kızların şanslı olduğunu, çünkü Marguerite'in bikini giymesi halinde erkeklerin başka bir yere bakmayacağım söyledi. O

anda Marguerite kırklı yaşların ortasına gelmesine, kalçalarımn genişlemesine ve gözlerinin etrafında incecik çizgiler belirmiş olmasına rağmen mutluluk içinde Eddie'ye teşekkür edip onun çarpık bumuna ve geniş çenesine baktı. Aşklarının suyu yeniden yukarıdan dökülmeye başlamıştı ve ayaklarının dibindeki deniz suyu gibi belirgin bir şekilde ıslatıyordu onları.

Üç yıl sonra apartman dairelerinin mutfağında tavuk parçalarım galeta ununa buluyordu. Bu daireyi Eddie'nin annesi öldükten sonra bile ellerinde tutmuşlardı, çünkü Marguerite oranın kendisine çocukluklarım hatırlattığım söylüyor ve pencereden atlıkarıncayı seyretmek hoşuna gidiyordu. Birden sağ elinin parmaklan kontrolsüz bir şekilde gerildi. Ardından geriye doğru kıvrıldı. Parmaklarım kapayamıyordu. Tavuk parçası elinden kayıp lavaboya düştü. Kolu zonkluyordu. Soluklan hızlanmıştı. Bir an için başkasının, elinde görünmez bir kavanoz tutan birisininmiş gibi görünen kilitli pannaklanna baktı.

Sonra her şey dönmeye başladı.

"Eddie?" diye seslendi, ama o gelene kadar Marguerite yere yığılmıştı bile.

Beyinde bir tümör olduğuna karar verdiler. Onun çöküşü de, hastalığı hafif gösteren tedaviler, tutam tutam dökülen saçlar, gürültülü radyasyon makinelerine bağlı sabahlar ve hastane tuvaletinde kusarak geçirilen

gecelerle tıpkı diğer hastalarınki gibi olacaktı.

Kanserin hakimiyeti ele geçirdiği son günlerinde doktorlar yalnızca, "Dinlen. Keyfine bak," diyorlardı. Sorular sorduğunda, anlayışlı bir şekilde baş sallıyorlardı. Marguerite doktorların çaresiz kaldıklarında böyle davrandıklarını fark etti. Ve bir tanesi "işlerini düzene sokmak"tan söz edince Marguerite hastaneden taburcu edilmek istedi. Aslında bunu istemekten çok emretti.

Eddie, onu üst kata çıkardı, Marguerite bu arada evine göz gezdirirken onun mantosunu astı. Marguerite yemek pişirmek istiyordu, ama Eddie onu oturtup çay yaptı. Bir gün önce kuzu pirzolası almıştı. O akşam birkaç arkadaşını ve birlikte çalıştığı kişileri yemeğe davet etti, ama yemek boyu mmldanıp durdu. Çoğu Marguerite'i ve solgun tenini, bu sanki veda değil de hoş geldin yemeğiymiş gibi, "Vay vay, bakın kim gelmiş!" tarzında cümlelerle karşıladı.

Yemekte patates püresi ve tatlı olarak çikolatalı kek yediler. Marguerite ikinci şarap kadehini bitirince Eddie şişeyi alıp üçüncüyü doldurdu.

İki gün sonra karısı bir çığlıkla uyandı. Eddie, onu şafak öncesi sessizlikte hastaneye götürdü. Kısa cümlelerle hangi doktorun nöbette olduğu ve Eddie'nin kimi araması gerektiği gibi konulan konuştular. Ve karısı yanındaki koltukta oturuyor olmasına rağmen

Eddie, onun her şeyde; direksiyonda, gaz

pedalmda, bir göz kırpışmda, boğazmı temizleyişinde hissediyordu. Yaptığı her hareket Marguerite'e tutunmaya yönelikti.

Marguerite 47 yaşmdaydı.

"Kartın yanında mı?" diye sordu kansı.

"Kart mı?..." dedi Eddie boş boş.

Marguerite içini çekip gözlerini kapadı. Tekrar konuşmaya başladığında sesi, sanki o nefes kendisine pahalıya mal olmuş gibi daha zayıftı.

"Sigorta," dedi boğuk bir sesle.

"Evet, evet," dedi Eddie hemen. "Yamında."

Park yerine girdiler. Eddie motoru kapattı. Ortalık birden fazla hareketsiz ve sessiz oldu. En ufak sesleri; deri koltuğunda kıpırdayışmı, kapı tokmağının sesini, dışarıdaki rüzgarın uğultusunu, kaldmmdaki ayak seslerini, anahtarlanmn şmgırtısım duyuyordu.

Kapıyı açıp kansmın dışan çıkmasına yardım etti. Marguerite'in omuzlan donmak üzere olan bir çocuğunkiler gibi yukarı doğru kalkmıştı. Saçları uçarak yüzüne düştü. Bumunu çekip gözlerini ufka çevirdi. Eddie'ye bakıp başıyla uzakta kalan parktaki kırmızı arabaların ağaç süsleri gibi sarktığı büyük, beyaz bir oyuncağın tepesini işaret etti.

"Buradan bile görebiliyorsun," dedi.

"Dönme dolabı mı?" diye sordu Eddie.

Marguerite bakışlarım uzağa çevirdi. "Evi."

Cennette uyumadığı için Eddie buluştuğu insanların hiçbiriy-le birkaç saatten fazla geçirdiğini sanmıyordu. Ama gece veya gündüz, uyku ya da uyanıklık, gün batımı ya da kabaran dalgalar ya da yemekler ya da programlar olmadan bunu nasıl bilebilirdi ki?

Marguerite'in yanındayken istediği tek şey zamandı -biraz daha, biraz daha zamanve istediği şey ona verildi; geceler, gündüzler ve tekrar geceler. Çeşitli düğün törenlerine açılan kapılardan geçtiler ve Eddie'nin istediği her konuda konuştular. Bir İsveç düğününde Eddie, ona on yıl önce, Florida'da bir daire aldıktan hemen sonra kalp krizinden ölen ağabeyi Joe'yu anlattı. Bir Rus düğününde Marguerite, ona eski apartman dairesini bırakıp bırakmadığını sordu, Eddie bırakmadığını söyleyince buna sevindiğini ifade etti. Bir Lübnan köyündeki açık hava düğününde Eddie, cennette başına gelenleri anlattı. Marguerite dinliyor ve anlıyor görünüyordu. Mavi Adam'ı ve hikayesini, neden birileri yaşarken birilerinin öldüğünü anlattı; Yüzbaşı'dan ve fedakarlık hikayesinden söz etti. Babası hakkında konuştuğunda Marguerite onun yaşlı adama öfkelenerek geçirdiği pek çok geceyi hatırladı. Eddie ona her konuda uzlaşma sağladığını söyledi. Marguerite bunun üzerine kaşlarını kaldırdı, dudakları aralandı ve Eddie yıllardır özlediği o eski, sıcak duyguyu hatırladı; karısını mutlu ettiğinde hissettiği o duyguyu.

Bir gece Eddie, Ruby İskelesi'ndeki değişiklikleri; eski oyuncakların nasıl yıkıldığını, her yerde artık nasıl rock'n roll çaldığını, korku trenlerindeki sarmal bulguları ve arabaların yollarında nasıl asılı kaldıklarını, bunların dışında daha pek çok oyuncağın yerinde sürekli televizyon seyrediyormuş hissi veren video ekranlarının bulunduğunu anlattı.

Marguerite'e oyuncakların yeni isimlerini de söyledi. Artık Kepçeler ya da Takla Atan Böcekler yoktu. Her şey Tipi, Sersemletici, Top Gun ve Girdap şeklinde adlandırılıyordu.

"Kulağa garip geliyor, değil mi?" dedi Eddie.

"Öyle," dedi Marguerite esefle. "Sanki bir başkasının yazı gibi"

Eddie yıllardır kendisinin de tam olarak böyle hissettiğini fark etti.

"Başka bir yerde çalışmalıydım," dedi. "Yıllardır oraya tıkamp kaldığım için özür dilerim. Babam. Bacağım. Savaştan sonra kendimi hep işe yaramaz biri olarak gördüm."

Kansımn yüzünden bir üzüntü dalgasının geçtiğini gördü.

"Ne oldu?" diye sordu Marguerite. "Savaşta yani?

Eddie bunu karısına hiç anlatmamıştı. Onun zamanında askerler yapmaları gerekeni yaparlar ve eve döndüklerinde bu konuda fazla konuşmazlardı. Öldürdüğü

adamları düşündü. Nöbetçileri. Ellerindeki kam. Acaba affedilecek miydi, diye merak etti.

"Kendimi kaybettim," dedi.

"Hayır," dedi karısı.

"Evet," diye fısıldadı Eddie ve karısı başka bir şey söylemedi.

Zaman zaman birlikte uzandılar. Ama uyumadılar. Dünyadayken Marguerite uyuduğunuz zaman bazen cenneti gördüğünüzü ve bu rüyaların cenneti biçimlendirmenize yardımcı olduğunu söylerdi. Ama artık böyle rüyalara gerek yoktu.

Eddie uyumak yerine onun omuzlarına sarılarak burnunu saçlarının arasına gömdü. Uzun, derin soluklar aldı. Bir ara karısına Tanrı'nın kendisinin orada olduğunu bilip bilmediğini sordu. Marguerite gülümseyip, "Elbette," dedi. Oysa Eddie hayatının bir bölümünü Tanrı'dan gizlenerek geçirdiğini itiraf ediyor, geri kalan kısmında da fark edilmeden yaşadığını sanıyordu.

Dördüncü Ders

Sonunda, konuşulan onca konudan sonra Marguerite, Eddie'yi başka bir kapıdan geçirdi. Ki.içtik, yuvarlak bir odanın içindeydiler. Marguerite bir tabureye oturup ellerini birleştirdi. Aynaya döndü, Eddie aynada karısının yansımasını fark etti. Marguerite'inki vardı, ama kendisininki yoktu.

Marguerite ellerini saçlarında gezdirip görüntüsüne

bakarak, "Gelin burada bekler," dedi ama akıntıyla sürüklenip gidiyor gibiydi. “Bu, ne yaptığım düşündüğün andır. Kimi seçtiğini. Kimi seveceğini. Eğer seçimin doğruysa, Eddie, bu harika bir an olabilir."

Eddie'ye doğru döndü.

"Yıllarca sevgisiz yaşamak zorunda kaldın, değil mi?"

Eddie hiçbir şey söylemedi.

"Sevginin elinden alındığım, seni çok erken bıraktığımı düşündün.”

Eddie yavaşça kendini bıraktı. Marguerite'in eflatun elbisesi tam karşısındaydı.

"Çok erken gittin," dedi.

"Bana kızdın."

"Hayır."

Marguerite'in gözleri parlayıp söndü.

"Tamam. Evet."

"Her şeyin bir nedeni vardı," dedi Marguerite.

"Ne nedeni?" diye sordu Eddie. "Nasıl bir neden olabilir ki? Sen öldün. Kırk yedi yaşındaydın. Bizim tanıdığımız en iyi insandın, öldün ve her şeyi kaybettin. Ben de her şeyi kaybettim. Sevdiğim tek kadını kaybettim."

Marguerite, onun ellerini tuttu. "Hayır, kaybetmedin. Ben buradaydım. Ve sen beni yine de seviyordun.

"Kaybedilmiş aşk hala aşktır, Eddie. Yalnızca şekli değişir. Sevdiğinin gülümsemesini göremez, ona

yiyecek getiremez, saçlarını dağıtamaz ya da dans edemezsin. Ama bu duygular zayıflarken, bir başkası yükselir. Bellek. Bellek senin ortağın olur. Onu beslersin. Tutarsın. Onunla dans edersin.

"Yaşam sona ermek zorundadır. Ama aşk değil."

Eddie, karısını gömdükten sonraki yıllarını düşündü. Bu tıpkı bir çitin üstünden bakmak gibiydi. Onun asla bir parçası olamayacağını bilse de orada başka türde bir hayat olduğunun farkındaydı.

"Asla bir başkasını istemedim," dedi Eddie.

"Biliyorum."

"Hâlâ seni seviyordum."

"Biliyorum." Başını salladı. "Bunu hala hissedebiliyorum."

"Burada bile mi?" diye sordu Eddie.

"Burada bile," dedi gülümseyerek. "Kayıp aşk bu kadar güçlü olabilir." .

Marguerite ayağa kalkıp bir kapıyı açtı. Eddie gözlerini kırpıştırarak arkasından girdi. Loş bir şekilde aydınlatılmış bir odaydı burası, katlanan sandalyeler ve köşede bir akordeoncu vardı.

"Burayı sona saklıyordum," dedi.

Marguerite kollarım uzattı. Ve Eddie cennette ilk ilişkisini başlattı. Aslında dans, müzik ve düğünlerin kendisinde bıraktığı kötü çağnşırnlann bacağıyla ilgisi yoktu, bu tamamen onun yalnızlığıyla ilgiliydi; işte o tüm

bunları ve bacağının durumunu düşünmeden karısına doğru yürüdü.

"Bütün o özlem," diye fısıldadı Marguerite, onun omzuna elini koyarak. "Tıpkı tombala kartlarındaki sayıların tamamlanmasına benziyor."

Eddie sırıtarak elini Marguerite'in beline koydu.

"Sana bir şey sorabilir miyim?"

"Evet"

"Nasıl oluyor da seninle evlendiğim günkü gibi görünüyorsun?"

"Öylesini seveceğini düşündüm."

Eddie bir an düşündü. "Değiştirebilir miyim?"

"Değiştirmek mi?" Marguerite eğleniyor gibi görünüyordu. "Neyle?"

"En son halinle."

Marguerite kollarını indirdi. "O zaman pek güzel değildim."

Eddie bunun doğru olmadığını söyler gibi başını iki yana salladı.

"Bunu yapabilir misin?"

Marguerite bir an durdu, sonra yeniden kollarına atıldı. Akordeoncu bildik notaları çalışıyordu. Eddie'nin kulağına bu melodiyi mırıldandı ve kocasının yalnızca karısıyla paylaştığı tanıdık bir ritimle birlikte yavaşça hareket etmeye başladılar.

"Beni kendine aşık ettin

Ben bunu istemedim,
Ben bunu istemedim. ..
Beni kendine aşık ettin
Ve onca zamandır biliyordun
Ve onca zamandır biliyordun. ..

Eddie başını geriye çektiğinde Marguerite'in, gözlerinin etrafındaki ince kırışıklıkları, seyrelmiş saçları, çenesinin altındaki sarkık derisiyle yine 47 yaşında olduğunu gördü. Marguerite gülümsedi, Eddie gülümsedi. Ona göre karısı her zamanki gibi güzeldi. Gözlerini kapatıp onu yeniden gördüğü ilk andan itibaren hissettiği şeyi ilk kez söyledi: "Devam etmek istemiyorum. Burada kalmak istiyorum."

Gözlerini açtığında kollan hâlâ karısının bedenini tutuyordu, ama Marguerite gitınişti ve onun beraberindeki her şey.

CUMA, 15.15

Dominguez asansörün düğmesine bastı, kapılar homurdanarak açıldı. İçerideki pencere dışarıdaki pencereyle aynı hizaya geldi. Asansör yukarı doğm çıkmaya başladı ve ağ gözlü camdan lobinin kayboluşunu izledi.

"Bu asansörün hala çahştığma inanamıyorum," dedi Dominguez. "Son yüzyıldan kalmış gibi."

Yanmdaki avukatı ilgileniyormuş gibi yapıp hafifçe başmı salladı. Şapkasım çıkardı -içerisi sıcaktı ve terliyorduve pirinç paneldeki rakamlarm yamşım seyretti.

Bugünkü üçüncü randevusuydu bu. Bir görüşme daha yaptıktan sonra akşam yemeği için eve gidebilirdi.

"Eddie'nin fazla bir şeyi yoktu," dedi Dominguez.

"Hı-hıh," dedi adam mendiliyle alnını silerek. "O zaman işimiz fazla uzun sürmez."

Asansör sarsılarak durdu, kapı homurdanarak açıldı ve 6B'ye döndüler. Koridorda hala 1960'lann siyah-beyaz dama desenli fayansları vardı. Kokuya bakılırsa birisi patates kızartması yapıyor ve sarımsaklı bir şey pişiriyordu. Yönetici onlara anahtarla birlikte bir de zaman sırrını vermişti. Gelecek çarşamba. O güne kadar yeni kiracı için evi hazırlamaları gerekiyordu.

"Vay canına..." dedi Dominguez, kapıyı açıp mutfağa girerken. "Yaşlı bir adam için oldukça temiz." Lavabo temizdi. Tezgahlar silinmişti. Tanrı biliyor ya, *kendi* evi hiçbir zaman böyle temiz olmazdı.

"Mali belgeler?" dedi adam. "Banka cüzdanları? Mücevherler?"

Dominguez, Eddie'nin mücevher taktığını düşünüp neredeyse bir kahkaha atıyordu. Yaşlı adamı ne kadar özlediğini, İskele'de olmayışının, emirler yağdırmayışının, her şeyi bir ana atmaca gibi gözlemeyişinin ne kadar garip olduğunu fark etti. Dolabını bile temizlememişlerdi daha. Kimsenin içi kaldırmıyordu. Sanki yarın gelecekmiş gibi her şeyini öylece bırakmışlardı atölyede.

"Bilmiyorum. Yatak odasındaki şu şeyi kontrol ettiniz mi?"

"Şifonyeri mi?"

"Evet. Biliyorsunuz buraya yalnızca bir kere geldim ben. Eddie'yi yalnızca işten tanıyorum."

Dominguez masanın üstüne eğilip mutfak penceresinden dışarı baktı. Eski atlıkarıncayı gördü. Saatine baktı. *İşten söz etmişken,* diye düşündü.

Avukat şifonyerin üst çekmecesini açtı. Güzelce katlanmış çorapları ve üst üste dizilmiş beyaz şortlardan oluşan iç çamaşırlarını kenara çekti. Altlarında eski, deri sırtlı, ciddi görünümlü bir kutu vardı. Hızla bir şeyler bulmuş olma umuduyla kutuyu açtı. Kaşlarını çattı. İçinde önemli bir şey yoktu. Ne banka kayıtları. Ne sigorta poliçeleri. Yalnızca siyah bir papyon, bir Çin restoranı mönüsü, eski bir kağıt destesi, madalya iliştirilmiş bir mektup ve etrafını çocukların sardığı bir doğum günü pastasının yanında çekilmiş Polaroid bir fotoğraf.

"Hey," diye seslendi Dominguez öteki odadan. "İstediğiniz şey bu mu?"

Mutfak çekmecesinden aldığı bir zarf destesiyle dışarı çıktı. Kimisi yerel bir bankadan, kimi Veterans Administration'dan geliyordu. Avukat hepsini şöyle bir tarayıp başını kaldırmadan, "Bunlar yeterli," dedi. Banka hesap raporunu çıkarıp bakiyeyi zihnine kaydetti. Sonra, bu tür ziyaretlerde çoğu zaman olduğu gibi

kendi hisse senedi, bono ve emeklilik yatırımları için kendisini sessizce tebrik etti. 0mm sonu, temiz bir mutfaktan başka gösterecek bir şeyi olmayan bu zavallı pejmürdenin sonundan daha iyi olacaktı kesinlikle.

Eddie'nin Cennette Karşılaştığı Beşinci Kişi

Beyaz. Artık yalnızca beyaz vardı. Ne yeryüzü, ne gökyüzü, ne de ikisinin arasındaki ufuk vardı. Yalnızca saf ve sessiz beyaz; en sessiz gün doğuşundaki en yüksek kar yığını kadar sessiz.

Eddie'nin gördüğü tek şey beyazdı. Bütün duyduğu da zorlukla aldığı kendi soluklan ve o solukların yankısıydı. İçini çekiyor ve daha yüksek bir iç çekişi duyuyordu. Nefesini verdiğinde biri daha veriyordu.

Gözlerini sıkıca yumdu. Sessizlik, bozulmayacağını bildiğinizde daha kötüdür. Bunu Eddie de biliyordu. Karısı gitmişti. Onu çaresizce istiyordu, bir dakika daha, yanın dakika, beş saniye daha, ama ona ulaşmanın, çağırmanın, el sallamanın, hatta resmine bakmanın bile bir yolu yoktu. Merdivenlerden düşmüş ve aşağıda yığılıp kalmış gibi hissediyordu kendini. Hiçbir isteği yoktu. Boşlukta topal ve cansız bir şekilde duruyordu, sanki bir askıya takılıydı, sanki içindeki bütün sıvılar çekilmişti. Bir gün ya da bir aydır asılıyor olabilirdi orada. Bir yüzyıl bile olabilirdi.

Yalnızca ufak, ama rahatsız edici bir gürültünün gelişiyle hafifçe kıpırdandı, gözkapakları ağır ağır kalktı.

Cennetin dört bölümünde bulunmuş, dört kişiyle tanışmıştı ve her birinin gelişi şaşırtıcı olsa da şimdikinin tamamen farklı bir şey olduğunu seziyordu.

Bu kez daha gürültülü olan ses, bir titremeyle geldi ve Eddie bir ömür boyu sahip olduğu savunma içgüdüsüyle yumruklarım sıktı, ama bu kez sağ elinde bastonu dolduğunu fark etti. Kollan kahverengi karaciğer lekeleriyle doluydu. Tırnaklan küçük ve sarımsıydı. Çıplak bacaklarında dünyadaki son haftasında başlayan kırmızımsı döküntüler vardı. Hızlanan çürümesinden uzaklaştırdı bakışlarım. İnsan hesabına göre, bedeni sona yaklaşmıştı.

Düzensiz feryatlar ve suskunluğun yüksek perdeden dalgalanışıyla ses tekrar başladı. Eddie hayattayken bu sesi kabuslarında duymuştu. Aklına gelen anılarla ürperdi: köy, yangın, Smitty ve bu gürültü, en sonunda da konuşmaya çalıştığında kendi boğazından yükselen o cıyaklama sesi.

Sanki bu gürültüyü susturabilirmiş gibi dişlerini sıktı, ama ses, ona aldırış etmeyen bir alarm gibi devam etti, ta ki Eddie boğucu beyazlığa bağırana dek: "Nedir bu? *Ne istiyorsun?*"

Bunun üzerine yüksek perdeli gürültü geri plana geçti, gevşek, ısrarcı bir homurtu -akan bir nehrin sesi şeklindeki ikinci sesin üstüne yerleşti ve beyazlık, titreşen sulardan yansıyan bir... güneş lekesi haline gelene

kadar küçüldü. Eddie'nin ayaklarının altında bir zemin belirdi. Bastonu sert bir şeye dokundu. Bir toprak setin tepesindeydi, hafif bir esinti yüzünü yalıyor ve sis derisine nemli bir parlaklık veriyordu. Aşağıya bakıp nehri, insanın peşini bırakmayan o çığlıkların kaynağını gördü. Şimdi, evine hırsız girdiğini sanıp elinde beysbol sopasıyla boşuna beklediğini anlayan birinin rahatlığıyla neşelendi. Ses, bütün o çığlıklar, ıslıklar, gıcırtılar yalnızca çocukların şamatasıydı. Binlercesi nehirde oynuyor, sulan sıçratıp masum bir kahkahayla tiz çığlıklar atıyordu.

Rüyamda durmadan gördüğüm şey bu muydu, diye düşündü. *Onca zaman? Neden?* Zıplayan, yüzen, orada burada yuvarlanan ve kovalarda su taşıyan küçük bedenleri inceledi. Tümünde belirli bir sükunet olduğunu, çocuklara özgü o gürültü patırtının yaşanmadığını fark etti. Başka bir şey daha fark etti. Aralarında hiç yetişkin yoktu. Ergenler bile. Bunlar yalnızca küçük çocuklardı, karamela renkli küçük çocuklar.

Derken Eddie'nin gözleri beyaz bir kayaya doğru kaydı. Diğerlerinden ayrı, zayıf, küçük bir kız, yüzü kendisine dönük olarak ayakta duruyordu. Kız iki elini ona doğru salladı. Eddie tereddüt etti. Kız gülümsedi. Tekrar el sallayıp başını *"Evet, sen,"* dercesine aşağı yukarı oynattı.

Eddie meyilli yamaçtan aşağı inmek için bastonunu yere dayadı. Ayağı kaydı, yaralı dizi büküldü, bacakları

çöktü. Ama yere düşmeden önce sırtında ani bir rüzgar estiğini hissetti, öne doğru fırlatıldı ve ayaklarının üstünde dimdik durdu. Ve işte, hep oradaymış gibi küçük kızın karşısında dikiliyordu.

Bugün Eddie'nin Doğum Günü

Eddie 51 yaşında. Marguerite'siz ilk doğum günü. Kağıt bardakta Sanka yapıyor ve margarin sürülmüş iki dilim kızarmış ekmek yiyor. Karısının geçirdiği kazadan sonraki yıllarda Eddie, "O günü neden hatırlamak zorundayım ki?" diyerek doğum günü kutlamalarına son vermişti. Israr eden Marguerite'ti. Pasta yapıp arkadaşlarını davet ederdi. Her zaman bir torba karamela alır ve kurdeleyle bağlardı. "Doğum gününden vazgeçemezsin," derdi.

Şimdi o yokken Eddie bunu deniyor. İşteyken, kendini korku treni kıvrımına bağbyor, dağa tırmanan biri gibi yüksekte ve yalnız. Geceleri dairesinde televizyon seyrediyor. Erken yatıyor. Pasta yok. Konuk yok. Kendinizi sıradan hissediyorsanız sıradan numarası yapmak hiçbir zaman zor olmaz. Ve teslimiyetin solgunluğu Eddie'nin günlerinin rengi haline geliyor.

Eddie 60 yaşında. Atölyeye erkenden gidiyor. Öğle yemeğinin bulunduğu kahverengi kesekağıdım açıyor, sandviçinden bir parça salam koparıyor. Kancaya takıp misinayı balık tutma deliğinden aşağıya sarkıtıyoı: Salamın suda yüzüşünü seyrediyor. Sonunda salam parçası

deniz tarafından yutularak yok oluyor.

Eddie 68 yaşında, günlerden cumartesi. İlaçlarını tezgaha yayıyor. Telefon çalıyor. Ağabeyi Joe, Florida'dan arıyor. Eddie'nin doğum gününü kutluyor. Torununu anlatıyor. Satın aldığı daireden söz ediyor. Eddie en az 50 kez, "Hı-hı," diyor.

Eddie 75 *yaşında, günlerden pazartesi. Gözlüğünü takıp bakım raporlarını kontrol ediyor. Bir gece önce birisinin vardiyasını atladığını ve Tırtıl' ın fren paneli kontrollerinin yapılmadığını fark ediyor. İçini çekerek duvardan* -BU OYUNCAK BAKIM NEDENİYLE GEÇİCİ BİR SÜRE İÇİN KAPALIDIR-yazılı *levhayı alıyor ve Tırtıl' ın girişine asıp fren paneli kontrolünü kendisi yapıyor.*

Eddie 82 yaşında, günlerden salı. Parkın girişine bir taksi geliyor. Ön koltuğa oturup bastonunu içeri alıyor.

"Çoğu insan arkada gitmeyi sever," diyor şoför.

"Senin için bir sakıncası var mı?" diye soruyor Eddie.

Şoför omuz silkiyor. "Yoo. Bir sakıncası yok. "Eddie doğruca ileri bakıyor. Bunun araba kullanıyormuş hissini verdiğini ve iki yıl önce sürücü belgesini iptal ettiklerinden beri araba kullanmadığını söylemiyor.

Taksi onu mezarlığa götürüyor. Annesiyle ağabeyinin mezarlarını ziyaret ettikten sonra babasının mezarının başında yalnızca birkaç dakika kalıyor. Her zamanki gibi karısınınkini sona saklıyor. Bastonuna dayanıp

mezar taşına bakıyor ve pek çok şey düşünüyor. Karamela. Karamelayı düşünüyor. Şimdi yese dişlerine yapışacağını düşünüyor, ama eğer onunla birlikte yediği hissini verecekse yine de yiyebilir.

Son Ders

Küçük kız Asyalıya benziyordu, beş veya altı yaşlarındaydı. Cildi güzel bir tarçın, saçları koyu erik renginde deydi. Küçük basık bir burnu, aralıklı dişlerinin üstünde neşeyle aralanan dolgun dudakları ve küçük, siyah gözleri vardı. Eddie, ona bir adım daha yaklaşırken kız heyecanla gülümseyerek ellerini kanat çırpar gibi salladı. Eddie yanma varınca kendini tanıttı.

“Tala," diye adım söyledi, ellerini göğsüne koyarak.

"Tala," diye tekrarladı Eddie.

Kız bir oyun başlamış gibi gülümsedi. Omuzlarından gevşek bir şekilde sarkan, ıslak nakışlı bluzunu işaret etti.

"Baro," dedi kız.

"Baro."

Göğsünü ve bacaklarını saran kırmızı örgü kumaşı işaret etti.

"Saya."

"Saya."

Sıra takunyaya benzer ayakkabılardaydı: -*"Bakya"* sonra ayağının dibindeki yanardöner midye kabukları -*"Capiz"* ardından önünde serili olan örgü bambu

paspas -*"Banig"* geldi. Eddie'nin paspasa oturmasını işaret edip kendisi de oturdu, bacaklarını altına kıvırdı.

Öteki çocuklardan hiçbiri onu fark etmiş gibi görünmüyordu. Su sıçratmaya, yuvarlanmaya, nehirden taş toplamaya devam ediyorlardı. Eddie bir oğlanın elindeki taşı başka bir çocuğun sırtına, kollarının altına sürdüğünü gördü.

"Yıkıyor," dedi kız. "Eskiden Ina'lanmızın yaptığı gibi."

"Ina?"

"Annelerimiz."

Eddie hayatında bir sürü çocukla konuşmuştu, ama bu çocuğun sesinde, yetişkinlere yönelik tutukluğun olmadığını fark etti. Nehir yatağını onun ve diğer çocukların cennet olarak mı seçtiklerini, yoksa kısa süreli anılan düşünülerek bu huzurlu manzaranın onların yerine mi seçildiğini merak etti.

Kız, Eddie'nin gömlek cebini işaret etti. Eddie başını eğip baktı. Boru temizleyicileri oradaydı.

"Bunlar mı?" diye sordu Eddie. Çubuklan çıkarıp İskele'de her zaman yaptığı gibi büktü. Kız görmek için dizlerinin üstünde yükseldi. Eddie'nin elleri titriyordu. "Gördün mü? Bu bir..." Son burguyu da tamamladı. "Köpek."

Kız alıp gülümsedi, Eddie'nin binlerce kez gördüğü bir gülümsemeydi bu.

"Hoşuna gitti mi?" diye sordu.

"Sen beni yaktın," dedi kız.

Eddie çenesinin kasıldığım hissetti.

"Ne dedin?"

"Sen beni yaktın. Beni ateş yaptın."

Kızın sesi ifadesiz, dersini tekrarlayan bir çocuk gibiydi.

"Ina'm *Nipa'mn* içinde beklememi söylüyo. Ina'm saklanmamı söylüyo."

Eddie sesini alçalttı, sözcüklerini ağır ağır ve titizlikle seçti.

"Neden... saklanıyordun, küçük kız?"

Kız boru temizleyicisinden yapılan köpeği tutup suya soktu.

"Sundalong," dedi.

"Sundalong mu?"

Kız başım kaldırdı.

"Asker."

Eddie diline dayanan bir bıçak gibi hissetti bu sözcüğü. Zihnine görüntüler üşüştü. Askerler. Patlamalar. Morton. Smitty. Yüzbaşı. Alev makineleri.

"Tala..." diye fısıldadı.

"Tala," dedi kız kendi adına gülümseyerek.

"Neden burada,, cennettesin?"

Kız köpeği yere indirdi.

"Sen beni yaktın. Beni ateş yaptın."

Eddie gözlerinin arkasında bir zonklama hissetti. Kafasının içinde bir şeyler akmaya başladı. Soluklan hızlandı.

"Filipinler'deydin... gölge... o kulübede..."

"Nipa. Ina orada güvende ol, diyo. Onu beklemeni söylüyo. Güvende ol. Sonra büyük bir gürültü. Büyük yangın. Sen beni yaktın." Dar omuzlarım silkti. "Güvenli değil."

Eddie yutkundu. Elleri titriyordu. Derin, siyah gözlerine bakıp küçük kızın ihtiyacı olan şey buymuş gibi gülümsemeye çalıştı. Kız da ona karşılık verdi, ama bu yalnızca onun iyiden iyiye yıkılmasına neden oldu. Yüzünü avuçlarına gömdü. Omuzlan ve ciğerleri çöktü. Onca yıldır kendisini gölgeleyen karanlık en sonunda ortaya çıkıyordu. Gerçekti, etten ve kemiktendi, bu çocuk, bu güzel çocuk, onu öldürmüştü, yakarak öldürmüştü, gördüğü bütün o kabuslar, her birini hak etmişti. Bir şey görmüştü! Alevlerin içindeki o ses! Onun eliyle ölüm! *Kendi ateşli eliyle!* Gözyaşları sel olup parmaklarının arasından akarken ruhu kurşun gibi ağırlaşmıştı.

Derken bir inilti koyuverdi, içinden daha önce hiç duymadığı bir feryat koptu. Bedeninin tam ortasından gelen, nehir suyunu gümbürdeten ve cennetin sisli havasını sarsan bir feryattı bu. Bedeni şiddetle sarsıldı, başı çılgın gibi silkelendi, ta ki feryadı dua eder gibi bir ifadeye, her sözcük soluksuz bir itiraf dalgasına dönüşene

dek: "Seni öldürdüm, SENİ ÖLDÜRDÜM!" Sonra fısıltıyla, "Beni affet." Sonra, "BENİ AFFET, OH, TANRIM..." ve en sonunda, "Ben ne yaptım... BEN NE YAPTIM?..."

Ağladı, ağladı, ta ki ağlamaktan tükenip titremeye başlayana kadar. Sonra sessizce sarsıldı. İleri geri sallanmaya başladı. Akan nehrin kıyısında boru temizleyicisinden yapılan hayvanla oynayan, siyah saçlı küçük kızın önündeki paspasta diz çökmüştü.

Bir ara acısı sessizleştikten sonra, Eddie omzuna bir elin dokunduğunu hissetti. Başını kaldırıp bakınca Tala'nın ona bir taş uzattığım gördü.

"Beni yıka," dedi. Suya girip sırtını Eddie'ye döndü. Sonra nakışlı Baro'yu başının üstüne çekti. Eddie irkilerek geri çekildi. Kızın derisi korkunç bir şekilde yanmıştı. Göğsü ve dar omuzlan kararmış, yanmış ve su toplamıştı. Ona doğru dönen güzel, masum yüzü korkunç yaralarla kaplanmıştı. Dudakları sarkmıştı. Tek gözü açıktı. Yanmış kafatasında saçlar yer yer yok olmuş, o bölgeler kabuk bağlamıştı.

"Beni yıka," dedi kız yeniden, taşı uzatarak.

Eddie kendini zorla suya doğru sürükledi. Taşı aldı. Parmaklan titriyordu.

"Nasıl yapacağımı bilmiyorum..." diye mırıldandı zor duyulur bir sesle. "Benim hiç çocuğum olmadı..."

Kız yanık elini kaldırdı, Eddie, onu yavaşça tutup taşı

yaralar gevşemeye başlayana kadar koluna yavaşça sürdü. Sonra biraz daha sert bir şekilde sürmeye başladı; yaralar soyulup yok oluyordu. Yanık et düşüp taze et görünür hale gelene kadar çabalarım hızlandırdı. Sonra taşın arkasını çevirip kemikli sırtını, ensesini; en son da yanaklarım, alnını ve kulaklarının üstündeki deriyi ovuşturdu.

Kız geriye, ona doğru kaykıldı, başını uyuyormuş gibi Eddie'nin köprücük kemiğine koydu. Eddie yavaşça gözkapaklarının üzerinden geçti. Aynı şeyi sarkık dudaklarına da yapıp köklerinden erik rengi saçlar ve en başta gördüğü yüz ortaya çıkana kadar başındaki kabuklan kaldırdı.

Kız gözlerini açtığında beyazlan deniz fenerleri gibi parladı. "Ben beşim," diye fısıldadı.

Eddie taşı bırakıp kısa soluklan arasında titredi. "Beş... hıhıh... Beş yaşında mı?..."

Kız başını "hayır" anlamında salladı. Beş parmağım kaldırdı. Sonra *"senin* beşin" dermiş gibi parmaklarım Eddie'nin göğsüne koydu. *Senin beşinci kişinim.*

Ilık bir rüzgar esti. Tek bir damla yaş Eddie'nin yanağından aşağıya süzüldü. Tala bu gözyaşını bir çocuğun çimenlerin arasındaki böceği inceleyişi gibi inceledi. Sonra aralarındaki boşluğa doğru konuştu.

"Neden üzgün?"

"Neden mi üzgünüm?" diye fısıldadı Eddie. "Burada

mı?"

Kız aşağıyı işaret etti. "Orada."

Eddie hıçkırdı, sanki göğsü boşalmış gibi son, boş bir hıçkınktı bu. Bütün bariyerlerini teslim etmişti; artık yetişkinden-çocuğa konuşması yoktu. Marguerite'e, Ruby'ye, Yüzbaşı'ya, Mavi Adam'a ve en fazla da kendisine söylediği şeyi söyledi.

"Üzgündüm, çünkü hayatım için hiçbir şey yapmadım. Ben bir hiçtim. Hiçbir şey başaramadım. Kaybetmiştim. Orada olmamam gerektiğini düşünüyordum."

Tala boru temizleyicisi köpeği sudan çıkardı.

"Orada olman gerekiyordu," dedi.

"Nerede? Ruby İskelesi'nde mi?"

Kız başıyla onayladı.

"Oyuncakları tamir etmek için mi? Varoluş nedenim bu muydu?" Derin bir nefes verdi. "Neden?"

Nedeni çok açıkmış gibi başını yana eğdi Tala.

"Çocuklar," dedi. "Onların güvenliğini sağlıyorsun. Bana verdiğin zararı telafi ediyorsun."

Köpeği Eddie'nin gömleğine sürterek oynattı.

"Senin olman gereken yer orası," dedi, sonra hafif bir kahkaha atarak gömleğindeki yamaya dokundu ve iki sözcüğü ekledi. "Eddie Teknisyen. Eddie hızla akan suya çöktü. Hikayelerinin taşlan artık etrafındaydı, yüzeyin altında birbirine dokunuyorlardı. Vücudunun eridiğini, çözüldüğünü hissedebiliyordu. Fazla zamanı

kalmadığım, cennette beş kişiyle buluştuktan sonra her ne oluyorsa artık onun başladığını seziyordu.

"Tala?" diye fısıldadı.

Kız başım kaldırıp baktı.

"İskele'deki o kız. Onu tanıyor musun?"

Tala parmak uçlarına baktı. Başını "evet" anlamında salladı. "Onu kurtardım mı? Onu arabanın önünden çekebildim mi?" Tala başını iki yana salladı. "Çekmek yok."

Eddie ürperdi. Başı önüne düştü. İşte buraya kadardı. Hikayenin sonu.

"İtmek var," dedi Tala.

Eddie başını kaldırdı. "İtmek mi?"

"Bacaklarım itmek. Çekmek yok. Sen itmek. Büyük şey düşmek. Onu kurtardın."

Eddie gözlerini kapatarak bunu inkar etti. "Ama ellerini hissettim," dedi. "Hatırladığım tek şey bu. Onu itmiş *olamam. Ellerini* hissettim."

Tala gülümseyerek nehir suyunu avucuna doldurdu, sonra küçük ıslak parmaklarım Eddie'nin yetişkin elinin içine koydu. Eddie o anda o ellerin daha önce de orada olduğunu anladı.

"Onun elleri değildi," dedi. *"Benim* ellerimdi. Seni cennete getirdim. Seni kurtardım."

Bunun üzerine nehir hızla yükseldi, Eddie'nin belini, göğsünü ve omuzlarını kapladı. Daha bir nefes bile

alamadan çocukların gürültüsü yukarıda kayboldu. Güçlü, ama sessiz bir akıntıya gömüldü. Eli hala Tala'nınkiyle birlikteydi, ama bedeninin ruhundan, etin kemikten arındığını hissetti, işte o anda içinde tuttuğu bütün acılan ve yorgunluğu, bütün yaralan, bütün kötü anılan da yok oldu.

Artık bir hiç, sudaki bir yapraktı. Tala, onu yavaşça çekti; gölge ve aydınlıktan, mavi, fildişi, limon rengi ve siyahtan geçirdi. Eddie bütün bu renklerin hayatının duygulan olduğunu fark etti. Tala, onu büyük gri okyanusun dalgalarının arasından çekti ve Eddie neredeyse hayal bile edilemez bir manzaranın üstündeki parlaklıkta ortaya çıktı:

Binlerce insanla dolu bir iskele vardı; erkekler ve kadınlar, babalar, anneler ve çocuklar -bir sürü çocuk geçmişten gelen ve şu ana ait çocuklar, henüz doğmamış çocuklar, yan yana, el ele, bereli, şortlu, oyuncakları ve tahta iskeleyi dolduran, birbirlerinin omuzlarında ve kucaklarında oturan çocuklar. Eddie'nin hayatında yaptığı basit, sıradan şeyler, önlediği kazalar, güvenli olmasını sağladığı oyuncaklar, her gün nedeni nasılı düşünülmeden yapılan dönüşler sayesinde oradaydılar veya orada olacaklardı. Dudakları kıpırdamazken Eddie onların seslerini duyuyordu, hayal bile edemeyeceği kadar çok ses vardı. Ve içini daha önce hiç bilmediği bir huzur kapladı. Tala artık elini bıraktı ve Eddie kumun, iskelenin,

çadırların, parkın ortasındaki yolun üstünden büyük, beyaz dönme dolabın zirvesine, içinde san elbiseli bir kadının -kollarını açmış onu bekleyen karısı Marguerite'ti bulunduğu hafifçe sallanan vagona doğru uçtu. Eddie, ona doğru uzanırken gülümsediğini gördü ve sesler birleşerek Tanrı'dan gelen tek bir sözcüğe dönüştü:

Ev.

Son Söz

Ruby İskelesi'ndeki park kazadan üç gün sonra yeniden açıldı. Eddie'nin ölümüyle ilgili hikaye gazetelerde bir hafta daha işlendi ve sonra başka ölümlerle ilgili başka hikayeler onun yerini aldı.

Freddy'nin Serbest Düşüşü adı verilen oyuncak o mevsim için kapatıldı, ama ertesi yıl yeni bir isimle yeniden açıldı: Korkusuz Düşüş. Ergenler onu cesaret nişanı olarak görüyorlardı ve bu yüzden pek çok müşteri çekiyordu. Bu da parkın sahiplerini memnun ediyordu.

Eddie'nin büyüdüğü apartman dairesi yeni birine kiralandı, kiracı mutfak penceresine kurşunlu cam taktırıp eski atlıkarınca görüntüsünü kapattı. Eddie'nin işini almayı kabul eden Dominguez, Eddie'nin birkaç parça eşyasını, Ruby İskelesi'yle ilgili ilginç nesnelerle birlikte bakım atölyesindeki sandığa attı. Parkın orijinal girişine ait fotoğraflar da bunların arasındaydı.

Anahtarı kabloyu kesen Nicky adlı genç adam eve gidince yeni bir anahtar yaptırdı, dört ay sonra da arabasını sattı. Ruby İskelesi'ne sık sık gelip arkadaşlarına büyük-büyük annesinin parka adını veren kadın olduğu konusunda övünmeye devam etti.

Mevsimler gelip geçti. Okul tatil olup günler uzadığında kalabalık büyük gri okyanusun yanındaki parka - o büyük lunaparklar kadar geniş değildi, ama yeterliydi geri döndü.

Yaz gelince ruh hali değişir ve deniz kıyısı dalgaların şarkısıyla insanları çağırır, onlar da atlıkarıncalar, dönme dolaplar, buzlu içecekler ve pamuk şeker için toplanır.

Ruby İskelesi'nde kuyruklar oluştu, tıpkı başka bir yerde oluşan benzeri bir kuyruk gibi: beş seçilmiş anıyla Amy ya da Annie adlı küçük kızın büyümesini, aşık olmasını, yaşlanmasını, ölmesini ve en sonunda sorularına -neden yaşadığı ve ne için yaşadığı yanıt bulmasını bekleyen beş insan. Ve o kuyrukta keten kasketli, eğri burunlu, sakallı yaşlı bir adam Stardust Band Shell'de, cennetin sırrına ait kendi bölümünü paylaşmak için bekliyor: Bir insanın diğerini, onun da bir başkasını etkilediğini ve dünyanın hikayelerle dolu olduğunu, ama aslında bütün hikayelerin tek olduğunu anlatan bir sırdır bu.

Teşekkür

Yazar, Amusement of America'dan Vinnie Curci'ye, Santa Monica İskelesi'ndeki Pacific Parkı Operasyonlar Müdürü Dana Wyatt'a teşekkürü bir borç bilir. Bu kitap için yapılan araştırmalarda onların yardımları paha biçilmezdi ve lunapark müşterilerini koruma konusunda duydukları kıvanç takdire değer. Ayrıca, savaş yaralan konusunda verdiği bilgiler için Henry Ford Hastanesi'nden Dr. David Collon'a; şey, işte, her şeyle uğraşan Kerrie Alexander'a; bana duydukları ilham verici inanç için Bob Miller, Ellen Archer, Will Schwalbe, Leslie Wells, Jane Comins, Katie Long, Mid:ıael Burkin ve Phil Rose'a; ajans-yazar ilişkisinin nasıl olması gerektiğini gösteren David Black'e; bu kitabın seslendirilmiş formunu tekrar tekrar sabırla dinleyen Janine'e; ilk dönme dolabımı paylaştığım Rhoda, Ira, Cara ve Peter'a; ve ben benimkileri anlatmadan çok önce bana hikayelerini anlatan amcam, gerçek Eddie'ye teşekkürler.

"Cennette Karşılaşacağınız Beş Kişi'yle Mitch Albom bizi yeni bir boyuta taşıyor. Bu kitapta klasik eserlerin yankılarını bulacaksınız. Albom 'un son yapıtı sizin en iyi dostunuz olacaktır."

Frank McCourt, Angela'nın Külleri ve Tis'in yazarı

"Aşıklar bu kitabı bir solukta okuyacaklar. Çaresiz kaldığınızda bu masal size ışık tutacaktır. Bu öyküyü defalarca okuyabilirsiniz, çünkü içerdiği sihir sayesinde kendinizi ve dünyayı bambaşka bir gözle göreceksiniz."

Amy Tan, Şans Kulübü ve Çıkıkçı'nın Kızı yazarı

"Bu duygusal fantezi roman yaşamımızı sorgulamaya başladığımızda bize cenneti nerede bulacağımızı öğretiyor."

Harold S. Kushner, İyi İnsanların Başına Kötü Olaylar Geldiğinde yazarı

"Usta bir yazarın dokunaklı kaleminden çıkan, harika bir kurguyla örülmüş büyüleyici bir eser. Umut ve dostluğu anlatan şiirsel bir anlatım..."

James McBride, Suyun Rengi yazarı